بسم الله الرحمن الرحیم

اِتَّقَی : **پروا کرد** (مضارع: یَتَّقی)	حَرَّمَ : **حرام کرد** (مضارع: یُحَرِّم)
اِتَّقوا اللهَ : **از خدا پروا کنید**	خَفیّ : **پنهان** ≠ ظاهِر
إثم : **گناه** = ذَنْب	سَخِرَ مِنْ : **مسخره کرد** (مضارع: یَسْخَرُ/ مصدر : سُخریَّة)
اِستِهزاء : **ریشخند کردن** (اِسْتَهْزَأَ، یَسْتَهزِئُ)	لا یَسْخَرْ : **نباید مسخره کند**
اِغْتابَ : **غیبت کرد** (مضارع: یَغْتابُ)	عابَ : **عیب‌جویی کرد، عیب‌دار کرد** (مضارع: یَعیبُ)
أنْ یَکُنَّ : که **باشند** (کانَ، یَکونُ)	عَسَی : **شاید** = رُبَّـــما
أنْ یَکونوا : که **باشند** (کانَ، یَکونُ)	فُسوق : **آلوده شدن به گناه**
لا یَغْتَبْ : **نباید غیبت کند**	فَضْح : **رسوا کردن**
بَعض ... بَعض : **یکدیگر**	قَدْ : **گاهی، شاید**(بر سر مضارع)
بِئس : **بد است**	قَد یَکونُ : **گاهی می‌باشد** .
تابَ : **توبه کرد** (مضارع: یَتوب)	**بر سر فعل ماضی برای تأکید « یقیناً ، قطعاً » است. و برای نزدیک ساختن زمانِ فعل به حال است . پس اگر بر سر فعل ماضی بیاید معادل ماضی نقلی است .**
لَمْ یَتُبْ : **توبه نکرد**	کَبائِر : **گناهان بزرگ** « مفرد: کبیرة »
تَجَسَّسَ : **جاسوسی کرد** (مضارع: یَتَجَسَّسُ)	کَرِهَ : **ناپسند داشت** (مضارع: یَکْرَهُ)
تَسْمیَة : **نام دادن، نامیدن**	لَحْم : **گوشت** « جمع: لُحوم »
(ماضی: سَمَّی/ مضارع: یُسَمّی)	لَقَّبَ : **لقب داد** (مضارع: یُلَقِّبُ)
تَنابَز بِالْأَ لقاب : **به یکدیگر لقب‌های زشت دادن**	لَمَزَ : **عیب گرفت** (مضارع: یَلمِزُ)
(ماضی : تَنابَزَ / مضارع : یَتَنابَزُ)	مَیت : **مُرده** «جمع: أمْوات، مَوتَی» ≠حَیّ
تَوّاب : **بسیار توبه‌پذیر (خداوند)،بسیار توبه‌کننده (بنده)**	
تَواصُل : **ارتباط** (تَواصَلَ، یَتَواصَلُ)	

مِنْ آیاتِ الأخلاق : [قسمتی] از آیه‌های [مربوط به] اخلاق

ـ ❊... یا أیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا کَثیراً مِنَ الظَّنِّ ... ❊ الحجرات : ۱۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از بسیاری از گمان‌ها بپرهیزید ...

❊ بِسمِ اللهِ الرَّحمنِ الرَّحیمِ ❊

یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا لا یَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسی أَنْ یَکُونُوا خَیْراً مِنْهُمْ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، نباید گروهی (مردانی) **از شما گروهی** (مردانی) **دیگر را مسخره کنند، شاید آنان از اینان بهتر باشند؛**

وَ لا نِساءٌ مِنْ نِساءٍ عَسی أَنْ یَکُنَّ خَیْراً مِنْهُنَّ

و نباید زنانی ، زنانی دیگر را [مسخره کنند]**، شاید** [آنان] **از ایشان بهتر باشند؛**

وَ لا تَلْمِزُوا أَنْفُسَکُمْ وَ لا تَنابَزُوا بِالْأَلْقابِ بِئْسَ الاِسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإیمانِ

و از یکدیگر [رویارو] **عیب مگیرید و به یکدیگر لقب‌های زشت ندهید، آلوده شدن به گناه پس از** [تحقق] **ایمان بد است .**

وَ مَنْ لَمْ یَتُبْ فَأُولئِکَ هُمُ الظَّالِمُونَ ❊

و کسانی که [از این گناهان] **توبه نکنند پس آنان همان ستمکاران هستند.**

یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا کَثیراً مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از بسیاری از گمان‌ها دوری کنید؛ زیرا برخی گمان‌ها گناه است،

وَ لا تَجَسَّسُوا وَ لا یَغْتَبْ بَعْضُکُمْ بَعْضاً

و تجسّس نکنید، و نباید برخی از شما غیبت برخی دیگر را بنمایند(از یکدیگر غیبت نکنید)؛

أَ یُحِبُّ أَحَدُکُمْ أَنْ یَأْکُلَ لَحْمَ أَخیهِ مَیْتاً فَکَرِهْتُمُوهُ

آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادرش را ــ که مُرده است ــ بخورد؟ [به یقین همه‌ی شما از این کار بیزارید و] **آن را ناپسند می‌دانید ...**

وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحیمٌ .

و تقوای الهی پیشه کنید یقیناً خداوند بسیار توبه‌پذیر و مهربان است!

قَدْ یَکونُ بَینَ النّاسِ مَنْ هُوَ أَحسنُ مِنّا ،

گاهی میان مردم کسی هست که او بهتر از ماست .

فَعَلینا أَنْ نَبْتَعِدَ عَنِ الْعُجبِ وَ أَنْ لا نَذکُرَ عُیوبَ الآخَرینَ بِکَلامٍ خَفیٍّ أَوْ إِشارَةٍ .

پس ما باید از خودپسندی دوری کنیم و عیب‌های دیگران را با سخنی پنهان یا اشاره‌ای بیان نکنیم .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

فَقَدْ قالَ أميرُ الْمُؤْمِنينَ عليٌّ عليه السّلام : « أكبرُ الْعَيبِ أنْ تَعيبَ ما فيكَ مِثلُهُ » .

امیر مؤمنان علی ــ که درود و سلام بر او باد **ــ فرموده است : « بزرگترین عیب** [آن است] **که آنچه را مثل و مانندش در توست** [در خودت داری برای دیگران] **عیب شماری**[1].

تَنْصَحُنا الآيةُ الأولَى وَ تَقولُ : لا تَعيبوا الآخَرينَ .

آیه‌ی اول به ما پند می‌دهد (ما را نصیحت می‌کند) **و می‌فرماید : از دیگران عیب‌جویی نکنید .**

وَ لا تُلَقِّبوهُم بِألقابٍ يَكرَهونَها . بِئسَ الْعَمَلُ الْفُسوقُ !

و ایشان را با لقب‌هایی که آن (لقب‌ها) **را ناپسند می‌دارند ، لقب ندهید . آلوده شدن به گناه بد** [کاری] **است !**

وَ مَنْ يَفعَلْ ذلِكَ فَهوَ مِنَ الظّالمينَ .

و هر کس آن را انجام دهد پس او از ستمگران است .

إذَنْ فَقَدْ حَرَّمَ اللهُ تَعالَى فِي هاتَينِ الآيَتَينِ : **بنابراین خداوند متعال در این دو آیه حرام کرده است :**

ــ الإستِهزاءَ بِالآخَرينَ ، وَ تَسْمِيَتَهُمْ بِالأسماءِ الْقَبيحَةِ .

ریشخند (مسخره کردن) **دیگران ، و نامیدن آن‌ها با اسم‌های زشت .**

ــ سوءَ الظَّنِّ ، وَ هُوَ اتِّهامُ شَخصٍ لِشَخصٍ بدونِ دليلٍ .

بد گمانی ، و آن [عبارتست از] **متهم کردن بدون دلیل شخصی توسط شخصی دیگر .**

ــ التَّجَسُّسَ ، وَ هُوَ مُحاولَةٌ قبيحةٌ لِكَشفِ أسرارِ النّاسِ لِفَضْحِهِم

جاسوسی کردن ، و آن تلاش زشتی برای پرده‌برداری از رازهای مردم به‌منظور رسوا کردنشان است .

وَ هُوَ مِن كبائرِ الذُّنوبِ في مَكْتَبِنا وَ مِنَ الأخلاقِ السَّيِّئَةِ .

و آن از گناهان بزرگ در مکتب ماست و از اخلاق بد است .

ــ وَ الغيبةَ ، وَ هِيَ مِنْ أهَمِّ أسبابِ قطعِ التَّواصُلِ بَينَ النّاسِ .

ــ و غیبت ، و آن از مهمترین سبب‌های قطع ارتباط میان مردم است .

سَمَّى بَعضُ الْمُفَسِّرينَ سورةَ الْحُجُراتِ الّتي جاءَتْ فيها هاتانِ الآيَتانِ بِسورةِ الأخلاقِ .

بعضی از مفسّران سوره‌ی حجرات را ــ که در آن ، این دو آیه آمده است ــ سوره‌ی اخلاق نامیدند (نامیده‌اند) .

---

۱ ــ گر شماری آنچه داری عیب کس **خویش را کردی زبون چون خار و خس**

عَیِّن الصَّحیحَ وَ الْخَطأَ حَسَبَ نَصِّ الدَّرسِ . ✓ ✗

۱ ـ سَمَّی بَعضُ الْمُفَسِّرینَ سورةَ الْحُجُراتِ بِعَروسِ الْقرآنِ . ✗

بعضی از مفسّران سوره‌ی حجرات را عروس قرآن نامیدند (نامیده‌اند) .

۲ ـ حَرَّمَ اللهُ هاتَینِ الآیَتَیْنِ الإستهزاءُ وَ الْغیبَةَ فَقَط. ✗

خداوند در این دو آیه فقط ریشخند کردن و غیبت کردن را حرام کرد.

۳ ـ الغیبةُ هِیَ أنْ تَذکُرَ أخاکَ و أختکَ بِما یَکْرَهانِ . ✓

غیبت ، همانست که از برادرت و خواهرت با آنچه ناپسند می‌شمارند ؛ یاد کنی .

۴ ـ إنَّ اللهَ یَنهَی النّاسَ عَنِ السُّخریةِ مِنَ الآخَرینَ . ✓

یقیناً خداوند مردم را از مسخره‌کردن دیگران منع می‌کند (باز می‌دارد) .

۵ ـ السَّعْیُ لِمَعرفةِ أسرارِ الآخَرینَ أمرٌ جَمیلٌ . ✗

تلاش برای شناخت رازهای دیگران کاری زیبا(پسندیده) است .

گرت عیب‌جویی بود در سرشت
نبینی ز طاووس جز پای زشت

اسم تفضیل : مفهوم برتری دارد و درزبان عربی بر وزن « أفْعَل » است .

اسم تفضیل معادل « صفت برتر » و « صفت برترین » است . مثال :

کَبیر : **بزرگ** — أکبَر : **بزرگ‌تر ، بزرگ‌ترین**

حَسَن : **خوب** — أحسَن : **خوب تر ، خوب‌ترین**

آسیا أکبرُ مِن أروبا . — **آسیا بزرگ‌تر از اروپا است .**

آسیا أکبرُ قارّاتِ الْعالَمِ . — **آسیا بزرگ‌ترینِ قارّه‌های جهان است .**

آسیا أکبرُ قارّةٍ فِی الْعالَمِ . — **آسیا بزرگ‌ترین قارّه در جهان است .**

جَبَلُ دَماوَند أعْلَی مِنْ جَبَلِ دِنا . — **کوه دماوند بلندتر از کوه دناست .**

جَبَلُ دَماوَند أعْلَی جِبالِ ایرانَ . — **کوه دماوند بلندترینِ کوه‌های ایران است .**

جَبَلُ دَماوَند أعْلَی جَبَلٍ فی ایرانَ . — **کوه دماوند بلندترین کوه در ایران است .**

أفضَلُ النّاسِ أنْفَعُهُمْ لِلنّاسِ . — **بهترینِ مردم سودمندترینشان برای مردم است .**

گاهی وزنِ اسم تفضیل به این شکل‌ها می‌آید :

أعْلَیٰ : **بلندتر ، بلندترین** — أغْلَیٰ : **گران‌تر ، گران‌ترین**

أحَبّ : **محبوب‌تر ، محبوب‌ترین** — أقَلّ : **کمتر ، کمترین**

مؤنّث اسمِ تفضیل بر وزنِ « فُعلَیٰ » می‌آید .

مثال : فاطِمَةُ الْکُبرَیٰ : **فاطمه‌ی بزرگ‌تر** — زَینَبُ الصُّغْرَیٰ : **زینبِ کوچک‌تر**

اسم تفضیل در حالت مقایسه بین دو اسم مؤنّث معمولاً بر همان وزن « أفعَل » می‌آید ؛ مثال :

فاطمةُ أکْبَرُ مِن زَینَب . — **فاطمه بزرگ‌تر از زینب است .**

غالباً جمع اسم تفضیل بر وزن « أفاعِل » است ؛ مثال :

إذا مَلَکَ الأراذِلُ هَلَکَ الأفاضِلُ . (أراذل جَمعِ أرذَل و أفاضِل جمعِ أفضَل است).

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

هرگاه اسم تفضیل همراه حرف جرّ « مِنْ » باشد، معنای « **برتر** » دارد؛ مثال:

هذا أکبَرُ مِنْ ذاکَ. **این از آن بزرگ‌تر است.**

و هرگاه اسم تفضیل مضاف واقع شود، معنای « **برترین**» دارد؛ مثال:

سورةُ البَقَرةِ أکْبَرُ سورَةٍ فی الْقُرآنِ. **سوره‌ی بقره بزرگترین سوره در قرآن است.**

تَرجِمْ الأحادیثَ التّالیةَ ، ثُمَّ ضَعْ خطاً تَحتَ اسْمِ التَّفضیلِ .

۱ ـ أعلَمُ النّاسِ ، مَنْ جَمَعَ عِلمَ النّاسِ إلی عِلْمِهِ . رسول الله (ص)

داناترین مردم کسی‌است که دانش مردم را به دانش خود بیفزاید .

۲ ـ أحَبُّ عِبادِ اللهِ إلَی اللهِ أنفَعُـهُمْ لِعبادِهِ . رسول الله (ص)

محبوب‌ترین بندگانِ خداوند ، نزدِ خداوند ؛ سودمندترینِ ایشان برای بندگانش است .

۳ ـ أفضَلُ الأعْمالِ الْکَسْبُ مِنَ الْحَلالِ . رسول الله (ص)

برترین کارها، کسب حلال است.

✓ دو کلمه‌ی « خیر » و « شرّ » به معنای « خوبی » و « بدی » می‌توانند به معنای اسم تفضیل بیایند؛ در این‌صورت، معمولاً بعد از آن حرف جرّ « مِنْ » است، یا به صورت « مضاف » می‌آید؛ مثال:

➢ تفکُّر ساعةٍ خَیْرٌ مِنْ عِبادةِ سَبعینَ سَنَةً. رسولُ الله(ص)

ساعتی اندیشیدن بهتر از عبادت هفتاد سال است.

➢ شرُّ النّاسِ مَنْ لا یَعْتَقِدُ الأمانَةَ وَ لا یَجْتَنِبُ الْخیانةَ. أمیرُ الْمُؤمنینَ عَلیٌّ عَلَیْهِ السَّلامُ

بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند.

➢ خَیْرُ الْأمورِ أوْسَطُـها. أمیرُ الْمُؤمنینَ علیٌّ عَلَیْهِ السَّلامُ

بهترین کارها میانه‌ترین آنهاست.

➢ حیَّ عَلَی خَیْرِ الْعَمَلِ. **به سوی بهترین کار بشتاب.**

حَیَّ: بشتاب

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

إخْتَبِرْ نَفْسَكَ : تَرْجِمِ الْعِباراتِ التّالِيَةَ.

۱ ـ ❊ ... ربَّنا آمَنّا فَاغْفِرْ لَنا وَ ارْحَمْـنا وَ أنْتَ **خَيْرُ** الرّاحِمينَ ❊ المؤمنون: ۱۰۹

پروردگارا ایمان آوردیم پس بر ما ببخشای و به ما رحم کن که تو بهترین بخشایندگان هستی.

۲ ـ **خَيْرُ** إخْوانِـكُمْ مَنْ أهْدَى إلَيْكُمْ عُيوبَكُمْ. رسولُ اللهِ(ص)

بهترین دوستانتان(برادران شما) کسی است که عیب‌هایتان را به شما هدیه کند.

۳ ـ ❊ قُلْ أعوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ❊ مِنْ **شَرِّ** ما خَلَقَ ❊ الفلق: ۱ و ۲

بگو به پروردگار سپیده دم پناه می‌برم ❊ از شرّ و بدی آنچه آفریده است.

۴ ـ ❊ ليلةُ الْقَدْرِ **خَيْرٌ** مِنْ ألفِ شَهْرٍ ❊ القدر:۳

شب قدر از هزار ماه بهتر است.

۴. مَنْ غَلَبَتْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ فَهُوَ **شَرٌّ** مِنَ الْبَهائِمِ. أمير المؤمنين عليٌّ عليه السلام

هر کس شهوتش بر عقلش چیره شود (غلبه کند) ، پس او بدتر از چهارپایان است.

۵. **شَرُّ** النّاسِ ذو الْوَجهَينِ.

بدترین مردم کسی که دو رو است.

اسم مکان : بر مکان دلالت دارد و بیشتر بر وزن مَفعَل و گاهی بر وزن مَفْعِل و مَفعَلَة است؛ مثال:

مَلْعَب : **ورزشگاه** مَطْعَم : **رستوران** مَصْنَع : **کارخانه** مَطْبَخ : **آشپزخانه**

مَحْمِلْ : **کجاوه** مَنْزِل : **خانه** مَكْتَبَة: **کتابخانه** مَطْبَعَـة : **چاپخانه**

جمع اسم مکان بر وزن «مفاعل » است؛ مانند مَلاعِب ، مَطاعِم و مَنازِل

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

إخْتَبِرْ نَفْسَكَ : تَرْجِمِ الآيَةَ وَ العبارةَ، ثُمَّ عَيِّن اسْمَ المَكانِ وَ اسْمَ التفضيلِ.

۱ ـ ❊ ... وَ جادِلْهُمْ بالَّتی هِیَ **أحسَنُ** إنّ ربَّکَ هُوَ **أعْلَمُ** بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سبیلِهِ... ❊ النحل: ۱۲۵

و با آنها به روشی که نیکوتر است، ستیز کن (استدلال و مناظره کن) . **یقیناً پروردگارت، [از هر کسی] بهتر می‌داند چه کسی از راه او گمراه شده است ...**

۲ ـ کانَتْ مَکْتَبَةُ جُندی سابور فی خوزستان **أکْبَرَ مَکْتَبَةٍ** فی العالمِ القدیمِ.

کتابخانه‌ی جندی شاپور در خوزستان ، بزرگترین کتابخانه در دنیای قدیم بود.

نکات تکمیلی

اسم تفضیل : اسمی است که بر زیادی صفتی در یکی نسبت به دیگران دلالت می‌کند . این اسامی را فقط می توان از فعل‌های ثلاثی و معلوم[1] ساخت که از نظر معنایی نیز قابل کم و زیاد شدن باشند واز افعالی که دلالت بر رنگ وعیب می کنند ، نباشد .

طرز ساخت اسم تفضیل :
- **مذکر)** بر وزن **أفْعَل**
- **مؤنث)** بر وزن **فُعْلَی**

اسم تفضیل را از فعل‌های ثلاثی ـ با شرایطی که در بالا گفته شد ـ برای مذکر بروزن (أفْعَل) و برای مؤنث بر وزن (فُعْلی) می‌سازند . مانند :

أکْبَر(بزرگتر) ، کُبْری ، أعْظَم ، عُظْمی ، أحسَن ، حُسنی ، أعلَی ، عُلیی (عُلیا)

أسفَل ، سُفلَی ، أفضَل ، فُضلَی ، أدنَی ، دُنیی (دُنیا)

❊ کلماتی مانند : آخَر ـ أعَزّ ـ أجَلّ ـ أقَلّ ـ أشدّ ـ أحَبّ و ... نیز اسم تفضیل بر وزن أفعل هستند .

---

۱ ـ فعل معلوم به فعلی می گویند که فاعلش مشخّص باشد (برخلاف فعل مجهول که فاعلش مشخّص نیست)

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

۱) اگر بعد از اسامی تفضیل درجمله کلمه (مِنْ)بیاید آن صفت معنای تفضیلی می دهد . امّا اگر نیاید ، معنای صفت عالی می دهد . مانند :

عَلیٌّ أعْلَمُ مِن حَسَنٍ = **علی از حسن داناتر است .**

عَلیٌّ أعْلَمُ التَّلامیذِ فی الصَّفِّ = **علی داناترین دانش آموزان در کلاس است .**

أنتَ أشجعُ أهلِ الکوفة = **تو شجاعترین مردم کوفه هستی .**

۲) عیب ها و رنگ هایی که بر وزن های (أفْعَل ، فَعلاء) ساخته شده اند صفت مشبهه[1] محسوب می شوند .

اسم تفضیل { أفْعَل ، فُعْلَی } صفت مشبهه (عیب یا رنگ) { أفْعَل ، فَعْلاء }

أسوَد ، سَوداء **(سیاه)** أبیَض ، بَیضاء **(سفید)** أحمَر ، حَمراء **(سرخ)**

أزرَق ، زَرقاء **(آبی)** أصفَر ، صفراء **(زرد)** أخضَر ، خَضراء **(سبز)**

أعمَی ، عَمیاء **(کور و نابینا)** / أخرس **(لال)** / أعوَج **(کَج)** / أعرج **(لَنگ)** / أحمَق **(نادان)**

اسم مکان : اسمی است که بر محل وقوع فعل دلالت می‌کند . مانند : مَقْتَل **(کشتنگاه)** ـ مَنبَت **(محل رویش گیاه)**

طرز ساخت اسم مکان و اسم زمان :

الف ـ درثلاثی مجرد : بروزن های (**مَفْعَل** « **مَفعَلَة** » و **مَفْعِل**) می توانیم هم اسم زمان وهم اسم مکان بسازیم . مانند : مَشْرِق ، مَغرِب ، مَسجِد

قَتَلَ یَقْتُلُ ---» مَقْتَل — خَرَجَ یَخْرُجُ ---» مَخْرَج

طَبَخَ یَطْبَخُ ---» مَطْبَخ — لَجَأَ یَلْجَأُ ---» مَلْجَأ

جَلَسَ ، یَجْلِسُ ---» مَجْلِس — وَعَدَ ، یَعِدُ ---» مَوْعِد

---

۱ ـ صفت مشبهه یکی از انواع مشتقات است . اسامی مشتق هشت دسته اند : اسم فاعل ـ اسم مفعول ـ اسم زمان و مکان ـ اسم تفضیل ـ اسم آلت ـ اسم مبالغه ـ صفت مشبهه

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

ب ــ در غیر ثلاثی مجرد :

ب/۱ – از فعل مضارع حروف مضارعة (أ ت ی ن)را حذف کرده وبه جایش (مُـ) می گذاریم.

ب/۲ – یک حرف مانده به آخر را فتحه می دهیم . مانند :

إجْـتَـمَـعَ ، یَجْـتَـمِعُ ---» مُـجْـتَـمَـع **(محل اجتماع)** صَلَّی ، یُصَلِّی ---» مُصَلَّی **(نمازخانه)**

إسْـتَـشْـفَـی ، یَسْـتَـشْـفِی ----» مُستَشفَی **(بیمارستان)** خَیَّمَ ، یُخَیِّمُ ---» مُخَیَّم **(خیمه‌گاه)**

اسم زمان و مکان { **در ثلاثی مجرد)** بر وزن های **مَـفـعِـل ـ مَـفـعَـل**

در غیر ثلاثی مجرد) **مُـ ـفَـ ـعَـ ل** (مانند اسم مفعول)

۳) اسم مکان گاهی بر وزن (مَـفـعَـلَـة) می آید .

مَکْتَبَة (کتابخانه) ـ مَزرعَة ـ مَدرَسَـة ـ مَـقـبَرة ـ مَـزبَلَة (زباله دانی)

۴) چون وزن اسم مکان و زمان مشترک است ، لذا مکان یا زمان بودن در جمله مشخص خواهد شد .

إلَی اللهِ مَـرجِـعُکُم . **(به سوی خداوند است بازگشتگاه شما .)** ---» اسم مکان

إنَّ مَـوعِـدَ هُم الصُّبحُ أ لَیسَ الصُّبحُ بقریبٍ .

(همانا زمان وعده ی آنها صبح است . آیا صبح نزدیک نیست .) ---» اسم زمان

۵) جمع مکسر اسامی مکان معمولاً بر وزن (مَـفـاعِـل) است .

مانند . **(مَجامِع ـ مَحافِل ـ مَصادِر ـ مَدارِس ـ مَساجِد ـ مَقابِر ـ مَزارِع ـ مَجالِس و ...)**

که به ترتیب جمع (مَجْمَع ـ مَحْـفِـل ـ مَصْدَر ـ مَدرسَـة ـ مَسجِد ـ مَقبرة ـ مَزرعَة ـ مَجْلِس و ...) هستند .

۶) کلماتی مانند (مَطار « **فرودگاه** » ـ مَنفَی « **تبعید گاه** » ـ مَزار « **زیارتگاه** » ـ مَکان ـ مَقام ـ مَنام « **خوابگاه** » ـ مَنار « **محل نور افشانی** » ـ مَجْرَی ـ مَبنَی ـ مَأوَی « **پناهگاه** » ، مَرْعَی « **چراگاه** ») اسم مکان هستند .

۷) کلماتی مانند (مَوْرِد ـ مَوضِع ـ مَوقِع و ...) بر وزن (مَـفْـعِـل) اسم زمان و مکان هستند .

حِوار (فی سوقِ مَشهَدَ) : گفتگو (در بازار مشهد)

الزائرةُ الْعَربیَّةُ : خانم زائر عرب	بائعُ الْمَلابِسِ : فروشنده‌ی لباس‌ها (لباس فروش)
سلامٌ عَلَیکُمْ . **سلام (درود) بر شما .**	عَلَیکُمُ السَّلامُ . مَرحباً بِکِ . **سلام (درود) بر شما . خوش آمدی .**
کَمْ سِعرُ هذا الْقَمیصِ الرِّجالیّ ؟ **قیمت این پیراهن مردانه چند است ؟**	سِتّونَ ألف تومان . **شصت هزار تومان .**
أریدُ أرخَصَ مِنْ هذا . هذِهِ الأسْعارُ غالیةٌ . **ارزانتر از این می‌خواهم . این قیمت‌ها بالا (گران) است .**	عِندَنا بِخَمسنَ ألفَ تومان . تَفَضَّلی اُنظُری . **پنجاه هزار تومان [هم] داریم . بفرما نگاه کن .**
أیُّ الألوانِ عِندَکُمْ ؟ **چه رنگ‌هایی دارید ؟**	أبیَضُ وَ أسْوَدُ وَ أزْرَقُ وَ أحْمَرُ وَ أصْفَرُ وَ بَنَفسَجیٌّ . **سفید و سیاه و آبی و سرخ و زرد و بنفش .**
بِکَمْ تومان هذِهِ الْفَساتینُ ؟ **این روپوش‌ها (لباس‌های زنانه) چند تومان است ؟**	تَبدأ الأسْعارُ مِنْ خَمْسَةٍ وَ سَبْعینَ ألْفاً إلی خَمسَةٍ و ثمانینَ ألف تومان . **قیمت‌ها از هفتاد و پنج هزار تومان شروع میشه تا هشتاد و پنج هزار تومان .**
الأسعارُ غالیةٌ ! **قیمت‌ها بالا (گران) است .**	سَیِّدَتی ، یَختَلِفَ السِّعرُ حَسَبَ النَّوعیّاتِ . **سرورم ، قیمت بر حسب جنس اختلاف دارد .**
بِکَمْ تومانٍ هذِهِ السَّراویلُ ؟ **این شلوارها چند تومان است ؟**	السِّروالُ الرِّجالیُّ بِتِسعینَ ألفَ تومان ، وَ السِّروالُ النّسائیُّ بِخَمسَةٍ وَ تِسعینَ ألفَ تومان . **شلوار مردانه نود هزار تومان و شلوار زنانه نود و پنج هزار تومان**
أریدُ سَراویلَ أفضَلَ مِنْ هذِهِ . **شلوارهایی بهتر از این(ها) می‌خواهم .**	ذلکَ مَتْجَرُ زَمیلی ، لَـهُ سَراویلُ أفضَلُ . **آن فروشگاه همکارم است . شلوارهای بهتری دارد .**
فی مَتجَرِ زَمیلِهِ ... **در فروشگاه (مغازه) همکارش**	
رجاءً ، أعْطِنی سِروالاً مِنْ هذا النَّوعِ و ... کَمْ صارَ المَبلَغُ ؟ **لطفاً ، یک شلوار از این جنس به من بده .** **مبلغ چقدر شد ؟**	صارَ المَبلَغُ مِئتَینِ وَ ثلاثینَ ألفَ تومانٍ . أعطینی بَعدَ التَّخفیضِ مِئتَینِ وَ عِشرینَ ألفاً . **مبلغ ۲۳۰ هزار تومان شد .** **به من بعد از تخفیف ۲۲۰ هزار بده .**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمرین الأوّل : أیُّ کلمةٍ مِن کلماتِ مُعجَمِ الدَّرسِ تُناسِبُ التَّوضیحاتِ التّالیةِ ؟

۱ ـ جَعَلَهُ حَراماً : **حرَّمَ** **آن را حرام گرداند (قرار داد)**

۲ ـ الَّذی لَیسَ حَیّاً : **المَیْت** **کسی که زنده نیست**

۳ ـ الذُّنوبُ الکَبیرة : **کَبائر** **گناهان بزرگ**

۴ ـ الَّذی یَقبلُ التَّوبةَ عَنْ عِبادِهِ : **تَوّاب** **کسی که توبه را از بندگانش می‌پذیرد**

۵ ـ تَسمیةُ الآخَرینَ بِالأسماءِ الْقَبیحةِ : **تَنابُز بِالألقاب** **نام‌گذاری دیگران با اسم‌های زشت**

۶ ـ ذَکَرَ ما لا یَرضَی بِهِ الآخَرونَ فِی غیابِهِم : **اِغْتابَ**

آن چه را که دیگران در نبودشان به آن راضی نیستند (نمی باشند) ، بیان کرد = غیبت کرد

التَّمرین الثانی : تَرجِم هذهِ الأحادیثَ النَّبویَّةَ ، ثُمَّ عَیِّن الْمَطلوبَ مِنکَ .

۱ ـ حُسنُ الْخُلقِ نِصفُ الدّینِ . (المبتدأ و الخبرَ)

مبتدا خبر

خوش‌اخلاقی نصف دین است .

۲ ـ مَنْ ساءَ خُلْقُهُ عَذَّبَ نَفسَهُ . (الفاعلَ و المفعولَ)

فاعل مفعول

هر که اخلاقش بد باشد خویشتن را شکنجه می‌دهد .

۳ ـ إنَّما بُعِثتُ لِأُتَمِّمَ مَکارِمَ الأخلاقِ . (الفعلَ الماضیَ المَجهول و المفعول)

فعل مجهول مفعول

من فقط برانگیخته شده‌ام تا بزرگواری‌های اخلاق را کامل گردانم .

۴ ـ اللّهُمَّ کَما حَسَّنتَ خَلْقی ، فَحَسِّنْ خُلْقی . (فعل الأمر و الفعل الماضی)

فعل ماضی فعل امر

خدایا ! همانطور که آفرینشم را نیکو گرداندی ، پس اخلاقم را نیکو گردان .

۵ ـ لَیسَ شَیءٌ أثقَلَ فِی الْمیزانِ مِنَ الْخُلُقِ الحَسَنِ . (اسمَ التفضیلِ و الجارَّ و المَجرورَ)

اسم تفضیل جار و مجرور

در ترازوی [اعمال در قیامت] ، چیزی سنگین‌تر از خوی نیک نیست.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التمرين الثّالث : ترجِمِ الأفعالَ التّاليةَ .

الماضی	المُضارع	الأمْرُ وَ النَّهْی	المَصدَر
قَدْ أحْسَنَ : نیکی کرده‌است	يُحْسِنُ : **نیکی می‌کند**	أحْسِنْ : **نیکی کن**	إحسان : **نیکی کردن**
اقْتَرَبَ : **نزدیک شد**	يَقتَرِبُونَ : **نزدیک می‌شوند**	لا تَقْتَرِبُوا : **نزدیک نشوید**	اِقتِراب : **نزدیک شدن**
اِنكَسَرَ : **شکسته شد**	سَيَنْكَسِرُ : شکسته خواهدشد	لا تَنْكَسِرْ : **شکسته نشو**	انكِسار : **شکسته شدن**
اِسْتَغْفَرَ : **آمرزش خواست**	يَسْتَغْفِرُ : **آمرزش می‌خواهد**	اِسْتَغْفِرْ : **آمرزش بخواه**	استِغفار : **آمرزش خواستن**
ما سافَرْتُ : **سفر نکردم**	لا يُسافِرُ : **سفر نمی‌کند**	لا تُسافِرْ : **سفر نکن**	مُسافَرَة : **سفر کردن**
تَعَلَّمَ : **یاد گرفت**	يَتَعَلَّمانِ : **یاد می‌گیرند**	تَعَلَّمْ : **یاد بگیر**	تَعَلُّم : **یاد گرفتن**
تَبادَلْتُمْ : **عوض کردید**	تَتَبادَلُونَ : **عوض می کنید**	لا تَتَبادَلُوا : **عوض نکنید**	تَبادُل : **عوض کردن**
قَدْ عَلَّمَ : **آموزش داده است**	سَوفَ يُعَلِّمُ : آموزش خواهد داد	عَلِّمْ : **آموزش بده**	تَعْليم : **آموزش دادن**

التمرين الرّابع : أُكْتُبِ الْعَمَليّاتِ الْحِسابيَّةَ التّاليةَ كَالمِثالِ :

۱ ـ عَشَرَةٌ زائدُ أربعةٍ يُساوی أربَعَةَ عَشَرَ . ۱۰ + ۴ = ۱۴

ده بعلاوه چهار مساویست با چهارده .

۲ ـ مئةٌ تقسيم عَلَی اثْنَينِ يُساوی خَمْسينَ . ۱۰۰ ÷ ۲ = ۵۰

صد تقسیم بر دو مساویست با پنجاه .

۳ ـ ثَمانيةٌ فِی ثَلاثةٍ يُساوی أربَعَةً وَ عِشرينَ . ۸ × ۳ = ۲۴

هشت ضربدر سه مساویست با بیست و چهار .

۴ ـ ستّةٌ وَ سَبْعونَ ناقِصُ أحَدَعَشَرَ يُساوِی خَمْسَةً وَ سِتّينَ . ۷۶ − ۱۱ = ۶۵

هفتاد و شش منهای یازده مساویست با شصت و پنج .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمرينُ الْخامِسُ : عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإعرابيَّ لِلكلماتِ الْمُلَوَّنةِ .

۱ ـ ❊ ... فَأَنْزَلَ الـلّـهُ سَكينَتَهُ عَلى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنينَ ... ❊ الفتح : ۲۶

فاعل مفعول مجرور به حرف جر

پس خداوند آرامش خود را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد .

۲ ـ ❊ لا يُكَلِّفُ الـلّـهُ نَفْساً إلاّ وُسْعَها ... ❊ بقره : ۲۸۶

فاعل مفعول

خدا به هیچ‌کس جز به اندازه وسعش تکلیف نمی‌کند.

۳ ـ اَلسُّكوتُ ذَهَبٌ وَ الكَلامُ فِضَّةٌ . رَسولُ اللهِ (ص)

مبتدا خبر مبتدا خبر

سکوت طلاست و سخن گفتن نقره است .

۴ ـ أَحَبُّ عِبادِ اللهِ إِلَى الـلّـهِ أَنفَعُهُمْ لِعِبادِهِ . رسول الله (ص)

مبتدا مضافٌ‌إليه مجرور به حرف جر خبر جار و مجرور

محبوب‌ترین بندگانِ خداوند ، نزدِ خداوند ؛ سودمندترینِ ایشان برای بندگانش است .

۵ ـ عَداوةُ الْعاقِلِ خَيْرٌ مِن صَداقَةِ الْجاهِلِ . رَسولُ اللهِ (ص)

مبتدا مضافٌ‌إليه خبر مجرور به حرف جر مضافٌ‌إليه

دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است .

التمرينُ السّادسُ: ترجمِ التراكيبَ وَ الجُمَلَ التاليةَ، ثمَّ عيّنِ اسْمَ الفاعلِ، و اَسْمِ المفعولِ، و اَسْمَ المُبالغةَ، وَ اَسْمَ المكانِ، و اَسْمَ التفضيلِ .

۱ ـ ❊ ربُّ المَشرقِ والمَغرب ❊ **پروردگار مشرق و مغرب**

المَشرِق و المَغرِب : اسم زمان و مكان

۲ ـ يا من يُحِبُّ المُحسنينَ : **ای که نیکوکاران را دوست دارد**

المُحسِن : اسم فاعل

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

۳ ـ یا أرْحَمَ الراحمینَ : **ای بخشاینده‌ترین بخشایندگان**

أرْحَمَ: اسم تفضیل الراحم: اسم فاعل

۴ ـ یا ساتِرَ کُلِّ معیوبٍ : **ای پوشاننده‌ی هر عیب داری(ای عیب پوش هر معیوبی)**

ساتِرَ : اسم فاعل مَعیوب : اسم مفعول

۵. یا غَفّارَ الذُّنوبِ : **ای بسیار آمرزنده‌ی گناهان**

غَفّارَ: اسم مبالغه

❖ الْبَحْثُ الْعِلمیُّ

إسْتَخْرِجْ خَمْسَةَ أسماءِ تَفضیلٍ مِنْ دُعاءِ الافْتِتاحِ.

دعای افتتاح

اَیْقَنْتُ اَنَّکَ اَنْتَ **أرْحَمُ** الرّاحِمینَ فی مَوْضِعِ الْعَفْوِ وَالرَّحْمَةِ

و یقین پیدا کرده‌ام که براستی فقط تو مهربان‌ترین مهربانانی در جایگاه گذشت و مهربانی

وَ **أشَدُّ** الْمُعاقِبینَ فی مَوْضِعِ النَّکالِ وَالنَّقِمَةِ

و سخت‌ترین کیفرکننده در جایگاه شکنجه و انتقام هستی .

وَ **اَعْظَمُ** الْمُتَجَبِّرینَ فی مَوْضِعِ الْکِبْریاءِ وَ الْعَظَمَةِ ...

و بزرگترینِ جبّاران در جایگاه بزرگی و عظمت هستی ...

یا **خَیْرَ** المسؤولینَ وَ **أوْسَعَ** المُعْطینَ.

ای بهترین درخواست شوندگان و دست‌بازترین عطا کنندگان.

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

بسم الله الرحمن الرحیم

أجَلّ : **گران‌قدرتر**	سَبَقَ : **پیشی گرفت** (مضارع: یَسْبِقُ)
إرْتَبَطَ : **ارتباط داشت** (مضارع: یَرْتَبِطُ)	سَبُّورَة : **تخته سیاه**
إسْتَمَعَ : **گوش فراداد** (مضارع: یَسْتَمِعُ)	سُلوک : **رفتار**
إلْتَزَمَ : **پایبند شد** (مضارع: یَلْتَزِمُ)	ضَرَّ : **زیان رسانْد** (مضارع: یَضُرُّ)
اِلتِفات : **روی برگرداندن**	عَصَی : **سرپیچی کرد** (مضارع : یَعصی)
إلْتَفَتَ : **روی برگرداند** (مضارع: یَلْتَفِتُ)	عِلْمُ الأحْیاءِ : **زیست‌شناسی**
ألَّفَ : **نگاشت** (مضارع: یُؤَلِّفُ)	فَکَّرَ : **اندیشید** (مضارع: یُفَکِّرُ)
أنْشَأَ : **ساخت** (مضارع: یُنْشِئُ)	قُمْ : **برخیز** (قامَ، یَقومُ)
تارةً : **یک بار** = مَرَّةً	مُشاغِب : **شلوغ‌کننده ، اخلالگر**
تَبْجیل : **بزرگداشت**	کادَ : **نزدیک بود که** (مضارع: یَکادُ)
تَعَنُّت : **مچ‌گیری**	وافَقَ : **موافقت کرد** (مضارع: یُوافِقُ)
تَنَبَّهَ : **آگاه شد** (مضارع:یَتَنَبَّهُ)= إنْتَبَهَ	وَفَّی : **کامل کرد** (مضارع: یُوَفّی)
حِصَّة : **زنگ درسی، قسمت**	«وَفِّهِ التَّبجیلَ: **احترامش را کامل به جا بیاور.**»
خَجِلَ : **شرمنده شد** (مضارع: یَخْجَلُ)	هَمَسَ : **آهسته سخن گفت** (مضارع: یَهْمِسُ)

*** إقرَأْ وَ رَبُّکَ الأکرَمُ * الّذی عَلَّمَ بِالقَلَمِ * العَلَق : ۳ و ۴**

بخوان که پروردگارت گرامی‌ترین است ، همو که که با قلم یاد داد .

فی مَحضَرِ المُعَلِّمِ **در پیشگاه معلم**

فی الْحِصَّةِ الْأُولَی کانَ الطُّلّابُ یَستَمِعونَ إلَی مُدَرِّسِ الْکیمیاءِ ،

در زنگ اول دانش‌آموزان به معلّم شیمی گوش فرا می‌دادند،

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

وَ کانَ بَینَهُمْ طالِبٌ مُشاغِبٌ قَلیلُ الْأدَبِ، یَضُرُّ الطُّلّابَ بِسُلوکِهِ،

در میان آن‌ها دانش‌آموزی اخلالگر (شلوغ‌کار) **و بی‌ادبی بود که با رفتارش به دانش‌آموزان زیان می‌رساند.**

یَلْتَفِتُ تارَةً إلَی الْوَراءِ وَ یَتَکَلَّمُ مَعَ الَّذی خَلْفَهُ

یک بار(گاهی) **به عقب روی‌برمی‌گرداند** (برمی‌گشت) **و با کسی که پشت‌سرش بود سخن می‌گفت**

وَ تارَةً یَهمِسُ إلَی الّذی یَجلِسُ جَنْبَهُ حینَ یَکْتُبُ الْمُعَلِّمُ عَلَی السَّبّورَةِ؛

و یک بار (گاهی) با کسی که کنارش می‌نشست، آهسته سخن می‌گفت وقتی معلّم روی تخته سیاه می‌نوشت ؛

وَ فِی الْحِصَّةِ الثّانیةِ کانَ الطّالِبُ یَسألُ معلّم عِلْمِ الْإحیاءِ تَعَنُّتاً؛

در زنگ دوم [همان] دانش‌آموز برای مچ‌گیری از معلّم زیست‌شناسی سوال می‌کرد؛

وَ فِی الْحِصَّةِ الثّالِثَةِ کانَ یَتَکَلَّمُ مَعَ زَمیلٍ مِثلِهِ وَ یَضْحَکُ؛

و در زنگ سوم با یک همکلاسیِ مثلِ‌خودش ، حرف می‌زد و می‌خندید ؛

فَـنَصَحَهُ الْمُعَلِّمُ وَ قالَ: مَنْ لایَسْتَمِعْ إلَی الدَّرسِ جَیِّداً یَرْسُبْ فِی الْإمتحانِ.

پس معلّم او را نصیحت کرد و گفت: کسی که به درس خوب گوش نکند در امتحان رد (رفوزه) **می‌شود.**

وَلکِنَّ الطّالِبَ اسْتَمَرَّ عَلَی سُلُوکِهِ. **امّا دانش‌آموز به رفتارش ادامه داد.**

فَکَّرَ مِهرانُ حَوْلَ هذِهِ الْمُشکِلَةِ، فَذَهَبَ إلَی معلّم الأدَبِ الْفارسیِّ

مهران پیرامون این مشکل اندیشید، پس به سوی معلّم ادبیات فارسی رفت

وَ شَرَحَ لَهُ الْقِصَّةَ وَ قالَ : أحِبُّ أنْ أکْتُبَ إنشاءً تَحتَ عُنوانِ «فِی مَحضَرِ الْمُعَلِّمِ» ؛

و داستان را برایش شرح داد و گفت : دوست دارم که انشایی تحت عنوان «در محضر معلّم» بنویسم.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

فَـوافَقَ الْمُعَلِّمُ عَلَی طَلَبِهِ، وَ قالَ لَهُ : **پس معلّم با خواسته او موافقت کرد، و به او گفت :**

إنْ تُطالِعْ کِتابَ «مُنیَةِ الْمُریدِ» لِزَینِ الدِّینِ الْعامِلیِّ «الشَّهیدِ الثّانِی» یُساعِدْکَ عَلَی کِتابَةِ إنشائِکَ؛

اگر کتاب «منیة المرید» از زین‌الدین عاملی « شهید ثانی » را مطالعه کنی در نوشتن انشایت به تو کمک می‌کند؛

ثُمَّ کَتَبَ مِهرانُ إنشاءَهُ وَ أعطاهُ لِمُعَلِّمِهِ . **سپس مهران انشایش را نوشت و آن را به معلمش داد.**

فَقالَ الْمُعَلِّمُ لَهُ: إنْ تَقرأْ إنشاءَکَ أمامَ الطُّلّابِ فَسَوفَ یَتَنَبَّهُ زَمیلُکَ الْمُشاغِبُ .

پس معلّم به او گفت: اگر انشایت را در برابر دانش‌آموزان بخوانی پس دوست اخلالگرت (شلوغ‌کارت) آگاه خواهد شد.

وَ هذا قِسْمٌ مِنْ نَصِّ إنشائِهِ : **و این ، قسمتی از متن انشای اوست :**

أَلَّفَ عَدَدٌ مِنَ الْعُلَماءِ کُتُباً فِی مَجالاتِ التَّربِیَةِ وَ التَّعلیمِ، یَرتَبِطُ بَعضُها بِالْمُعَلِّمِ، وَ الأُخْرَی بِالْمُتَعَلِّمِ؛

تعدادی از دانشمندان کتاب‌هایی در زمینه‌های تعلیم (آموزش) و تربیت (پرورش) نگاشتند (نوشته‌اند) ، که برخی از آن‌ها به یاد دهنده (معلّم) و برخی دیگر به یادگیرنده (دانش‌آموز) ارتباط دارد.

وَ لِلطّالِبِ فِی مَحْضَرِ الْمُعَلِّمِ آدابٌ ، مَنْ یَلتَزِمْ بِها یَنْجَحْ ؛ أهَمُّها:

دانش‌آموز در محضر معلّم آدابی دارد، هر کس به آن‌ها پایبند باشد موفق می‌شود ؛ مهم‌ترین آن‌ها [عبارتند از] :

۱ ـ أنْ لا یَعْصِیَ أوامِرَ الْمُعَلِّمِ. **این‌که از دستورات معلّم نافرمانی (سرپیچی) نکند.**

۲ ـ الْإجتِنابُ عَنْ کَلامٍ فیهِ إساءَةٌ لِلْأدَبِ . **دوری از سخنانی که در آن بی‌ادبی است .**

۳ ـ أنْ لایَهْرُبَ مِنْ أداءِ الْواجِباتِ الْمَدْرَسِیَّةِ. **اینکه از انجام تکالیف درسی (مربوط به مدرسه) فرار نکند .**

۴ ـ عَدَمُ النَّوْمِ فِی الصَّفِّ، عِندَما یُدَرِّسُ الْمُعَلِّمُ. **وقتی معلّم درس می‌دهد، در کلاس نخوابد.**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

۵ ـ أنْ لا يَتَكَلَّمَ مَعَ غَيْرِهِ مِنَ الطُّلّابِ عِندَما يُدَرِّسُ الْمُعَلِّمُ.

این‌که وقتی معلّم درس می‌دهد ، با دیگر دانش‌آموزان صحبت نکند .

۶ ـ أنْ لا يَقْطَعَ كَلامَهُ ، وَ لا يَسْبِقَهُ بِالْكلامِ، وَ يَصْبِرَ حَتّى يَفْرُغَ مِنَ الْكَلامِ.

اینکه سخن او را قطع نکند، و در سخن از او پیشی نگیرد (وسط حرفش نپرد) ، و صبر کند تا از سخن فارغ شود.

۷ ـ اَلْجُلوسُ أمامَهُ بِأدَبٍ ، وَ الْاسْتِماعُ إلَيْهِ بِدِقَّةٍ وَ عَدَمُ الْإلتِفاتِ إلَى الْوَراءِ إلّا لِضَرورَةٍ.

با ادب در برابرش نشستن و با دقّت به او گوش فرا دادن و به پشت سر برنگشتن مگر برای ضرورتی .

لَمّا سَمِعَ الطّالِبُ الْمُشاغِبُ إنشاءَ مِهران ، خَجِلَ وَ نَدِمَ عَلَى سُلوكِهِ فِي الصَّفِّ.

وقتی دانش‌آموز اخلالگر (شلوغ کار) انشای مهران را شنید ، شرمنده شد و از رفتارش در کلاس پشیمان شد .

قالَ الشّاعِرُ الْمِصرِيُّ أحمَد شَوقيّ عَنِ الْمُعَلِّمِ : **شاعر مصری احمد شوقی درباره معلّم گفت:**

قُمْ لِلْمُعَلِّمِ وَفِّهِ التَّبجيلا كادَ الْمُعَلِّمُ أنْ يَكونَ رَسولا

برای معلّم برخیز و احترامش را کامل به جا بیاور **نزدیک بود که معلّم پیامبر شود**

أ عَلِمْتَ أشرَفَ أوْ أجَلَّ مِنَ الَّذي يَبْنِي وَ يُنْشِئُ أنفُساً وَ عُقولا

آیا می‌شناسی شریف‌تر یا بزرگوارتر از کسی که **جان‌ها و عقل‌ها را بنا می‌کند و می‌سازد ؟**

أُكْتُبْ جَواباً قَصيراً ، حَسَبَ نَصِّ الدَّرسِ .

۱ ـ إلَى مَنْ ذَهَبَ مِهرانُ؟ ذهَبَ مهرانُ إلَى مُعَلِّمِ الْأدبِ الْفارسيِّ .

مهران به‌سوی (نزد) چه‌کسی رفت ؟

۲ ـ كَيْفَ يَجِبُ الْجُلوسُ أمامَ الْمعَلِّمِ؟ يجِبُ الْجُلوسُ أمامَ الْمعَلِّمِ بِأدَبٍ .

نشستن در برابر معلّم باید چگونه باشد ؟

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

۳ ـ کَیْفَ کانَتْ أخلاقُ الطّالبِ الّذی کانَ یَلْتَفِتُ إلَی الْوَراءِ؟ کانَتْ أخلاقُهُ مُشاغِباً قلیلَ الأدَبِ.

اخلاق دانش‌آموزی که به عقب برمی‌گشت ، چگونه بود ؟

۴ ـ مَا اسْمُ الْکِتابِ الَّذی قَرَأَهُ مِهرانُ فی مَجالِ التَّربیَةِ وَ التَّعلیمِ؟ إسْمُهُ«مُنْیَةُ الْمُریدِ».

اسم کتابی که مهران درباره‌ی پرورش و آموزش خواند چیست ؟

۵ ـ فِی أیِّ حِصَّةٍ کانَ الطُّلّابُ یَستَمِعونَ إلَی أُستاذِ الْکیمیاءِ؟ فی الْحِصَّةِ الْأولَی کانَ الطُّلّابُ یَستَمِعونَ إلَی أُستاذِ الْکیمیاءِ.

در کدام زنگ ، دانش‌آموزان به استاد شیمی گوش فرا می دادند ؟

إعلَموا
اسلوبُ الشَّرْطِ وَ أدَواتُهُ

✓ مهم‌ترین ادوات شرط عبارت‌اند از : « مَنْ ، ما ، إنْ » معمولاً این ادوات بر سر عبارتی می‌آیند که دو فعل دارد ، فعل اوّل ، **فعل شرط** و فعل دوم ، **جواب شرط** نام دارد .

✓ این ادوات در معنای فعل و جواب شرط و گاهی در شکل ظاهر آنها تغییراتی را ایجاد می‌کند ؛ مثال :

مَنْ (ادات‌شرط) یُفَکِّرْ (فعل شرط) قَبْلَ الْکَلامِ یَسْلَمْ (جواب شرط) مِنَ الْخَطَأِ غالِباً .

هر کس پیش از سخن گفتن بیندیشد، غالباً از اشتباه در امان می‌ماند.

✓ گاهی نیز جواب شرط به صورت جمله اسمیّه است؛ مثال:

* وَ مَنْ (ادات‌شرط) یَتَوَکَّلْ (فعل شرط) عَلَی اللّهِ فَهُوَ (مبتدا) حَسْبُهُ (خبر) * الطّلاق : ۳

جمله‌ی اسمیّه ، جواب شرط

هر کس به خداوند توکّل کند ، پس همان او را بس است .

✓ وقتی ادوات شرط بر سر جمله‌ای بیاید که فعل شرط و جواب آن فعل ماضی باشد، می‌توانیم فعل شرط را مضارع التزامی و جواب آن را مضارع اِخباری ترجمه کنیم .

مَنْ فَکَّرَ قَبْلَ الْکَلامِ ، قَلَّ خَطَؤُهُ .

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط

هرکس پیش از سخن گفتن اندیشید (بیندیشد) ، خطایش کم شد (می‌شود) .

✓ و هرگاه فعل شرط مضارع باشد ، به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

« مَنْ : هرکس » مثال :

مَنْ یُحاوِلْ کَثیراً ، یَصِلْ إلَی هَدَفِهِ .

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط **هرکس بسیار تلاش کند، به هدفش می‌رسد.**

« ما : هرچه» مثال :

ما تَزْرَعْ فی الدُّنیا ، تَحْصُدْ فِی الْآخِرَةِ .

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط **هرچه در دنیا بکاری ، در آخرت درو می‌کنی.**

ما فَعَلْتَ مِنَ الْخَیراتِ، وَجَدْتَها ذَخیرَةً لِآخِرَتِکَ .

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط

هرچه از کارهای نیک انجام بدهی ، آنها را اندوخته‌ای برای آخرتت می‌یابی.

« إنْ : اگر » مثال :

إنْ تَزْرَعْ خَیْراً، تَحْصُدْ سُروراً .

ادات شرط فعل شرط جواب شرط **اگر نیکی بکاری ، شادی درو می‌کنی .**

إنْ صَبَرْتَ ، حَصَلْتَ عَلَی النَّجاحِ فی حَیاتِکَ .

ادات شرط فعل شرط جواب شرط **اگر صبر کنی، در زندگی‌ات موفّقیّت به دست می‌آوری.**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

« إِذا : هرگاه ، اگر » ؛ نیز معنای شرط دارد ؛ مثال :

إِذَا اجْتَهَدْتَ ، نَجَحْتَ .

ادات فعل شرط جواب شرط

شرط **هرگاه(اگر) تلاش کنی، موفّق می شوی.**

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمِ الآياتِ ثُمَّ عَيِّنْ أداةَ الشَّرطِ وَ فِعلَ الشَّرطِ، وَ جوابَهُ.

۱ ـ ❊ وَ ما تُقَدِّموا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدوهُ عِندَ اللهِ ❊ البَقَرَة: ۱۱۰

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط

هر آنچه از خوبی برای خودتان از پیش (پیشاپیش) بفرستید ، آن را نزد خداوند می‌یابید .

۲ ـ إِنْ تَنْصُرُوا اللّهَ يَنْصُرْكُم وَ يُثَبِّتْ أقدامَكُمْ ❊ مُحَمَّد: ۷

ادات فعل شرط جواب شرط

شرط **اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری می‌کند و گام‌هایتان را استوار می‌سازد .**

۳ ـ ❊ وَ إِذا خاطَبَهُمُ الْجاهِلونَ قالُوا سَلاماً ❊ اَلْفُرقان: ۶۳

ادات فعل شرط جواب شرط

شرط **هرگاه نادانان آن‌ها (ایشان) را خطاب کنند، سخن آرام می‌گویند.**

التمرين الأول: عَيِّنِ الْجُملَةَ الصَّحيحَةَ وَ غَيرَ الصَّحيحَةِ حَسَبَ الْحَقيقَةِ . ✓ ×

۱ ـ اَلتَّعَنُّتُ طَرحُ سُؤالٍ صَعْبٍ بِهَدَفِ إيجادِ مَشَقَّةٍ لِلْمَسؤولِ . ✓

مچ‌گیری، مطرح کردن سوالی سخت با هدف ایجاد سختی برای کسی که مورد سوال واقع شده است .

۲ ـ عِلْمُ الْأَحياءِ عِلْمُ مُطالَعَةِ خَواصِّ الْعَناصِرِ . ×

زیست شناسی ، علم مطالعه‌ی ویژگی‌های عنصرهاست .

۳. اَلإِلْتِفاتُ هوَ كَلامٌ خَفِيٌّ بَيْنَ شَخصَينِ . ×

روی‌برگرداندن همان سخن پنهانی بین دو نفر است .

۴. اَلسَّبّورَةُ لَوحٌ أمامَ الطُّلّابِ يُكْتَبُ عَلَيهِ . ✓

تخته سیاه، لوحی در مقابل دانش‌آموزان است که روی آن نوشته می‌شود.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمرينُ الثّاني: تَرْجِمِ الآيَةَ وَ الأحاديثَ وَ عَيِّنْ فِعلَ الشَّرطِ وَ جَوابَهُ ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطلوبَ مِنكَ.

۱ ـ وَ مـا تُـنْـفِـقـوا مِـنْ خَـيـرٍ فَـإنَّ اللّـهَ بِـهِ عَـلـيـمٌ . (اَلبَقَرَة : ۷۳)

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط

و هر آنچه از خیر و خوبی انفاق کنید ، قطعاً خداوند نسبت به آن آگاه است.

(المَجرورَ بِحَرفِ جرٍّ : خَيْرٍ ، ـه)

۲ ـ مَـنْ عَـلَّـمَ عِـلْـمـاً، فَـلَـهُ أجْـرُ مَنْ عَمِلَ بِهِ ، لا يَنقُصُ مِنْ أجرِ الْعامِلِ. رسولُ اللهِ (ص)

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط

هر کس علمی به دیگری بیاموزد، پاداش کسی را دارد که به آن عمل کند ، از پاداش عمل کننده کاسته نمی‌شود.
(یعنی بدون اینکه از پاداش عمل‌کننده چیزی کاسته شود ، یاددهنده‌ی دانش هم ، همان پاداش را می‌برد .)

(اِسْمَ الْفاعِلِ : العامِلِ)

۳ ـ اَلـنّـاسُ أعـداءُ مـا جَـهِـلـوا . اَلإمامُ عَلیٌّ عَلَیه السّلامُ

مردم دشمن آنچه نمی‌دانند هستند.

(اَلْجَمعَ الْمُكَسَّرَ وَ مُفْرَدَهُ: أعداء مفرده « عَدُوّ»)

۴ ـ إذا تَـمَّ الْـعَـقـلُ نَـقَـصَ الْـكَـلامُ . اَلإمامُ عَلیٌّ عَلَیه السّلامُ

ادات شرط فعل شرط فاعل جواب شرط فاعل

هرگاه عقل تمام شود ، سخن کم می‌شود .

۵ ـ اَلْـعـالِـمُ حَـيٌّ وَ إنْ كـانَ مَـيِّـتـاً . اَلإمامُ عَلیٌّ عَلَیه السّلامُ

مبتدا خبر

دانشمند ، اگرچه مرده باشد ؛ زنده است .

۶ ـ قُـمْ عَـنْ مَـجـلِـسِـكَ لِـأبـيـكَ وَ مُـعَـلِّـمِـكَ وَ إنْ كُـنْـتَ أمـيـراً . اَلإمامُ عَلیٌّ عَلَیه السّلامُ

به خاطر پدر و معلمت از جایت برخیز ؛ اگرچه (هرچند) فرمانده (فرمانروا) باشی .

(اِسمَ الْمَكانِ : مَجْلِس وَ اِسْمَ الْفاعِلِ : مُعَلِّمِ)

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التمرين الثّالِثُ : تَرْجِمِ الأَفعالَ التّالِيَةَ .

اَلْماضي	اَلْمُضارِع	اَلْأَمرُ وَ النَّهْي	اَلْمَصْدَر
قَدْ أَنْقَذَ : نجات داده است	يُنْقِذُ : نجات می‌دهد	أَنْقِذْ : نجات بده	الإنقاذ : نجات دادن
إِبْتَعَدَ : دور شد	لايَبْتَعِدُ : دور نمی‌شود	لاتَبْتَعِدْ : دور نشو	اَلْإِبْتِعاد : دور شدن
اِنْسَحَبَ : عقب‌نشینی کرد	سَيَنْسَحِبُ : عقب‌نشینی خواهد کرد	لاتَنْسَحِبْ : عقب‌نشینی نکن	اَلْإِنْسِحاب : عقب‌نشینی کردن
إِسْتَخْدَمَ : به کار گرفت	يَسْتَخْدِمُ : به کار می‌گیرد	اِسْتَخْدِمْ : به کار بگیر	اَلْإِستِخدام : به کار گرفتن
جالَسَ : همنشینی کرد	يُجالِسُ : همنشینی می‌کند	جالِسْ : همنشینی کن	اَلْمُجالَسَة : همنشینی کردن
تَذَكَّرَ : به یاد آورد	يَتَذَكَّرُ : به یاد می‌آورد	لاتَتَذَكَّرْ : به یاد نیاور	اَلْتَذَكُّر : به یاد آوردن
تَعايَشَ : همزیستی کرد	يَتَعايَشُ : همزیستی می‌کند	تَعايَشْ : همزیستی کن	اَلْتَعايُش : همزیستی کردن
قَدْ حَرَّمَ : حرام کرده است	يُحَرِّمُ : حرام می‌کند	لاتُحَرِّمْ : حرام نکن	اَلتَّحريم : حرام کردن

التمرينُ الرّابِعُ : ضَعْ هذِهِ الْجُمَلَ وَ التَّراكيبَ فِي مَكانِها الْمُناسِبِ.

هؤلاءِ ناجِحاتٌ / هذانِ المُكَيِّفانِ / تِلكَ الحِصَّةُ / اولئكَ مُستَمِعونَ / هؤلاءِ جُنودٌ / هاتانِ الْبِطاقَتانِ

مفرد مؤنث	مثنی مذکر	مثنی مؤنث	جمع مذکر سالم	جمع مؤنث سالم	جمع مکسر
تِلكَ الحِصَّةُ	هذانِ المُكَيِّفان	هاتانِ الْبِطاقَتانِ	اولئكَ مُستَمِعونَ	هؤلاءِ ناجِحاتٌ	هؤلاءِ جُنودٌ

التمرين الْخامِسُ: ضَعْ الْمُترادِفاتِ وَ الْمُتَضادّاتِ فِي مَكانِها الْمُناسِبِ. = #

وُدّ / بَعُدَ / تكَلَّمَ / إجْلِسْ / نِهايَةَ / عَداوَة / احتِرام / أحْياء / مَرَّةً / نفَعَ / ذَنْب / هَرَبَ

إِثْم = ذَنْب	تَبْجيل = احتِرام	تارَةً = مَرَّةً	حُبّ = وُدّ
فَرَّ = هَرَبَ	أَمْوات ≠ أحْياء	دَنا ≠ بَعُدَ	قُمْ ≠ إجْلِسْ
ضَرَّ ≠ نفَعَ	بِدايَة ≠ نِهايَة	سَكَتَ ≠ تَكَلَّمَ	صَداقَة ≠ عَداوَة

التمرينُ السّادِسُ : أَكْمِلْ تَرْجَمَةَ الْآياتِ وَ الْحَديثَينِ، ثُمَّ عَيِّنْ أداةَ الشَّرطِ وَ فِعلَ الشَّرطِ ، وَ جوابَهُ .

۱ ـ ❊ وَ مـا تَفْعَلوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللّهُ ❊ اَلْبَقَرَة: ۱۹۷

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط

و آنچه را از کار نیک انجام دهید ، خدا آن را می داند. (از آن آگاه است.)

۲ ـ ❊ إنْ أحْسَنْتُمْ أحْسَنْتُمْ لِأنْفُسِكُمْ ❊ اَلْإسراء : ۷

ادات شرط فعل شرط جواب شرط

اگر نیکی کنید، به خودتان نیکی می‌کنید (کرده اید) .

۳ ـ ❊ إنْ تَتَّقُوا اللّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقاناً ❊ اَلْأنفال : ۲۹

ادات شرط فعل شرط جواب شرط

اگر پروای خدا کنید، برایتان نیروی جداکننده‌ی حق از باطل قرار می‌دهد .

۴. مَنْ سَأَلَ فِي صِغَرِهِ ، أجابَ في كِبْرِهِ . رسولُ اللهِ (ص)

ادات‌شرط فعل شرط جواب شرط

هرکس در خردسالی اش بپرسد، در بزرگسالی‌اش پاسخ می‌دهد .

اَلْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

اِبْحَثْ فِي كِتابِ « مُنْيَةِ الْمُرِيدِ » لِزَينِ الدّينِ الْعامِلِيِّ « الشَّهيدِ الثّاني » عَنْ نَصٍّ قَصيرٍ حَولَ آدابِ التَّعليمِ وَ التَّعَلُّمِ ثُمَّ اكْتُبْهُ .

کتاب منیة المرید فی آداب المفید و المستفید ، کتابی در حوزه‌ی اخلاق اسلامی می‌باشد که یکی از آثار زین‌الدین ابن علی العاملی معروف به شهید ثانی می باشد.

موضوع کتاب ، آداب متقابل معلم و متعلم و نیز آداب تعلیم و تعلم در اسلام است . این کتاب منبع بسیاری از آثار پس از خود بوده و به جهت اهمیت آن دارای شروح و حواشی ، ترجمه‌های متعدّد و تلخیص‌هایی می‌باشد . این کتاب شریف از دیرباز تاکنون ، کانون توجّه دانشمندان و علمای شیعی بوده است.

جناب شهید ثانی از نوادگان علّامه حلّی و جزو فقهای نامدار شیعه بوده است . از ایشان تألیفات بسیاری برجای مانده که مهمترین آنها کتاب (الروضة البهیة فی شرح لمعة الدّمشقیة)در باب فقه جعفری با بیانی نیمه استدلالی ، به رشته‌ی تحریر درآمده است .

شهید ثانی در ابتدای کتاب ، تاریخ اتمام تالیف آن‌را روز پنج شنبه ۲۰ ربیع الاول سال ۹۵۴ یعنی یازده سال قبل از شهادتش ، در سن ۴۵ سالگی به پایان رسانده است.

✓ **تقسیم ابواب و فصول کتاب منیة المرید:**

مقدمه : پیرامون فضیلت علم و روایات وارده در آن می‌باشد .

باب اول : در آداب معلّم و مُتَعَلِّم بحث شده است.

باب دوم : آداب مُفْتی و مُسْتَفْتِی و فتوی را بیان نموده است.

باب سوم : آداب و آفات و شروط مناظره را گوشزد می‌کند .

باب چهارم : روش کتابت را بیان نموده است .

خاتمه : در اقسام علوم شرعی و مراتب آن سخن گفته شده است .

تتمه کتاب : شامل وصایای مؤلّف به عموم طلاب است .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

بسم الله الرحمن الرحیم

أحَلّ : **حلال‌تر، حلال‌ترین**	غاز : **گاز**
اِشْتِعال : **برافروخته شدن ، سوختن** (اِشْتَعَلَ، یَشْتَعِلُ)	فالِق : **شکافنده**
أطْیَب : **خوب‌تر ، خوب‌ترین** = أحْسَن، أفْضَل	لُبّ : **مغز میوه**
أغْصان، غُصون : **شاخه‌ها** « مفرد : غُصْن »	مَحاصیل : **محصولات**
اِلْتِفاف : **در هم پیچیدن** (اِلْتَفَّ، یَلْتَفُّ)	اَلْمُحیطُ الْهادِئُ : **اقیانوس آرام**
بُذور : **دانه‌ها** « مفرد : بَذْر »	مُزارِع : **کشاورز** = زارِع، فَلّاح
جِذْع : **تنه** « جمع : جُذوع »	مُعَمَّر : **کهن‌سال**
جُزُر : **جزیره‌ها** « مفرد : جَزیرَة »	مُلَوِّث : **آلوده کننده**
جَوْزَة : **دانه‌ی گردو ، بلوط و مانند آن**	مُواصَفات : **ویژگی‌ها**
خَنَقَ : **خفه کرد** (مضارع : یَخْنُقُ)	نَبَتَ : **رویید** (مضارع : یَنْبُتُ)
خانِق : **خفه‌کننده**	نَصِفُ : **توصیف می کنیم**
سَبَّبَ : **سبب شد** (مضارع : یُسَبِّبُ)	نَوَی : **هسته**
سیاج : **پرچین**	

* إنَّ اللّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَی یُخْرِجُ الْحَیَّ مِنَ الْمَیِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَیِّتِ مِنَ الْحَیِّ ... * انعام: ۹۵

بی‌گمان خدا شکافنده‌ی دانه و هسته است . زنده را از مُرده بیرون می‌آورد و بیرون آورنده‌ی مُرده از زنده است .

عجائِبُ الْأشجارِ
شگفتی‌های درختان

ظَواهِرُ الطَّبیعَةِ تُثْبِتُ حَقیقَةً واحِدَةً وَ هیَ قُدرَةُ اللّه ، وَ الْآنَ نَصِفُ بَعضَ هذِهِ الظَّواهِرِ :

پدیده‌های طبیعت ، یک حقیقت را اثبات می‌کند و آن ؛ قدرت خداست ، و اکنون بعضی از این پدیده‌ها را توصیف می‌کنیم :

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

اَلْعِنَبُ الْبَرازیلیُّ شَجَرَةٌ تَختَلِفُ عَنْ باقی أشجارِ الْعالَمِ، تَنْبُتُ فی الْبَرازیلِ، وَ تَنْمو أثمارُها عَلَی جِذْعِـها،

انگور برزیلی درختی است که با بقیه‌ی درختان جهان تفاوت دارد، در برزیل می‌روید، و میوه‌هایش بر تنه‌ی آن رشد می‌کند،

وَ مِن أهَمِّ مُواصَفاتِ هذِهِ الشَّجَرَةِ أنَّـها تُعْطی أثماراً طولَ السَّنَةِ .

و از مهم‌ترین ویژگی‌های این درخت این است که ؛ آن [درخت] در طول سال ، میوه‌هایی می‌دهد.

شَجَرَةُ السِّکویا شَجَرَةٌ مِنْ أطوَلِ أشجارِ الْعالَمِ فی کالیفورنیا،

درخت سکویا درختی از بلندترین درختان جهان در کالیفرنیاست ،

قَدْ یَبلُغُ ارْتِفاعُ بَعضِها أکثَرَ مِن مِئَةِ مِترٍ وَ قَدْ یَبلُغُ قُطرُها تِسعَةَ أمتارٍ ،

گاهی بلندی برخی از آن‌ها به بیش از ۱۰۰ متر می‌رسد و گاهی قطر آن به ۹ متر می‌رسد،

وَ یَزیدُ عُمرُها عَلَی ثَلاثَةِ آلافٍ وَ خَمسِمِئَةِ سَنَةٍ تَقریباً . **و عمرش تقریباً افزون بر ۳۵۰۰ سال می‌شود .**

اَلشَّجرَةَ الْخانِقَةُ شَجَرَةٌ تَنْمُو فی بَعضِ الْغاباتِ ا لِاسْتِوائیَّةِ ،

درخت خفه‌کننده درختی است که در برخی از جنگل‌های استوایی رشد می‌کند ،

تَبدَأُ حَیاتَها بِالْلِـتِـفافِ حَولَ جِذعِ شَجَرَةٍ وَ غُصونِها، ثُمَّ تَخْنُقُها تَدریجیّاً.

زندگی‌اش را با پیچیدن دور تنه و شاخه‌ی درختی آغاز می‌کند، سپس به تدریج آن را خفه می‌کند .

یُوجَدُ نَوعٌ مِنها فی جَزیرَةِ قِشم الَّتی تَقَعُ فی مُحافَظَةِ هُرمُزجان .

نوعی از آن در جزیره‌ی قشم ــ که در استان هرمزگان قرار دارد ــ یافت می‌شود (وجود دارد) .

شَجَرَةُ الْخُبزِ شَجَرَةٌ اسْتِوائیَّةٌ تَنْمُو فی جُزُرِ الْمُحیطِ الْهادِئِ ، تَحمِلُ أثماراً فی نِهایَةِ أغصانِها کَالْخُبْزِ .

درخت نان درختی استوایی است که در جزایر اقیانوس آرام رشد می‌کند ، و در انتهای شاخه‌هایش میوه‌هایی شبیه نان دارد .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

يَأكُلُ النّاسُ لُبَّ هذِهِ الثمارِ . **مردم مغز این میوه‌ها را می‌خورند.**

شَجَرَةُ النِّفطِ شجَرَةٌ يَستَخدِمُهَا الْمُزارِعونَ كَسياجٍ حَولَ الْمَزارِعِ لِحِمايَةِ مَحاصيلِهِم مِنَ الْحَيَواناتِ ؛

درخت نفت درختی است که کشاورزان آن را مانند پرچینی دور مزرعه‌ها برای محافظت محصولاتشان از حیوانات به کار می‌گیرند؛

لِأنَّ رائِحَةَ هذِهِ الشَّجَرَةِ كَريهَةٌ تَهْرُبُ مِنهَا الْحَيَواناتُ ،

زیرا بوی این درخت بد و ناخوشایند است به گونه‌ای که حیوانات از آن فرار می‌کنند،

وَ تَحْتَوی بذُورُها عَلَی مِقدارٍ مِنَ الزُّيوتِ لا يُسَبِّبُ اشْتِعالُها خُروجَ أيِّ غازاتٍ مُلَوِّثَةٍ .

و دانه‌های آن مقداری از روغن‌ها را داراست که سوختن آن‌ها سبب خارج شدن هیچ نوعی از گازهای آلوده کننده نمی‌شود.

وَ يُمْكِنُ إنتاجُ النِّفطِ مِنْها. وَ يُوجَدُ نَوعٌ مِنْها فی مَدينَةِ نيكشَهر بِمُحافَظَةِ سيستان وَ بَلوشِستان بِاسْمِ شَجَرَةِ مِداد .

و تولید نفت از آن امکان دارد و یک نوع از آن به اسمِ درختِ مداد در شهر نیک‌شهر در استان سیستان و بلوچستان یافت می‌شود.

شَجَرَةُ الْبَلّوطِ هِيَ مِنَ الْأشَجارِ الْمُعَمَّرَةِ وَ قَد تَبلُغُ مِنَ الْعُمرِ أَلفَيْ سَنَةٍ .

درخت بلوط یقیناً از درختانِ کهنسال است و گاهی عمرش به دو هزار سال می‌رسد (دو هزار سال عمر می‌کند) .

توجَدُ غاباتٌ جَميلَةٌ مِنها فی مُحافَظَةِ إيلام وَ لُرِستان .

جنگل‌های زیبایی از آن در استان ایلام و استان لرستان یافت می‌شود (وجود دارد) .

يَدْفِنُ السِّنجابُ بَعْضَ جَوْزاتِ الْبَلّوطِ السَّليمَةِ تَحتَ التُّرابِ، وَ قَدْ يَنْسَی مَكانَها .

سنجاب بعضی از دانه‌های سالم بلوط را زیر خاک پنهان می‌کند و گاهی جایش را فراموش می‌کند .

وَ فی السَّنَةِ الْقادِمَةِ تَنْمُو تِلْكَ الْجَوزَةُ وَ تَصيرُ شَجَرَةً .

و در سال آینده ، آن دانه [ی بلوط] رشد می‌کند و درخت می‌شود .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

قالَ الْإمامُ الصّادِقُ (علیه السّلامُ) : امام صادق (ع) فرمود :

اِزْرَعوا وَ اغْرِسوا ، ... وَ اللّهِ ما عَمِلَ النّاسُ عَمَلاً أحَلَّ وَ لا أطيَبَ مِنهُ .

کشاورزی کنید و نهال بکارید، ... به خدا سوگند مردم کاری را حلال‌تر و خوب‌تر از آن انجام نداده‌اند.

ضعْ فِي الْفَراغِ كَلِمَةً مُناسِبَةً حَسَبَ نَصِّ الدَّرسِ.

۱ ـ تَبْدَأُ الشَّجَرَةُ الْخانِقَةُ حَياتَها بِـ**الِالْتِفافِ** حَسَبَ جِذْعِ شَجَرَةٍ وَ غُصونِها.

درخت خفه کننده ، زندگی خود را با پیچیدن به دور تنه‌ی یک درخت و شاخه‌هایش شروع می‌کند .

۲ ـ لا يُسَبِّبُ اشْتِعالُ زُيوتِ شَجَرَةِ النِّفْطِ خُروجَ أيِّ **غازاتٍ** مُلَوِّثَةٍ.

سوختن روغن‌هایِ درختِ نفت سبب خارج شدنِ هیچ یک از گازهای آلوده کننده نمی‌شود.

۳ ـ تُوجَدُ غاباتٌ جَميلَةٌ مِنْ أشْجارِ الْبَلّوطِ في **مُحافَظَةِ** إيلام وَ لُرِستان.

جنگل‌های زیبایی از درختانِ بلوط در استان ایلام و لرستان یافت می‌شود (وجود دارد) .

۴ ـ قَدْ يَبْلُغُ ارْتِفاعُ بَعْضِ أشْجارِ السِّكويا أكثَرَ مِنْ **مِئَةِ** مِتْرٍ.

گاهی بلندی بعضی درختان سکویا به بیشتر از صد متر می‌رسد.

۵ ـ تَحْمِلُ شَجَرَةُ الْخُبْزِ أثماراً في نِهايَةِ **الأغصانِ** كَالْخُبْزِ.

در انتهای شاخه‌ها درخت نان میوه‌هایی مانند نان می‌دهد.

۶ ـ تَنْمُو أثمارُ الْعِنَبِ الْبَرازيلِيِّ عَلَى **جِذْعِ** شَجَرَتِهِ .

میوه‌های انگور برزیلی بر تنه‌ی درختش رشد می‌کند .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

إعـلَمـوا
المَعرفَةُ وَ النَّكرَةُ

اسم معرفه : اسمی است که نزد گوینده و شنونده ، یا خواننده **شناخته شده** است ؛ امّا اسمِ نکره ، **ناشناخته** است.

مهم‌ترین نشانه‌ی اسم معرفه داشتن « ال » است. مثال :

جاءَ مُدَرِّسٌ . **معلّمی آمد .** جاءَ الْمُدَرِّسُ . **معلّم آمد .**

وَجَدْتُ قَلَماً . **قلمی را یافتم .** وَجَدْتُ الْقَلَمَ . **قلم را یافتم .**

معمولاً هرگاه اسمی به صورت نکره بیاید و همان اسم دوباره همراه « ال » تکرار شود ، می‌توان الف و لامش را « این» یا « آن » ترجمه کرد. مثال :

رَأَیتُ أفراساً . کانَتِ الْأفراسُ جَنبَ صاحِبِها . **اسب هایی را دیدم. آن اسب‌ها کنار صاحبشان بودند.**

کلمة أفراساً «نَکِرَه» است. اسم نکره نزد گوینده ، شنونده ، یا خواننده ناشناخته است.

اسم «نکره» معمولاً تنوین(ـً ، ـٍ ، ـٌ)دارد. مثال: رَجُلاً ، رَجُلٍ و رَجُلٌ

در زبان فارسی اسم نکره به سه صورت می‌آید:

مردی آمد./ یک مرد آمد./ یک مردی آمد.

معادل فارسی هر سه جمله‌ی بالا می شود : جاءَ رَجُلٌ.

اسم خاص (یعنی نام مخصوصِ کسی یا جایی) در زبان عربی « اسم عَلَم » نامیده می‌شود و معرفه به شمار می‌رود. مانند: هاشم ، مریم ، بغداد ، بیروت و ...

اسم عَلَم ، مانند: عَبّاسٌ ، کاظِمٌ و حُسَینٌ تنوین دارد ، ولی نکره نیست ؛ بلکه معرفه است.

سال گذشته با مبتدا و خبر آشنا شدید. گاهی خبر تنوین دارد. مثال:

اَلْعِلْمُ کَنْزٌ. **دانش گنج است.** (مبتدا: اَلْعِلْمُ ، خبر: کَنْزٌ)

فَریقُنا فائِزٌ. **تیم ما برنده است.** (مبتدا: فَریقُنا ، خبر: فائِزٌ)

در دو مثال بالا کنزٌ و فائزٌ تنوین دارد؛ امّا نیازی به نکره معنا کردن نیست.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ :تَرْجِمْ حَسَبَ قَواعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَ النَّكِرَةِ.

۱ ـ ❊ اَللّهُ نُورُ السَّماواتِ وَ الأرضِ مَثَلُ نورِهِ كَمِشكاةٍ فيها مِصباحٌ الْمِصباحُ فی زُجاجَةٍ الزُّجاجَةُ كَأَنَّها كَوكَبٌ دُرِّیٌ ❊ النور:۳۵

خدا نور آسمان‌ها و زمین است. مثل نور او مانند[این است که] در چراغدانی چراغی باشد ، و آن چراغ در حبابی بلورین قرار گرفته باشد و آن حباب بلورین گویی ستاره‌ای درخشان است.

۲ ـ ❊ أرسَلْنا إلَی فِرعَونَ رَسولاً فَعَصَی فِرعَونُ الرسولَ ... ❊ المزمّل:۱۵و۱۶

رسولی به سوی فرعون فرستادیم پس (ولی) فرعون از آن رسول نافرمانی کرد ...

۳ ـ عالِمٌ يُنتَفَعُ بِعِلْمِهِ، خَيرٌ مِنْ أَلْفِ عابِدٍ. رسولُ اللهِ(ص)

دانشمندی که از علم او بهره‌مند می‌شوند، بهتر از هزار عبادت‌کننده است.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

فی الْمَلْعَبِ الرِّیاضیِّ : در ورزشگاه

إسماعیل	إبراهیم
تعالَ نَذهَبْ إلَی الْمَلعَبِ. **بیا به ورزشگاه برویم.**	لمُشاهَدَةِ أیِّ مُباراة ؟ **برای دیدن چه مسابقه‌ای؟**
لمُشاهَدَةِ مُباراةِ کُرَةِ الْقَدَمِ. **برای دیدن مسابقه‌ی فوتبال.**	بینَ مَنْ هذِهِ الْمُباراةُ؟ **این مسابقه بین چه کسانی هست؟**
بینَ فَریقِ الصَّداقَةِ وَ السَّعادَةِ. **بین تیم صداقت و سعادت.**	الْفَریقانِ تَعادَلا قَبلَ أُسبوعَینِ. **این دو تیم ، دو هفته قبل مساوی شدند.**
أتَذَکَّرُ ذلِکَ. **آن را به یاد می‌آورم.**	أیُّ الْفَریقَینِ أقوَی؟ **کدام یک از دو تیم قوی‌تر است ؟**
کلاهُما قَویّانِ. عَلَینا بِالذَّهابِ إلَی الْمَلْعَبِ. **هردو قوی هستند. باید به ورزشگاه برویم.** قَبْلَ أنْ یَمْتَلِئَ مِنَ الْمُتَفَرِّجینَ . **قبل از اینکه از تماشاچی پر شود.**	علَی عَینی . تَعالَ نَذهَبْ. **به روی چشم (اطاعت می‌شود). بیا برویم.** **[جواب علی عینی : سلمت عیناک]**
فِی الْمَلعَبِ **در ورزشگاه**	
اُنظُرْ؛ جاءَ أحَدُ مُهاجِمی فَریقِ الصَّداقَةِ. سَیُسَجِّلُ هَدَفاً. **نگاه کن؛ یکی از مهاجمان تیم صداقت آمد. یک گل خواهد زد.**	هوَ هَجَمَ عَلَی مرمَیَ فَریقِ السَّعادَةِ. هَدَفٌ ، هَدَفٌ ! **او به دروازه‌ی تیم سعادت حمله کرد. گُـــــل، گُـــــل!**
لکِنَّ الْحَکَمَ ما قَبِلَ الْهَدَفَ؛ لِماذا؟! **امّا داور گُل را نپذیرفت؛ چرا؟!**	رُبَّـما بِسَبَبِ تَسَلُّلٍ . **شاید به خاطر آفساید.**
اُنظُرْ، هَجمَةٌ قَویَّةٌ مِن جانِبِ لاعِبِ فَریقِ الصَّداقَةِ. **نگاه کن، حمله‌ای قدرتمند از طرف بازیکن تیم صداقت.**	یعجِبُنی جِداً حارِسُ مَرمَی فَریقِ لسَّعادَةِ! **از دروازه‌بان تیم سعادت خیلی خوشم می‌آید!**
منْ یَذْهَبُ إلَی النِّهائیِّ؟ **چه کسی به [دور] نهایی می‌رود؟**	منْ یُسَجِّلْ هَدَفاً یَذْهَبْ إلَی النِّهائیِّ. **هر کس گلی ثبت کند به دور نهایی می‌رود.**
الْحَکَمُ یَصْفِرُ. **داور سوت می‌زند.**	لقَد تَعادَلا مَرَّةً ثانیَةً بِلا هَدَفٍ. **بار دوم بدون گُل مساوی شدند.**

۱ ـ اَلْمُباراة: مسابقه ۲ ـ تَعادَلَ: برابر شد ۳ ـ أتَذَکَّرُ: به یاد می آورم ۴ ـ کِلا : هر دو

۵ ـ أنْ یَمتَلِئَ: که پر شود ۶ ـ اَلْمُتفَرِّج: تماشاچی ۷ ـ سَیُسَجِّلُ: ثبت خواهد کرد ۸ ـ اَلهَدَف: گُل

۹ ـ اَلمَرمَی: دروازه ۱۰ ـ اَلْحَکَم: داور ۱۱ ـ اَلتسَّلُّل: آفساید

۱۲ ـ یُعْجِبُنی: مرا در شگفت می آورَد، خوشم می‌آید (أعْجَبَ، یُعْجِبُ) ۱۳ ـ حارِسُ الْمَرمَی: دروازه بان

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمرينُ الْأَوَّلُ: أَيُّ كَلِمَةٍ مِن كَلِماتِ مُعجَمِ الدَّرسِ تُناسِبُ التَّوضيحاتِ التّالِيَةَ؟

۱ ـ بَحْرٌ يُعادِلُ ثُلْثَ الْأَرضِ تَقريباً. **المُحيط الهادئ**

دریایی که تقریباً با یک سوم زمین برابر می‌شود. **(اقیانوس آرام)**

۲ ـ اَلتَّجَمُّعُ وَ الدَّوَرانُ حَوْلَ شَيءٍ. **اِلتِفاف**

جمع شدن و چرخیدن دور چیزی. **(در هم پیچیدن)**

۳ ـ اَلَّذی يُعْطيهِ اللّهُ عُمراً طَويلاً. **معَمَّر**

کسی که خدا به او عمر طولانی می‌دهد. **(کهنسال)**

۴ ـ اَلَّذی يَعْمَلُ فِی الْمَزرَعَةِ. **مُزارِع = زارِع = فَلّاح**

کسی که در مزرعه کار می‌کند. **(کشاورز)**

۵ ـ صِفاتُ أَحَدٍ أَوْ شَيءٍ. **مُواصَفات**

ویژگی‌های کسی یا چیزی. **(ویژگی‌ها)**

التَّمرينُ الثّاني: تَرْجِمِ الْأَحاديثَ النَّبَويَّةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطلوبَ مِنكَ.

۱ ـ ما مِنْ مُسلِمٍ يَزرَعُ زَرعاً أَوْ يَغْرِسُ غَرْساً فَيَأكُلُ مِنهُ طَيرٌ أَوْ إنسانٌ أَوْ بَهيمَةٌ إلّا كانَتْ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ. رَسولُ اللهِ (ص)
(اَلْجارَّ وَ الْمَجرورَ، وَ اسْمَ الْفاعِلِ)

هیچ مسلمانی نیست که زراعتی کشت کند ، یا نهالی بکارد ، پس (و) پرنده‌ای یا انسانی یا چارپایی از آن بخورد ؛ مگر آن که برای او به خاطر آن صدقه‌ای باشد.

۲ ـ ما مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْساً إلّا كَتَبَ اللهُ لَهُ مِنَ الأجْرِ قَدْرَ ما يَخْرُجُ مِن ثَمَرِ ذلكَ الْغَرْسِ. رسول الله (ص)
(اَلْفِعْلَ الْماضِیَ وَ الْمَفعولَ)

هیچ مردی نیست که نهالی بکارد ؛ مگر این که خداوند به اندازه‌ی میوه‌ای که از آن نهال برون می‌شود، پاداش برایش بنویسد. (نوشته‌است)

۳ ـ سُئِلَ النَّبیُّ (ص) : أیُّ الْمالِ خَيْرٌ؟ قالَ : زَرْعٌ زَرَعَهُ صاحِبُهُ. الإمام علی (ع) (اَلْفِعْلَ الْمَجهولَ، وَ الْفاعِلَ)

از پیامبر (ص) سوال شد : کدام مال بهتر است؟ فرمود: زراعتی که صاحبش آن را بکارد.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمرینُ الثّالِثُ : أجِبْ عَنِ الأسئِلَةِ التّالیَةِ حَسَبَ الصُّوَرِ.

۱ ـ بِمَ یَذْهَبُ الطُّلّابُ إلَی الْمَدرَسَةِ؟	بِحافِلَةِ الْمَدرَسَةِ.
دانش‌آموزان با چه چیزی به مدرسه می‌روند؟	**با اتوبوس مدرسه**
فی أیِّ بِلادٍ تَقَعُ هذِهِ الْأهرامُ؟	فی مِصرَ
این اهرام در کدام کشور قرار دارد؟	**در مصر**
کیفَ الْجَوُّ فی أردبیل فی الشِّتاءِ؟	بارِدٌ.
هوای اردبیل در زمستان چگونه است؟	**سرد**
لِمَنْ هذَا التِّمثالُ ؟	لِسیبَوِیْه
این مجسمه از آنِ کیست؟	**از سیبویه**
هل تُشاهِدُ وَجْهاً فی الصّورَةِ؟	نَعَمْ. أُشاهِدُ الْوَجْهَ.
آیا چهره‌ای در عکس می‌بینی؟	**بله، چهره را می‌بینم.**
ماذا تُشاهِدُ فَوقَ النَّهرِ؟	أُشاهِدُ جِسْراً.
بالای رودخانه چه می‌بینی؟	**پُلی می‌بینم.**

التَّمرینُ الرّابعُ : ألِف: عَیِّنِ التَّرجَمَةَ الصَّحیحَةَ حَسَبَ قَواعِدِ الْمَعْرِفَةِ وَ النَّکرَةِ.

۱ ـ سَمِعْتُ صَوتاً عَجیباً.	**صدای عجیبی را شنیدم.**	■	**صدای عجیب را شنیدم.**	☐
۲ ـ وَصَلْتُ إلَی الْقَریَةِ.	**به روستایی رسیدم.**	☐	**به روستا رسیدم.**	■
۳ ـ نَظْرَةٌ إلَی الْماضی	**نگاهی به گذشته**	■	**نگاه به گذشته**	☐
۴ ـ اَلْعِبادُ الصّالِحونَ	**بندگانی درستکار**	☐	**بندگانِ درستکار**	■
۵ ـ اَلسِّوارُ الْعَتیقُ	**دستبندِ کهنه**	■	**دستبندی کهنه**	☐
۶ ـ اَلتّاریخُ الذَّهَبیُّ	**تاریخی زرّین**	☐	**تاریخ زرّین**	■

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

ب: تَرْجِمِ الْجُمَلَ التّالِيَةَ حَسَبَ قوَاعِدِ الْمَعْرِفةِ وَ النَّكِرَةِ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَعرِفَةَ وَ النَّكِرَةَ في ما أُشيرَ إليهِ بِخَطٍّ.

۱ ـ سَجَّلَتْ مُنَظَّمَةُ الْيونِسكو مَسجِدَ الْإمامِ وَ قُبَّةَ قابوس فی قائِمَةِ التُّراثِ الْعالَمیِّ.

معرفه معرفه

سازمان یونسکو مسجد امام و گنبد کاووس را در لیست میراث جهانی ثبت کرد.

۲ ـ قَبْرُ کورُش يَجْذِبُ سُيّاحاً مِنْ دُوَلِ الْعالَمِ.

نکره

قبر کوروش گردشگرانی از دولت‌های جهان را جذب می‌کند.

۳ ـ حَديقَةُ شاهزاده قُرْبَ كِرمان جَنَّةٌ فی الصَّحراءِ.

نکره

باغ شاهزاده نزدیک کرمان، بهشتی در بیابان است.

۴ ـ مَعْبَدُ کُردکُلا فی مُحافَظَةِ مازَنْدَران أحَدُ الْآثارِ الْقَديمَةِ.

معرفه

عبادتگاه کردکلا در استان مازندران یکی از آثار قدیمی است.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

اَلتَّمرينُ الْخامِسُ: عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الصَّحيحَةَ حَسَبَ الْفِعلِ الْماضي.

الْفِعْلُ الْماضي	اَلْفِعْلُ الْمُضارِعُ	فِعْلُ الْأَمْرِ	اَلْمَصدَر	اِسْمُ الْفاعِلِ
وافَقَ	يوافِقُ ■	وافِقْ ■	اَلتَّوفيق □	اَلْمُوافِق ■
	يُوَفِّقُ □	وَفِّقْ □	اَلْمُوافَقَة ■	اَلْمُوَفَّق □
تَقَرَّبَ	يُقَرِّبُ □	قَرِّبْ □	اَلتَّقَرُّب ■	اَلْمُقَرِّب □
	يَتَقَرَّبُ ■	تَقَرَّبْ ■	اَلتَّقريب □	اَلْمُتَقَرِّب ■
تَعارَفَ	يَتَعَرَّفُ □	تَعارَفْ ■	اَلْمُعارَفَة □	اَلْمُتَعارِف ■
	يَتَعارَفُ ■	اِعْرِفْ □	اَلتَّعارُف ■	اَلْمُعَرِّف □
إِشْتَغَلَ	يَنْشَغِلُ □	إِشْتَغِلْ ■	اَلْاِنْشِغال □	اَلْمُشْتَغِل ■
	يَشْتَغِلُ ■	إِنْشَغِلْ □	اَلْاِشْتِغال ■	اَلْمُنْشَغِل □
إِنْفَتَحَ	يَفْتَتِحُ □	إِنْفَتِحْ ■	اَلْإِسْتِفتاح □	اَلْمُتَفَتِّح □
	يَنْفَتِحُ ■	تَفَتَّحْ □	اَلْإِنْفِتاح ■	اَلْمُنْفَتِح ■
إِسْتَرْجَعَ	يَسْتَرْجِعُ ■	إِسْتَرْجِعْ ■	اَلْاِرْتِجاع □	اَلْمُسْتَرْجِع ■
	يَرْتَجِعُ □	راجِعْ □	اَلْاِسْتِرْجاع ■	اَلْمُرَجِّع □
نَزَّلَ	يُنْزِلُ □	إِنْزِلْ □	اَلنُّزول □	اَلْمُنَزِّل ■
	يُنَزِّلُ ■	نَزِّلْ ■	اَلْتَنزيل ■	اَلنّازِل □
أَكْرَمَ	يُكْرِمُ ■	أَكْرِمْ ■	اَلْإِكْرام ■	اَلْأَكْرَم □
	يُكَرِّمُ □	كَرِّمْ □	اَلتَّكريم □	اَلْمُكْرِم ■

اَلبَحثُ الْعِلميُّ : اِبْحَثْ عَنْ نَصٍّ حَولَ أَهَمِّيَّةِ زِراعَةِ الأَشْجارِ .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

بسم الله الرحمن الرحیم

❊ یا أیُّها الَّذینَ آمَنُوا اتَّقوُا اللهَ وَ قُولُوا قَولاً سَدیداً ❊

ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید ، از خدا پروا کنید و سخنی درست و استوار بگویید .

أُدْعُ : **فرا بخوان** (دَعا، یَدْعو)	کَلَّمَ (مضارع : یُکَلِّمُ) : **سخن گفت** = حَدَّثَ ، تَکَلَّمَ
أنْ لا یَتَدَخَّلَ : **که دخالت نکند** (تَدَخَّلَ ، یَتَدَخَّلُ)	لا تُحَدِّثْ : **سخن نگو** (حَدَّثَ، یُحَدِّثُ)
تُهَم : **تهمت‌ها** « مفرد : تُهْمَة »	لا تَقْفُ : **پیروی نکن**(قَفا ، یَقْفو)
زَلَل : **جای لغزنده**	لِکَی یُقْنِعَ : **تا قانع کند** (أقْنَعَ ، یُقْنِعُ)
سَدید : **درست و استوار**	لَیِّن : **نرم** ≠ خَشِن
طوبَی لِـ : **خوشا به حالِ**	لیْن : **نرمی**≠ خُشونَة
عَوَّدَ : **عادت داد** (مضارع : یُعَوِّدُ)	مَخْبوء : **پنهان** = خَفیّ
قِلَّة : **کمی** ≠ کَثْرَة	یُعَرِّضُ : **در معرض می‌گذارَد** (ماضی: عَرَّضَ)

آدابُ الْکَلامِ

آداب سخن گفتن

لِلْکَلامِ آدابٌ یَجِبُ عَلَی الْمُتَکَلِّمِ أن یَعْمَلَ بِها وَ یَدْعُوَ الْمُخاطَبینَ بِکَلامٍ جَمیلٍ إلَی الْعَمَلِ الصّالِحِ ،

سخن گفتن آدابی دارد که گوینده باید به آن عمل کند و مخاطبان را با سخنی زیبا به کار نیک فرا بخواند .

وَ أن لا یُجادِلَهُم بِتَعَنُّتٍ **و برای مچ‌گیری با آنان مجادله نکند.**

❊ اُدْعُ إلَی سَبیلِ رَبِّکَ بالْحِکْمَةِ وَ الْمَوعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جادِلْهُمْ بِالَّتی هِیَ أحسَنُ ❊ (النحل : ۱۲۵)

با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به [شیوه‌ای] که نیکوتر است مجادله نمای.

وَ یَجِبُ أنْ یَکونَ عامِلاً بِما یَقولُ ، حَتّی یُغَیِّرَ سُلوکَهُم ، ❊ لِمَ تَقولونَ ما لا تَفْعَلونَ ❊ (الصف:۲)

و باید عمل کننده به آنچه می‌گوید باشد ، تا رفتارشان را تغییر دهد ، چرا چیزی می‌گویید که [خودتان آن را] انجام نمی‌دهید ؟

وَ یَجِبُ أنْ یُسَلِّمَ قَبْلَ الْکَلامِ « السَّلامُ قَبْلَ الْکَلامِ.» الإمامُ الصّادِقُ علیه السَّلام ،

و باید پیش از سخن گفتن سلام کند. « سلام کردن پیش از سخن گفتن است (اول سلام بعداً کلام).» امام صادق(ع)

کَما یَجِبُ أنْ یَکونَ کَلامُهُ لَیِّناً عَلَی قَدْرِ عُقولِ الْمُستَمعینَ ، لِکَی یُقْنِعَهُمْ وَ یَکْسِبَ مَوَدَّتَهُمْ،

همانطور که باید سخنش نرم و به اندازه‌ی عقل‌های شنوندگان باشد، تا آن‌ها را کند و دوستی آنان را به دست آورد،

« کَلِّمِ النّاسَ عَلَی قَدْرِ عُقولِهِمْ .» رسولُ اللهِ صلّی الله علیه و آله و سلّم ،

« با مردم به اندازه‌ی عقل‌هایشان سخن بگو.» رسول الله(ص)،

« وَ عَوِّدْ لِسانَکَ لینَ الْکَلامِ.» الْإمامُ علیٌّ علیهِ السَّلامُ **« و زبانت را به سخن نرم عادت بده.»** امام علی(ع)

وَ عَلَیهِ أن لا یتَکَلَّمَ فی ما لَیسَ لَه بِهِ عِلْمٌ، ❊ وَ لا تَقْفُ ما لَیسَ لَکَ بِهِ عِلْمٌ ❊ (الْإسراء : ۳۶)

و در مورد آنچه که به آن علمی ندارد نباید سخن بگوید ، ❊ و از چیزی که به آن علم نداری ، پیروی مکن ❊

وَ عَلَیهِ أنْ لا یَتَدَخَّلَ فی مَوضوعٍ یُعَرِّضُ نَفْسَهُ لِلتُّهَمِ ؛ «اِتَّقوا مَواضِعَ التُّهَمِ.» رسولُ اللهِ صلّی الله علیه و آله و سلّم

و او نباید دخالت کند در موضوعی که خودش را در معرض تهمت قرار می‌دهد؛ «از جایگاه‌های تهمت بترسید.» رسول الله(ص)

اَلْمُتَکَلِّمُ یُعْرَفُ بِکَلامِهِ. « تَکَلَّموا تُعْرَفوا، فَإنَّ الْمَرْءَ مَخْبوءٌ تَحتَ لِسانِهِ.» الْإمامُ علیٌّ علیهِ السَّلامُ

گوینده با سخنش شناخته می‌شود. « سخن بگویید تا شناخته شوید، زیرا[شخصیت] انسان زیر زبانش پنهان است.» امام علی(ع)

فی بَعضِ الْأوقاتِ قُدرَةُ الْکَلامِ أقوَی مِنَ السِّلاحِ. « رُبَّ کَلامٍ کَالْحُسامِ.» اَلْإمامُ علیٌّ علیهِ السَّلامُ

گاهی وقت‌ها قدرت سخن از اسلحه، قوی‌تر است. « چه بسا سخنی که مانند شمشیر است. »امام علی(ع)

وَ رُبَّ کَلامٍ یَجلِبُ لَکَ الْمَشاکِلَ. « فَکِّرْ ثُمَّ تَکَلَّمْ تَسْلَمْ مِنَ الزَّلَلِ.» اَلْإمامُ علیٌّ علیهِ السَّلامُ

و چه بسا سخنی که برای تو مشکلات به بار می‌آورد. «بیندیش سپس سخن بگو تا از لغزش در امان بمانی.» امام علی(ع)

یَجِبُ عَلَی الْإنسانِ الإجْتِنابُ عَنْ ذِکْرِ الْأقوالِ الَّتی فیهَا احْتِمالُ الْکِذْبِ. «لا تُحَدِّثْ بِما تَخافُ تَکذیبَهُ.» اَلْإمامُ علیٌّ علیهِ السَّلامُ

انسان باید از بیان گفته‌هایی که در آن احتمال دروغ است بپرهیزد. « سخن نگو درباره چیزی که از تکذیب کردنش می‌ترسی.»

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

طوبَی لِمَنْ لا یَخافُ النّاسُ مِنْ لِسانِهِ. «مَنْ خافَ النّاسُ مِنْ لِسانِهِ فَهُوَ مِنْ أهْلِ النّارِ.» رسولُ اللهِ صلّی الله علیه و آله و سلّم

خوشا به حال کسی که ، مردم از زبانش نمی‌ترسند. « هر کس مردم از زبانش بترسند، از جهنّمیان است.» رسول الله(ص)

وَ مِنْ آدابِ الْکَلامِ قِلَّتُهُ، « خَیرُ الْکَلامِ ما قَلَّ وَ دَلَّ . » اَلْإمامُ علیٌّ علیهِ السَّلامُ

و از آداب سخن گفتن ، کم بودن آن است، بهترین سخن آنست که کم و راهنما باشد.» امام علی(ع)

وَقَفَ رَجُلٌ جَمیلَ الْمَظهَرِ أمامَ سُقراط — **مردی خوش منظر (خوبرو) در برابر سقراط ایستاد**

یَفتَخِرُ بِمَلابِسِهِ وَ بِمَظهَرِهِ، — **که به لباس‌ها و قیافه‌اش می‌بالید،**

فَقالَ لَهُ سُقراط: تَکَلَّمْ حَتّی أراکَ. — **سقراط به او گفت: سخن بگو تا تو را ببینم.**

عیِّنِ الصَّحیحَ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ نَصِّ الدَّرسِ.

✓ ✗

۱ ـ اَلَّذی یَتَکَلَّمُ فی ما لا یَعْلَمُ، یَقَعُ فی خَطَأٍ . ✓

کسی که درباره آنچه نمی‌داند سخن میگوید، به خطا می‌افتد.

۲ ـ مَن خافَ النّاسُ مِن لِسانِهِ فَهوَ قَویٌّ. ✗

هرکس که مردم از زبانش بترسند پس او نیرومند است.

۳ ـ عَلَینا أنْ لا نَجْرَحَ الْآخَرینَ بِلِسانِنا. ✓

ما نباید دیگران را با زبانمان زخمی‌کنیم (برنجانیم).

۴ ـ اَلَّذی لا یَتَکَلَّمُ لا یُعْرَفُ شَأنُهُ. ✓

کسی که سخن نمی‌گوید، ارزشش شناخته نمی‌شود.

۵ ـ لا نُحَدِّثُ بِما نَخافُ تَکذیبَهُ. ✓

در مورد چیزی که از تکذیبش می‌ترسیم، سخن نمی‌گوییم.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

إعـلَمـوا
اَلْجُملَةُ بَعدَ النَّكِرَةِ

معمولاً هنگامی که بعد از اسمی نکره ، فعلی بیاید که آن اسمِ نکره را توصیف کند، در ترجمه به فارسی بعد از آن اسم ؛ حرفِ ربطِ « که » می آید و فعل مطابق شرایط جمله ترجمه می شود. مثال:

شاهَدْنا سِنجاباً يَقْفِزُ مِنْ شَجَرَةٍ إلَى شَجَرَةٍ. **سنجابی را دیدیم که از درختی به درختی می پرید.**

إرضاءُ النّاسِ غايَةٌ لا تُدْرَكُ . **راضی ساختن مردم، هدفی است که به دست آورده نمی شود.**

رأيْتُ وَلَداً يَمْشي بِسرعَةٍ . **پسری را دیدم که به سرعت راه می رفت.**

عبارت (رَأيْتُ وَلَداً يَمْشي بِسُرعَةٍ.) از دو جمله تشکیل شده، و بعد از اسم نکره‌ی « وَلَداً » فعل مضارعی آمده است که «وَلَداً» را توصیف می‌کند؛ در ترجمه‌ی فارسی بین دو جمله ، حرف ربط« که » می‌آید و فعل مضارع نیز معمولاً ماضی استمراری ترجمه می‌شود .

ماضی + مضارع = ماضی استمراری

امّا اگر فعلِ اوّل مضارع باشد، ترجمهٔ فعل دوم چگونه خواهد بود؟ به مثال دقّت کنید.

أُفَتِّشُ عَن مُعْجَمٍ يُساعِدُني في فَهمِ النُّصوصِ. **دنبال فرهنگ لغتی می گردم که مرا در فهم متون کمک کند.**

مضارع + مضارع = مضارع التزامی

اکنون به ترجمه‌ی جمله‌ی زیر دقّت کنید.

اشْتَرَيْتُ الْيَومَ كِتاباً قَدْ رَأَيْتُهُ مِنْ قَبل. **امروز کتابی را خریدم که قبلاً آن را دیده بودم.(دیدم)**

ماضی + ماضی = ماضی بعید یا ماضی ساده

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ : تَرْجِمْ هذِهِ الْعِبارَةَ حَسَبَ قواعِدِ الدَّرسِ ثُمَّ عَيِّنْ نوعَ الأفعالِ.

اَللهُمَّ إنّی أعوذُ بِکَ مِنْ نَفْسٍ لا تَشْبَعُ وَ مِنْ قَلْبٍ لا یَخْشَعُ

فعل مضارع — فعل مضارع منفی — فعل مضارع منفی

خداوندا! همانا من به تو پناه می‌برم از نفسی که سیر نشود و از قلبی که فروتنی نکند

وَ مِنْ عِلْمٍ لا یَنْفَعُ وَ مِنْ صَلاةٍ لا تُرْفَعُ وَ مِنْ دُعاءٍ لا یُسْمَعُ. (مِنْ تَعقیباتِ صَلاةِ الْعَصْرِ)

فعل مضارع منفی — فعل مضارع منفی، مجهول — فعل مضارع منفی، مجهول

و علمی که سود نرساند و نمازی که بالا برده نشود و دعایی که شنیده نشود.

التَّمْرینُ الْأَوَّلُ: اِمْلَأِ الْفَراغَ فِي آیاتِ نَصِّ الدَّرْسِ وَ أَحادیثِهِ بِکَلِماتٍ صَحیحَةٍ.

۱ ـ ❊ اُدْعُ إِلَی سَبیلِ رَبِّکَ بِالْحِکمَةِ وَ الْمَوعِظَةِ **الحَسَنَةِ** وَ جادِلْهُمْ بِالَّتی هِیَ **أحسَنُ** ❊ اَلنَّحل: ۱۲۵

با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با آنان به [شیوه‌ای] که نیکوتر است مجادله نمای.

۲ ـ ❊ وَ لا تَقْفُ ما لَیسَ لَکَ بِهِ **عِلْمٌ** ❊ اَلْإسراء: ۳۶ **و از چیزی که بدان علمی نداری پیروی مکن.**

۳ ـ ❊ لِمَ تَقولونَ ما لا **تَفْعَلونَ** ❊ اَلصَّف: ۲ **چرا چیزی می‌گویید که انجام نمی‌دهید؟!**

۴ـ « کَلِّمِ النّاسَ عَلَی قَدْرِ **عقولِهِمْ** .» رسولُ اللهِ صلَّی اللهُ عَلَیهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ **« با مردم به اندازهٔ عقل‌هایشان سخن بگو.»**

۵ ـ « تَکَلَّموا تُعْرَفوا فَإنَّ الْمَرْءَ مَخْبوءٌ تَحْتَ **لسانِهِ** .» اَلْإمامُ عَلیٌّ عَلَیهِ السَّلامُ

« سخن بگویید تا شناخته شوید زیرا] شخصیت [انشان زیر زبانش پنهان است. »

۶ ـ «مَنْ خافَ النّاسُ مِنْ لِسانِهِ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ **النّار** . » رَسولُ اللّهِ صلَّی اللهُ عَلَیهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ

« هر کس مردم از زبانش بهراسند، از جهنمیان است.»

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمرينُ الثّاني: تَرْجِمِ الأحاديثَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطلوبَ مِنكَ.

۱ ـ إنّ مِنْ شَرِّ عِباد الله مَنْ تُكْرَهُ مُجالَسَتُهُ لِفُحْشِهِ ۱. رَسولُ اللّهِ صلّى اللهُ عَلَيهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ

جار و مجرور فعل مجهول جار و مجرور (اَلْفِعلَ الْمَجهولَ وَ الْجارَّ وَ الْمَجرورَ)

قطعاً از بدترینِ بندگانِ خدا کسی است که به خاطر گفتار و کردار زشتش همنشینی با او ناپسند شمرده می‌شود.

۲ ـ أتقى النّاسِ مَن قالَ الْحَقَّ في ما لَهُ وَ عَلَيهِ . رَسولُ اللّهِ صلّى اللهُ عَلَيهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ

اسم تفضیل مضاف‌إلیه (اِسمَ التَّفضيلِ وَ الْمُضافَ إلَيهِ)

پرهیزکارترین مردم کسی است که حق را بگوید در آنچه که به سود او یا به زیان اوست.

۳ ـ قُلِ الْحَقَّ وَ إنْ كانَ مُرّاً. رَسولُ اللّهِ صلّى اللهُ عَلَيهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ (فِعلَ الْأمرِ وَ الْمَفعولَ)

فعل أمر مفعول **حق را بگو اگرچه تلخ باشد.**

۴ ـ لاتَقُلْ ما لاتَعْلَمُ، بَلْ لاتَقُلْ كُلَّ ما تَعْلَمُ. أميرُ الْمُؤمِنينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلامُ (اَلْمُضارِعَ الْمَنفيَّ وَ فِعْلَ النَّهْيِ)

فعل نهی مضارع منفی فعل نهی

هر آنچه نمی‌دانی نگو ، البتّه هر آنچه[هم] می‌دانی نگو.

برای صرف جویی برگه جای تمرین سوم و چهارم را عوض کردم.

التَّمْرينُ الرّابعُ: عَيِّنْ في كُلِّ مَجموعَةٍ الْكَلِمَةَ الْغَريبَةَ.

۱ ـ قِشْر (پوست)	لُبّ (مغز)	نَوَى (هسته)	غاز (گاز)
۲ ـ يَد (دست)	رَأس (سر)	قَدَم (پا)	سياج (پرچين)
۳ ـ إثْم (گناه)	ذَنْب (گناه)	حِصَّة (زنگ)	خَطيئَة (گناه)
۴ ـ ثَعْلَب (روباه)	كلْب (سگ)	لَيِّن (نرم)	ذِئْب (گرگ)
۵ ـ زُيوت (روغن‌ها)	مُزارِع (كشاورز)	عامِل (كارگر)	موَظَّف (كارمند)
۶ ـ سِرْوال (شلوار)	قَميص (پيراهن مردانه)	فُسْتان (پيراهن زنانه)	سَمَک (ماهی)

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

التَّمرينُ الثّالِثُ: ترَجِمْ كلَماتِ الْجَدوَلِ الْمُتقاطِعِ، ثُمَّ اكْتُبْ رَمزَهُ.

يُجادِلُ / مِئَتانِ / تَعْليم / حَفْلات / أفْلام / اِمْرَأَة / مُعَمَّرَة / مُزارِع / تِلْميذ / رائِحَة
حاسوب / أبْناء / أَلْفانِ / أزْهار / أساوِر / إعْصار / تَبْجيل / ساحات / كَبائِر

۱	گرامی داشتن : **تَبْجيل**
۲	کهنسال : **مُعَمَّرَة**
۳	ستیز می کند : **يُجادِلُ**
۴	یاد دادن : **تَعْليم**
۵	کشاورز : **مزُارِع**
۶	جشن ها : **حَفْلات**
۷	دانش آموز : **تِلْميذ**
۸	زن : **اِمْرَأَة**
۹	بو : **رائِحَة**
۱۰	دو هزار : **أَلْفانِ**
۱۱	گردباد : **إعْصار**
۱۲	گناهان بزرگ : **كَبائِر**
۱۳	میدان ها : **ساحات**
۱۴	دویست : **مِئَتانِ**
۱۵	فیلم ها : **أفْلام**
۱۶	رایانه : **حاسوب**
۱۷	دستبندها : **أساوِر**
۱۸	فرزندان : **أبناء**
۱۹	شکوفه : **أزهار**

رمز ⇩

ت	ب	ج	ی	ل
م	ع	م	ر	ة
ی	ج	ا	د	ل
ت	ع	ل	ی	م
م	ز	ا	ر	ع
ح	ف	ل	ا	ت
ت	ل	م	ی	ذ
إ	م	ر	أ	ة
ر	ا	ئ	ح	ة
أ	ل	ف	ا	ن
إ	ع	ص	ا	ر
ک	ب	ا	ئ	ر
س	ا	ح	ا	ت
م	ئ	ت	ا	ن
أ	ف	ل	ا	م
ح	ا	س	و	ب
أ	س	ا	و	ر
أ	ب	ن	ا	ء
أ	ز	ه	ا	ر

رمز جدول : قالَ رَسولُ اللّهِ: **«جَمالُ الْمَرءِ فَصاحَةُ لِسانِـهِ.» زیبایی انسان، شیوایی زبانش است.**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمْرينُ الْخامِسُ: تَرْجِمِ الْجُمَلَ التّالِيَةَ، ثمَّ عَيِّنِ الْمَطلوبَ مِنكَ.

۱ ـ سافَرْتُ إلَى قَـريَـةٍ شاهَدْتُ صورَتَـها أيّامَ صِغَري. (اَلْمَجرورَ بِحَرفِ جَرٍّ وَ الْمَفعولَ)

مجرور به حرف جَر — مفعول

به روستایی مسافرت کردم که عکسش را در ایام کودکی‌ام دیده بودم.

۲ ـ عَصَفَتْ رياحٌ شَديدَةٌ خَرَّبَتْ بَيتاً جَنبَ شاطِئِ الْبَحرِ. (اَلصِّفَةَ وَ الْمُضافَ إلَيهِ)

صفت — صفت — مضافٌ‌إليه

باد شدیدی وزید که یک خانه را در کنار ساحل دریا ویران کرد.

۳ ـ وَجَدْتُ بَرنامَجاً يُساعِدُني عَلَى تَعَلُّمِ الْعَرَبِيَّةِ. (اَلْمَفعولَ وَ الْمُضافَ إلَيهِ)

مفعول — مضافٌ‌إليه

برنامه‌ای پیدا کردم که مرا در یادگیری عربی کمک می‌کرد.

۴ ـ اَلْكِتابُ صَديقٌ يُنْقِذُكَ مِن مُصيبَةِ الْجَهل. (اَلْمُبتَدَأَ وَ الْخَبَرَ)

مبتدا — خبر

کتاب دوستی است که تو را از گرفتاری جهل و نادانی نجات می‌دهد.

۵ ـ يُعْجِبُني عيدٌ يَفْرَحُ فيهِ الْفُقَراءُ. (اَلْجَمعَ الْمُكَسَّرَ، وَ نونَ الْوِقايَةِ)

نون وقایه — جمع مکسّر

از عیدی خوشم می‌آید که در آن بینوایان خوشحال شوند.

[يُعْجِبُ (فعل) + ن (نون وقایه) + ی(ضمیر در نقش مفعول)]

البَحثُ الْعِلمِيُّ : اكتُبْ خَمْسَ عِباراتٍ بِالْعَرَبِيَّةِ حَوْلَ آدابِ الْكَلامِ.

۱ـ اَلْكَلامُ يَجُرُّ الْكَلامَ .

۲ ـ .....

۳ ـ .....

۴ ـ .....

۵ ـ .....

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

بسم الله الرحمن الرحیم

❊ إِنَّ اللهَ لا يَهْدی مَنْ هُوَ كاذِبٌ كَفّارٌ ❊ الزُّمَر : ۳

بی‌گمان خدا کسی را که دروغگو و بسیار کافر است ، راهنمایی نمی‌کند .

أجَّلَ : **به تأخیر انداخت**	عاهَدَ : **پیمان بست** (مضارع : يُعاهِدُ)
(مضارع : يُؤَجِّلُ / مصدر : تَأجيل = أخَّرَ)	عِدَّة : **چند**
اِضْطَرَّ : **ناگزیر کرد** (مضارع: يَضْطَرُّ)	فَشِلَ : **شکست خورد** (مضارع : يَفشَلُ)
تُضْطَرُّ : **ناگزیر می‌شوی**	قَرَّرَ : **قرار گذاشت** (مضارع : يُقَرِّرُ)
إطار : **تایر ، چارچوب**	كُنْ : **باش**
إطارٌ احْتياطیّ : **چرخ یدکی**	لَنْ : **حرف نشانه‌ی آینده‌ی منفی**
تَبَيَّنَ : **آشکار شد** (مضارع : يَتَبَيَّنُ)	مُحَدَّد : **مشخّص شده**
خُطَّة : **نقشه ، برنامه** «جمع: خُطَط »	مَقال : **گفتار** = قَوْل ، كَلام
زاويَة : **گوشه** «جمع : زَوايا »	نَدَبَ : **فرا خواند** (مضارع: يَنْدُبُ)
ساقَ : **رانندگی کرد** (مضارع : يَسوقُ)	واجَهَ : **روبه رو شد** (مضارع: يُواجِهُ)
صُعوبَة : **سختی** ≠ سُهولَة	وَزَّعَ : **پخش کرد** (مضارع: يُوَزِّعُ)
ضَمِنَ : **ضمانت کرد** (مضارع : يَضْمَنُ)	

الْكِذْبُ دروغ

اَلْكِذْبُ مِفتاحٌ لِـكُلِّ شَرٍّ. رسولُ الله (ص)

دروغ کلید هر بدی (پلیدی)ای است

جاءَ رَجُلٌ إلَى رَسُولِ اللّهِ (صَلَّى الله عَلَيه و آلِهِ) فَقالَ : عَلِّمْنِي خُلُقاً يَجْمَعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ .
فَقالَ (ص) : لَا تَكْذِبْ .

مردی به‌سوی (نزد) پیامبر خدا ــ که درود خداوند بر او و خاندانش باد ــ آمد ؛ پس گفت : به من خویی (اخلاقی) بیاموز که خیر دنیا و آخرت برایم جمع کند، پس(حضرت) فرمود: دروغ نگو.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

وَ قالَ الْإمامُ عَلِیٌّ علیْهِ السَّلامُ : خَیْرُ إخْوانِکَ مَنْ دَعاکَ إلَی صِدْقِ الْمَقالِ بِصِدْقِ مَقالِهِ ،

و امام علی ـ که بر او سلام باد ـ فرمود : بهترین برادرانت (دوستانت)، کسی است که با راستگویی‌اش تو را به راستگویی دعوت کند

وَ نَدَبَکَ اِلی أفضَلِ الْأعْمالِ بِحُسْنِ أعمالِهِ.

و با نیکوکاری‌هایش(خوش رفتاری‌هایش،اعمال نیک خود)، تو را به بهترین اعمال فرا خوانَد.

إذَنْ فَکُنْ صادِقاً مَعَ نَفْسِکَ وَ مَعَ الْآخَرینَ فی الْحَیاةِ ، وَ لا تَهْرُبْ مِنَ الْواقِعِ أبَداً ،

بنابراین در زندگی ، با خودت و دیگران صادق باش ، و هرگز از واقعیّت فرار نکن ،

فَإنْ هَرَبْتَ مِنَ الْواقِعِ فَسَوْفَ تُواجِهُ مَشاکِلَ وَ صُعوباتٍ کَثیرَةً ،

پس اگر از واقعیت فرار کنی ، با مشکلات و سختی‌های زیادی روبرو خواهی شد،

وَ تُضْطَرُّ إلَی الْکِذْبِ عِدَّةَ مَرّاتٍ ، **و بارها به دروغ گفتن ناگزیر(مجبور) می‌شوی،**

وَ بَعدَ ذلِکَ یَتَبَیَّنُ کِذْبُکَ لِلْآخَرینَ ، فَتَفَشَّلُ فی حَیاتِکَ.

و بعد از آن دروغت برای دیگران آشکار می‌شود ، پس در زندگی‌ات شکست می‌خوری.

وَ هذِهِ قِصَّةٌ قَصیرَةٌ تُبَیِّنُ لَکَ نَتیجَةَ الْکِذْبِ :

و این قصه‌ای کوتاه است که نتیجه‌ی دروغ گفتن را برایت آشکار می‌کند:

قَرَّرَ أرْبَعَةُ طُلّابٍ أن یَغیبوا عَنِ الْإمتِحانِ **چهار دانشجو قرار گذاشتند که در امتحان حاضر نشوند**

فَاتَّصَلوا بِالْأُستاذِ هاتِفیّاً وَ قالوا لَهُ: **پس با استاد به وسیله تلفن تماس گرفتند و به او گفتند:**

أحَدُ إطاراتِ سَیّارَتِنا انْفَجَرَ، وَ لَیسَ لَنا إطارٌ احْتیاطیٌّ،

یکی از تایرهای خودرویمان ترکید، و چرخ یدکی (زاپاس) نداریم،

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

وَ لا تُوجَدُ سَیارَةٌ تَنقُلُنا إلَی الْجامِعَةِ ، وَ نَحنُ الْآنَ فی الطَّریقِ بَعیدونَ عَنِ الْجامِعَةِ ،

و خودرویی که ما را به دانشگاه برساند ، وجود ندارد ، و ما اکنون در راه ، دور از دانشگاه هستیم،

وَ لَنْ نَستَطیعَ الْحُضورَ فی الْإمْتِحانِ فی الْوَقتِ الْمُحَدَّدِ.

و نخواهیم توانست که در وقت مشخّص شده در امتحان حاضر شویم.

وافَقَ الْأُستاذُ أنْ یُؤَجِّلَ لَهُمُ الْإمْتِحانَ لِمُدَّةِ أُسبوعٍ واحِدٍ،

استاد موافقت کرد که امتحان را به مدت یک هفته برای آن‌ها به تاخیر(عقب) اندازد،

فَفَرِحَ الطُّلّابُ بِذلِکَ ؛ لِأنَّ خُطَّتَهُم لِتَأجیلِ الْإمْتِحانِ نَجَحَتْ.

پس دانشجویان به‌خاطر آن [موضوع] خوشحال شدند؛ برای اینکه نقشه‌ی آن‌ها برای تاخیر(عقب) انداختن امتحان پیروز شد. (نقشهٔ آنها گرفت)

فی الْأُسْبوعِ التّالی در **هفته‌ی بعد**

حَضَروا لِلْإمْتِحانِ فی الْوَقتِ الْمُحَدَّدِ، **در زمان مشخّص شده برای امتحان حاضر شدند ،**

وَ طَلَبَ الْأُسْتاذُ مِنهُم أن یَجلِسَ کُلُّ واحِدٍ مِنهُم فی زاویَةٍ مِن قاعَةِ الْإمْتِحانِ ، لِیُفَرِّقَهُم ،

و استاد از آن‌ها خواست که هر یک از آن‌ها در گوشه‌ای از سالن امتحان بنشیند، برای اینکه جدایشان کند،

ثُمَّ وَزَّعَ عَلَیهِم أوراقَ الإمْتِحانِ. **سپس برگه‌های امتحان را میان آن‌ها پخش کرد.**

لَمّا نَظَروا إلَی الْأَسْئِلَةِ ، تَعَجَّبوا لِأنَّها کانَتْ هکَذا :

وقتی به سؤال‌ها نگاه کردند، تعجّب کردند زیرا آن (سؤالات) این‌چنین بود:

لِماذا انْفَجَرَ الْإطارُ؟ **چرا تایر ترکید؟**

أیُّ إطارٍ مِنْ سَیّارَتِکُمُ انْفَجَرَ؟ **کدام تایر از خودروی شما ترکید؟**

فی أیِّ طَریقٍ وَقَعَ هذَا الْحادِثُ ؟	**در کدام جادّه این اتفاق افتاد؟**
ما هوَ تَرتیبُ جُلوسِکُم فی السَّیّارَةِ؟	**ترتیب نشستن‌تان در خودرو چه بود؟**
کَیفَ اسْتَطَعْتُم أن تَحِلّوا مُشکِلَتَکُم؟	**چگونه توانستید مشکلتان را حل کنید؟**
کَم کانَتِ السّاعَةُ عِندَ انْفِجارِ الْإطارِ؟	**هنگام ترکیدن تایر ساعت چند بود؟**
مَنْ کانَ مِنْکُمْ یَسوقُ السَّیّارَةَ فِی ذلِکَ الْوَقتِ ؟	**چه کسی از شماها اتومبیل را در آن وقت می‌راند ؟**
هَل تَضْمَنُ أن یُجیبَ أصدِقاؤُکَ مِثْلَ إجابَتِکَ؟	**آیا ضمانت می‌کنی که دوستانت مانند جواب تو، پاسخ دهند؟**

خَجِلَ الطُّلّابُ وَ نَدِموا وَ اعْتَذَروا مِن فِعْلِهِم ،

دانشجویان شرمنده شدند و پشیمان شدند واز کارشان پوزش خواستند،

نَصَحَهُمُ الْأُسْتاذُ وَ قالَ : مَنْ یَکذِبْ لا یَنْجَحْ.

استاد آن‌ها را نصیحت کرد و گفت: هرکس دروغ بگوید موفق نمی‌شود.

عاهَدَ الطُّلّابُ أُستاذَهُم عَلَی أن لا یَکْذِبوا ، وَ قالُوا لَهُ نادِمینَ : تَعَلَّمْنا دَرساً لَنْ نَنْساهُ أبَداً.

دانشجویان با استادشان پیمان بستند (قول دادند) که دروغ نگویند، و با پشیمانی به او گفتند: درسی آموختیم که هرگز آن را فراموش نخواهیم کرد.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

أجِبْ عَنِ الأسئِلَةِ التّالِيَةِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرسِ.

۱ ـ هَلْ وافَقَ الْأُستاذُ أنْ يُؤَجِّلَ الإمْتِحانَ لِلطُّلّابِ لِمُدَّةِ أُسبوعَينِ؟

آیا استاد موافقت کرد که امتحان را برای مدت دو هفته به تاخیر اندازد؟

لا، وافَقَ الْأُسْتاذُ أنْ يُؤَجِّلَ لَهُمُ الْإمْتِحانَ لِمُدَّةِ أُسبوعٍ واحِدٍ.

استاد موافقت کرد که امتحان را به مدت یک هفته برای آن‌ها به تاخیر(عقب) اندازد.

۲ ـ ماذا قالَ الرَّجُلُ لِرَسولِ اللّهِ(ص) حينَ جاءَ إلَيهِ؟

مرد به پیامبر خدا (ص) چه گفت وقتی که نزد او آمد؟

قالَ: عَلِّمْنِي خُلُقاً يَجْمَعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ .

گفت: به من خُلق و خویی بیاموز که خیر دنیا و آخرت برایم جمع کند.

۳ ـ ما قالَ الطُّلّابُ لِأُستاذِهِم نادِمينَ ؟ **دانشجویان با پشیمانی به استادشان چه گفتند؟**

قالوا لَهُ نادِمينَ: تَعَلَّمْنا دَرساً لَنْ نَنْساهُ أبَداً.

با پشیمانی به او گفتند: درسی آموختیم که هرگز آن را فراموش نخواهیم کرد.

۴ ـ مَنْ قالَ «مَنْ يَكذِبْ لا يَنْجَحْ»؟ قالَ الْأُسْتاذُ ذلک المَقالَ.

چه کسی گفت « هرکس دروغ بگوید موفق نمی‌شود»؟ آن سخن را استاد گفت.

۵ ـ كَيفَ اتَّصَلَ الطُّلّابُ بِالْأُستاذِ؟ فاتَّصَلوا بِالْأُستاذِ هاتِفيّاً.

چگونه دانشجویان با استاد تماس گرفتند؟ با استاد به وسیله‌ی تلفن تماس گرفتند.

۶ ـ لِماذا فَرِحَ الطُّلّابُ ؟

چرا دانشجویان خوشحال شدند؟

لأنَّ خُطَّتَهُمْ لِتأجيلِ الْإمْتِحانِ نَجَحَتْ.

چون نقشه‌ی آن‌ها برای به تاخیر انداختن امتحان پیروز شد. (نقشه‌ی آن‌ها گرفت)

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

إعـلَمـوا
ترجمة الْفِعْلِ الْمُضارِعِ (۱)

حروف « **أَنْ** : **که** » و «**کَی، لِـ، لِکَی، حَتَّی** : **تا ، برای‌اینکه**» بر سر فعل مضارع می‌آیند و در معنای آن تغییر ایجاد می‌کنند ؛ فعل هایی که دارای این حروف‌اند، در فارسی « **مضارع التزامی**» ترجمه می‌شوند؛ مثال:

یَحْکُمُ : **داوری می‌کند**	حَتَّی یَحْکُمَ : **تا داوری کند**
یُحاوِلونَ: **تلاش می‌کنند**	أنْ یُحاوِلوا : **که تلاش کنند**
تَفْرَحونَ : **شاد می‌شوید**	لِکَی تَفْرَحوا : **تا شاد شوید**
یَجْعَلُ: **قرار می دهد**	لِیَجْعَلَ : **تا قرار بدهد**
یَذْهَبْنَ: **می روند**	کَی یَذْهَبْنَ : **تا بروند**

فعل مضارعِ دارای « **لَنْ** » معادلِ « **آینده‌ی منفی** » در زبان فارسی است؛ مثال:

تَنالونَ : **دست می‌یابید**	لَنْ تَنالوا: **دست نخواهید یافت**

این حروف در انتهای فعل مضارع تغییراتی را ایجاد می کنند.(به جز در ساخت‌هایی مانند یَفْعَلْنَ و تَفْعَلْنَ) که آشنایی با این تغییرات ، از اهداف آموزشی کتاب درسی نیست.

إخْتَبِرْ نَفْسَكَ : ترجِمِ الْآیَتَیْنِ وَ الْحَدیثَ حَسَبَ قَواعِدِ الدَّرسِ؛ ثُمَّ عَیِّنِ الْأَفْعالَ الْمُضارِعَةَ.

۱ ـ ❊ وَ عَسَی أنْ تَکرَهوا شَیئاً وَ هُوَ خَیْرٌ لَکُمْ وَ عَسَی أنْ تُحِبّوا شَیئاً وَ هُوَ شَرٌّ لَکُمْ ❊ البقرة: ۲۱۶

و چه بسا چیزی را ناپسند بشماریددر حالی‌که آن برای شما خیر است، و چه بسا چیزی را دوست داشته باشید با این‌که آن برای شما بد است .

۲ ـ ❊ أنْفِقوا مِمّا رَزَقْناکُمْ مِنْ قَبْلِ أنْ یَأتیَ یَوْمٌ لا بَیْعٌ فیهِ وَ لا خُلَّةٌ وَ لا شَفاعَةٌ ❊ البقرة: ۲۵۴

از آنچه به شما روزی داده ایم انفاق کنید پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی و نه شفاعتی .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

۳ ـ مِنْ أخْلاقِ الْجاهِلِ الْإجابَةُ قَبْلَ أنْ يَسْمَعَ وَ الْمُعارَضَةُ قَبْلَ أنْ يَفْهَمَ وَ الْحُكْمُ بِما لا يَعْلَمُ. اَلْإمامُ الصّادِقُ عَلَيْهِ السَّلامُ

از [جمله] اخلاق نادان ، جواب دادن است قبل از اینکه بشنود ؛ و به مخالفت بر می‌خیزد پیش از آن که بفهمد ؛ و در آنچه نمی‌داند داوری و قضاوت می کند (نظر می‌دهد).

حِوارٌ (فِي الصَّيدَلَةِ) : گفتگو (در داروخانه)

الحاجُّ : حاجی	الصَّيْدَلِيُّ : داروفروش
عَفْواً، ما عِنْدی وَصْفَةٌ **ببخشید نسخه‌ای ندارم** وَ أُريدُ هذِهِ الْأدْوِيَةَ الْمَكْتوبَةَ عَلَى الْوَرَقَةِ. **وداروهای نوشته شده روی این برگه را می‌خواهم.**	أعْطِنِی الْوَرَقَةَ: **برگه را به من بده:** مِحرارٌ، حُبوبٌ مُسَكِّنَةٌ لِلصُّداعِ، حُبوبٌ مُهَدِّئَةٌ، **دماسنج، قرص‌های تسکین سردرد ، قرص‌های آرام‌بخش** كَبسول أمبيسيلين، قُطْنٌ طِبّیٌّ ، مَرْهَمٌ لِحَسّاسيَّةِ الْجِلْدِ ... **کپسول آمپی‌سیلین، پنبه‌ی طبّی، پماد ضدّحساسیت پوست** لا بَأْسَ، وَلكِنْ لا أُعْطيكَ أمبيسيلين. **اشکالی ندارد، ولی آمپی‌سیلین بهت نمی‌دهم.**
لِماذا لا تُعْطينی؟ **چرا به من نمی‌دهی؟**	لِأنَّ بَيْعَها بِدونِ وَصْفَةٍ غَيرُ مَسْموحٍ. **زیرا فروش آن بدون نسخه ممنوع است.(مجاز نیست)** لِمَنْ تَشتَری هذِهِ الْأدويَةَ؟ **برای چه کسی این داروها را می‌خری؟**
أشتَريها لِزُمَلائی فی الْقافِلَةِ يا حَضرَةَ الصَّيدَلِيِّ . **آن را برای همراهانم در کاروان می‌خرم** **ای جناب داروخانه‌دار**	رَجاءً، راجِعِ الطَّبيبَ؛ اَلشِّفاءُ مِنَ اللهِ. **لطفاً به پزشک مراجعه کن؛** **بهبودی از خداست.**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

التَّمرينُ الْأَوَّلُ: أَيُّ فِعْلٍ مِن أَفْعالِ مُعْجَمِ الدَّرسِ يُناسِبُ التَّوضيحاتِ التّالِيَةَ؟

۱ ـ شاهَدَ وَجْهاً لِوَجْهٍ. **رو در رو شد .** — واجَهَ : **رو به رو شد**

۲ ـ ظَهَرَ وَ صارَ واضِحاً. **آشکار و روشن شد .** — تَبَيَّنَ : **آشکار شد**

۳ ـ لَم يَنْجَحْ بَلْ خَسِرَ. **موفق نشد بلکه زیان دید .** — فشِلَ : **شکست خورد**

۴ ـ أَعْطاهُ عَهداً وَ قَولاً بِأن يَفْعَلَ شَيْئاً. **به او پیمان و قولی داد که چیزی انجام بدهد.** — عاهَدَ : **پیمان بست**

۵ ـ قَرَّرَ أن يَفْعَلَ ما قَصَدَهُ مَعَ التَّأخيرِ. **قرار گذاشت که آنچه را قصد کرده، با تأخیر انجام دهد.** — أجَلَّ ـ أخَّرَ : **به تأخیر انداخت**

التَّمرينُ الثّاني: تَرْجِمِ الْأَحاديثَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطلوبَ مِنكَ.

۱ ـ لا تَغْتَـرَوا بِصَلاتِهِم وَ لا بِصيامِهِم ... وَلكِنِ اخْتَبِـروهُم عِنْدَ صِدْقِ الْحَديثِ وَ أداءِ الْأمانَةِ. اَلْإمامُ الصّادِقُ عَلَيْهِ السَّلامُ

فعل نهی — فعل امر — **(فِعْلَ الْأَمْرِ وَ فِعْلَ النَّهْيِ)**

فریب نماز و روزه آن‌ها (مردم) را نخورید... بلکه آنها را هنگام راستگویی و امانتداری بیازمایید.

۲ ـ لا تَستَشِرِ الْكَذّابَ فَإنَّهُ كَالسَّرابِ يُقَرِّبُ عَلَيْكَ الْبَعيدَ وَ يُبَعِّدُ عَلَيْكَ القَريبَ . أميرُ الْمُؤمِنينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلامُ

اسم مبالغه — **(اِسمَ الْمُبالَغَةِ)**

با شخص دروغگو مشورت نکن، زیرا که او مانند سراب است، دور را بر تو نزدیک و نزدیک را بر تو دور می‌سازد.

۳ ـ يَبْلُغُ الصّادِقُ بِصِدْقِهِ ما لا يَبْلُغُـهُ الْكاذِبُ بِاحْتِيالِـهِ . أميرُ الْمُؤمِنينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلامُ

فاعل — فاعل — **(اَلْفاعِلَ)**

راستگو با راستگویی خود می‌رسد به آنچه که دروغگو با دروغگویی‌اش نمی‌رسد.

۴ ـ لا تُحَدِّثِ النّاسَ بِـكُلِّ ما سَمِعتَ بِهِ. أميرُ الْمُؤمِنينَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلامُ **(فِعْلَ النَّهْيِ)**

فعل نهی

همه‌ی آنچه را که شنیدی‌اش به مردم نگو (با مردم در میان نگذار) .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمْرينُ الثّالِثُ: عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الّتي لا تُناسِبُ الْكَلِماتِ الْأُخْرَى مَعَ بيانِ السَّبَبِ.

۱ ـ مَقال (کلام) ○ کَلام (گفتار) ○ قَوْل (سخن) ○ إطار(تایر) ●

۲ ـ کَلَّمَ(سخن گفت) ○ حدَثَ (سخن گفت) ○ کَمَّلَ (تکمیل کرد) ● تَکَلَّمَ (صحبت کرد) ○

۳ ـ جُذوع (تنه‌ها) ○ تَأْجیل (به تأخیر انداختن) ● أثْمار (میوه‌ها) ○ أغْصان (شاخه‌ها) ○

۴ ـ یَغْرِسُ (می‌کارد) ○ یَنْبُتُ (می‌روید) ○ یَزْرَعُ (می‌کارد) ○ یَخْنُقُ (خفه می‌کند) ●

۵ ـ أحْمَر (سرخ) ○ أسْوَد (سیاه) ○ أخْضَر (سبز) ○ أکْرَم (گرامی‌تر) ●

وزن أفعَل اگر به معنی رنگ باشد ، اسم تفضیل نیست ؛ (بلکه صفت مشبّهه است که شما نخوانده‌اید) .

التَّمْرينُ الرّابِعُ : تَرْجِمِ الْآياتِ ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطلوبَ مِنكَ.

۱ ـ ❊ ... فَـاصْبِروا حَتّى يَحْكُمَ اللهُ بَيْنَنا ... ❊ الأعراف: ۸۷ **(فِعلَ الْأمرِ)**

صبر کنید تا خداوند میان ما داوری کند. (حکم کند) **فعلَ الْأمرِ : اصْبِروا**

۲ ـ ❊ ... يُريدونَ أنْ يُبَدِّلوا كَلامَ الـلّـهِ ... ❊ الفتح: ۱۵ **(اَلْمُضافَ إلَيهِ)**

می‌خواهند که کلام خداوند را عوض کنند. **الْمُضافَ إلَيهِ : اللهِ**

۳ ـ ❊ ... ما يُريدُ الـلّـهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ ... ❊ المائدة: ۶ **(اَلْفاعِلَ)**

خداوند نمی‌خواهد (تا) برای شما سختی قرار دهد. **الْفاعِلَ : اللهُ**

۴ ـ ❊ ... لِكَيْلا تَحزَنوا عَلى ما فاتَـكُمْ ... ❊ آل عِمران: ۱۵۳ **(اَلْفِعلَ الْماضيَ)**

برای این‌که به آنچه از دستتان رفته، ناراحت نشوید. **الْفِعلَ الْماضيَ : فاتَ**

۵ ـ ❊ لَنْ تَـنـالُوا الْبِرَّ حَتّى تُـنْـفِـقـوا مِمّا تُـحِـبّـونَ ... ❊ آل عِمران: ۹۳ **(اَلْفِعلَ الْمُضارِعَ)**

به نیکوکاری دست نخواهید یافت تا از آنچه دوست می‌دارید انفاق کنید.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمْرینُ الْخامِسُ : تَرْجِمِ الْجُمَلَ التّالِیَةَ.

۱ ـ اِجْلِسْ عَلَی الْکُرسیِّ .	روی صندلی بنشین .
۲ ـ تَجْلِسُ مَعَ زَمیلِکَ :	با همکلاسیت (همکارت) می‌نشینی .
۳ ـ اِصْبِرْ لِکَی یَجْلِسَ :	صبر کن تا بنشیند .
۴ ـ جالِسْ خَیْرَ النّاسِ :	با بهترین مردم همنشینی کن .
۵ ـ لا تَجْلِسوا هُناکَ :	آنجا ننشینید .
۶ ـ لَنْ یَجْلِسْنَ هُنا :	هرگز اینجا نخواهند نشست .
۷ ـ أُریدُ أَنْ أَجْلِسَ :	می‌خواهم که بنشینم .
۸ ـ رَجَعْنا لِـنَجْلِسَ :	بازگشتیم تا بنشینیم .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

بسم الله الرحمن الرحیم

« الإنسانُ بِكُلِّ لِسانٍ إنسانٌ * أمیر الْمُؤمنینَ علیٌّ عَلیه السَّلامُ

انسان با [دانستن] هر زبان [جدیدی] یک انسان است .

أُرْدِيَّة : **اردو**	شَهادَة : **مدرک**
أشارَ : **اشاره کرد** (مضارع : یُشیرُ)	عَدَّ : **به شمار آوَرْد، شمُرد** (مضارع : یَعُدُّ)
أَلْقَی : **انداخت** (مضارع: یُلْقی)	فَخْرِيَّة : **افتخاری**
كانَتْ تُلْقی مُحاضَرَةً : **سخنرانی می‌کرد**	فَرَنسِيَّة : **فرانسوی**
إنجلیزِيَّة : **انگلیسی**	قارَبَ : **نزدیک شد**
أنقَرَة : **آنکارا**	ما یُقارِبُ : **«نزدیک به»**
أوْصَی : **سفارش کرد** (مضارع : یوصی)	مُحاضَرَة : **سخنرانی**
ثَقافِيّ : **فرهنگی** « ثَقافَة : **فرهنگ** »	مَدّ : **کشیدن، گسترش**
حَصَلَ عَلیَ : **به دست آوَرْد** (مضارع : یَحْصُلُ)	مُسْتَشرِق : **خاورشناس**
حَضارَة : **تمدّن**	مُعجَبَة بِ : **شیفته‌ی** (أعْجَبَ ، یُعْجِبُ)
دُكتوراه : **دکترا**	مُقابَلَة : **مصاحبه**
شَكَّلَ : **تشکیل داد** (مضارع : یُشَكِّلُ)	مُنْذُ : **از هنگام**

الْإمامُ عَلیٌّ (ع) : « اَلْإنسانُ بِكُلِّ لِسانٍ إنسانٌ »

انسان با [دانستن] هر زبان [جدیدی] یک انسان است .

آنّه ماری شیمِل

تُعَدُّ الدُّكتورَةُ « **آنّه ماری شیمِل** » مِن أشهَرِ الْمُستَشرِقینَ.

دکتور آنه ماری شیمل از مشهورترین خاورشناسان شمرده می‌شود (به شمار می‌آید) .

وُلِدَتْ فی « **ألمانیا** » وَ كانَتْ مُنذُ طُفولَتِها مُشتاقَةً إلَی كُلِّ ما یَرْتَبِطُ بِالشَّرقِ وَ مُعجَبَةً بِإیران.

در آلمان به دنیا آمد و از زمان کودکی‌اش مشتاق هر چیزی که به خاور مربوط می‌شد ، بود ؛ و شیفته‌ی ایران بود.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

كانَ عُمرُها خَمسَةَ عَشَرَ عاماً حينَ بَدَأَتْ بِدِراسَةِ اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ.

وقتی شروع کرد به تحصیل زبان عربی، ۱۵ سالش بود.

حَصَلَتْ عَلَى شَهادَةِ الدُّكتوراه فی الْفَلْسَفَةِ وَ الدِّراساتِ الْإسلاميَّةِ وَ هیَ فی التّاسِعَةَ عَشْرَةَ مِن عُمرِها؛

مدرک دکتورا در فلسفه و تحصیلات اسلامی را ، در حالی که ۱۹ ساله بود ؛ به دست آوَرْد.

تَعَلَّمَتِ اللُّغَةَ التُّركيَّةَ وَ دَرَّسَتْ فی جامِعَةِ أنقَرَة.

زبان ترکی را آموخت و در دانشگاه آنکارا درس داد.

كانَتْ شيمِل تَدعو الْعالَمَ الْغَربیَّ الْمَسيحیَّ لِفَهمِ حَقائِقِ الدّينِ الْإسلامیِّ وَ الإطِّلاعِ عَلَيهِ.

شیمل دنیای غرب مسیحی را به فهم حقایق دین اسلامی و آگاهی نسبت به آن دعوت می‌کرد.

وَ هذَا الْعَمَلُ رَفَعَ شَأنَها فی جامِعاتِ الدُّوَلِ الْإسلاميَّةِ،

و این کار مقام و جایگاهش را در دانشگاه‌های دولت‌های اسلامی بالا برد،

فَحَصَلَتْ عَلَى دُكتوراه فَخريَّةٍ مِنْ جامعاتِ السِّندِ وَ إسلام آباد وَ بيشاوَر وَ قونيَة وَ طهران.

پس دکترای افتخاری خود را از دانشگاه‌های سند و اسلام آباد و پیشاور و قونیه و تهران به دست آوَرْد.

إنَّها تَعَلَّمَتْ لُغاتٍ كَثيرَةً مِنها الْفارسيَّةُ وَ الْعَرَبيَّةُ وَ التُّركيَّةُ وَ الْإنجليزيَّةُ وَ الْفَرَنسيَّةُ وَ الْأُرديَّةُ؛

قطعاً او زبان‌های بسیاری آموخت؛ از جمله: فارسی و عربی و انگلیسی و فرانسوی و اردو؛

وَ كانَتْ تُلْقی مُحاضَراتٍ بِاللُّغَةِ الْفارسيَّة.

و به زبان فارسی سخنرانی می‌کرد.

فَهیَ كانَتْ كَما قالَ الْإمامُ عَليٌّ (ع): **پس او همانطور بود که امام علی (ع) فرمود:**

« اَلْإنسانُ بِكُلِّ لِسانٍ إنسانٌ » **انسان با [دانستن] هر زبان [جدیدی] یک انسان است .**

أَلَّفَتْ شیمِل أکثَرَ مِن مِئَةِ کِتابٍ وَ مَقالَةٍ مِنها کِتابٌ حَولَ شَخصیَّةِ جَلالِ الدّینِ الرّومیِّ.

شیمل بیش‌تر از ۱۰۰ کتاب و مقاله نوشت؛ از جمله کتابی پیرامون شخصیت جلال الدین رومی.

هیَ کانَتْ تُحِبُّ الْعَیشَ فی الشَّرقِ، لِذلِکَ دَرَّسَتْ مُدَّةً طَویلَةً فی الْهِندِ وَ باکِستان،

او زندگی در شرق را دوست می‌داشت، برای همین مدّت طولانی در هند و پاکستان درس داد،

وَ دَرَّسَتْ کَذلِکَ ما یُقارِبُ خَمسَةً وَ عِشْرینَ عاماً فی جامِعةِ هارفارد.

و همینطور نزدیک به ۲۵ سال در دانشگاه هاروارد درس داد.

قَبلَ وَفاتِها أوْصَتْ شیمِل زُمَلاءَها أن یُشَکِّلوا فَریقاً لِلْحِوارِ الدّینیِّ وَ الثَّقافیِّ یکَونُ هَدَفُهُ الْأعلَی « مَـدَّ جُسورِ الصَّداقَةِ

وَ التَّفاهُمِ بَینَ أوروبّا وَ الْعالَمِ الْإسلامیِّ » وَ « الإتِّحادَ بَینَ الْحَضاراتِ ».

شیمل پیش از وفاتش دوستانش (همکارانش) را سفارش کرد که گروهی را برای گفتگوی دینی و فرهنگی تشکیل دهند که هدف والایش « کشیدن پل‌های صداقت و تفاهم میان اروپا و جهان اسلامی و اتحاد بین تمدن‌ها» می‌باشد.

أشارَتْ شیمِل فی إحْدَی مُقابَلاتِها إلَی الْأدعیَةِ الْإسلامیَّةِ وَ قالَت:

شیمل در یکی از مصاحبه‌هایش به دعاهای اسلامی اشاره کرد و گفت:

« أنا أقرأُ الْأدعیَةَ وَ الْأحادیثَ الْإسلامیَّةَ بِاللُّغَةِ الْعَرَبیَّةِ وَ لا أُراجِعُ تَرجَمَتَـها » .

« من دعاها و حدیث‌های اسلامی را به زبان عربی می‌خوانم و به برگردان (ترجمه) آن مراجعه نمی‌کنم .»

هیَ أوصَتْ أنْ یُکْتَبَ هذَا الْحَدیثُ عَلَی قَبرِها:

او سفارش کرد که این حدیث را روی قبرش بنویسند:

« اَلنّاسُ نیامٌ فَإذا ماتُوا انْتَبَهوا ». رَسولُ اللّهِ (ص)

«مردم خوابند پس وقتی بمیرند بیدار می‌شوند».

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

أجِبْ عَنِ الأسئِلَةِ التّالیَةِ حَسَبَ نَصِّ الدَّرسِ.

۱ ـ بِأیِّ لُغَةٍ کانَتْ شیمِل تَقرَأُ الْأدعیَةَ الْإسلامیَّةَ؟ کانَتْ شیمِل تَقرَأُ الْأدعیَةَ الْإسلامیَّةَ بِاللُّغَةِ الْعَرَبیَّةِ.

شیمل به چه زبانی دعاهای اسلامی را می‌خواند؟ شیمل دعاهای اسلامی را به زبان عربی می‌خواند.

۲ ـ أیُّ حَدیثٍ کُتِبَ عَلَی قَبرِ شیمِل؟ **چه حدیثی روی قبر شیمل نوشته شده است؟**

کُتِبَ عَلَی قَبرِ شیمِل هذَا الْحَدیثُ مِن رَسولِ اللّهِ (ص) « اَلنّاسُ نیامٌ فَإذا ماتُوا انْتَبَهوا ».

روی قبر شیمل این حدیث نوشته شده است: «مردم در خوابند پس وقتی بمیرند بیدار می‌شوند.»

۳ ـ کَمْ کِتاباً وَ مَقالَةً ألَّفَتْ شیمِل؟ أَلَّفَتْ شیمِل أکثَرَ مِن مِئَةِ کِتابٍ وَ مَقالَةٍ.

شمیل چند کتاب و مقاله گردآوری کرد؟ شیمل بیش‌تر از ۱۰۰ کتاب و مقاله نوشت.

۴ ـ بِماذا أوْصَتْ شیمِل زُمَلاءَها ؟ **شیمل دوستانش را به چه چیزی سفارش کرد ؟**

أوْصَتْ شیمِل زُمَلاءَها أن یُشَکِّلوا فَریقاً لِلْحِوارِ الدّینیِّ وَ الثَّقافیِّ یکَونُ هَدَفُهُ الْأعلَی « مَـدَّ جُسورِ الصَّداقَةِ وَ التَّفاهُمِ بَینَ أُوروبّا وَ الْعالَمِ الْإسلامیِّ » وَ « الإتِّحادَ بَینَ الْحَضاراتِ ».

شیمل دوستانش (همکارانش) را سفارش کرد که گروهی را برای گفتگوی دینی و فرهنگی تشکیل دهند که هدف والایش « کشیدن پل‌های صداقت و تفاهم میان اروپا و جهان اسلامی و اتحاد بین تمدن‌ها» می‌باشد.

۵ ـ أیْنَ وُلِدَتْ شیمِل؟ وِلِدَتْ فی « ألْمانیا ».

شیمل کجا به دنیا آمد؟ در آلمان به دنیا آمد.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

إعـلَمـوا
تَرْجَمَةُ الْفِعْلِ الْمُضارِعِ(۲)

حروف « **لَم ، لِ ، لا** » بر سرِ فعل مضارع می‌آیند و در معنای آن تغییر می‌دهند.

حرف« **لَم** » فعل مضارع را به «**ماضی ساده‌ی منفی**» یا «**ماضی نقلی منفی**» تبدیل می‌کند؛ مثال:

یَسْمَعُ : **می‌شنود**	لَم یَسْمَعْ : **نشنید، نشنیده است**
تَذْهَبونَ: **می‌روید**	لَمْ تَذْهَبوا : **نرفتید ، نرفته‌اید**
تَکْتُبْنَ : **می‌نویسید**	لَمْ تَکْتُبْنَ: **ننوشتید، ننوشته اید**

حرف « **لِـ امر**» بر سر مضارع به معنای «**باید**» و چنین فعلی معادل « **مضارع التزامی**» در فارسی است؛ مثال:

نَرْجِعُ : **بر می‌گردیم**	لِنَرْجِعْ : **باید برگردیم**
یَعْلَمونَ : **می‌دانند**	لِیَعْلَموا : **باید بدانند**

در کتاب عربی پایه‌ی نهم با حرف «**لای نهی**» بر سر مضارع (دوم شخص) آشنا شدید؛ مثال:

تَیْأَسُ : **ناامید می‌شوی**	لا تَیْأَسْ : **ناامید نشو**
تُرْسِلونَ : **می فرستید**	لا تُرْسِلوا : **نفرستید**

همین حرف « **لای نهی**» اگر بر سر سایر ساخت‌های فعل مضارع بیاید، به معنای « **نباید** » و معادل « **مضارع التزامی**» در فارسی است؛ مثال:

یُسافِرونَ: **سفر می‌کنند**	لا یُسافِروا : **نباید سفر کنند**

حروف « **لَم ، لِ ، لا** » در انتهای فعل مضارع تغییراتی ایجاد می‌کنند. (به جز در ساخت‌هایی مانند یَفْعَلْنَ و تَفْعَلْنَ)

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

إخْتَبِرْ نَفْسَكَ : ترجِمِ الآيَتَيْنِ وَ الْحَديثَ حَسَبَ قَواعِدِ الدَّرسِ.

۱ ـ ❊ لا تَحْزَنْ إنَّ اللهَ مَعَنا ❊ اَلتَّوبَة: ۴۰ **اندوهگین مباش یقیناً خدا با ماست**

۲ ـ ❊ إنَّ اللهَ لا يُغَيِّرُ ما بِقَومٍ حَتّى يُغَيِّروا ما بِأنفُسِهِم ❊ اَلرَّعْد: ۱۱

قطعاً خداوند[حال] هیچ قومی را تغییر نمی‌دهد تا آنکه آنها آنچه در خود دارند (امور مربوط به خود) را تغییر دهند .

۳ ـ لا تَظلِم كَما لا تُحِبُّ أن تُظلَمَ وَ أحسِن كَما تُحِبُّ أن يُحسَنَ إلَيكَ. الإمامُ عليٌّ (ع)

ستم مکن چنانکه دوست نداری مورد ستم واقع شوی (بر تو ستم رود)، و نیکی کن چنانکه دوست می‌داری به تو نیکی کنند.

چند نکته :

نکته‌ی ۱) فعل نهی همان فعل مضارع است.

نکته‌ی ۲) ترجمه‌ی فعلی مانند « **لِيَعلَموا** » فقط در جمله و در متن امکان پذیر است؛

مثال:

تكَلَّمْتُ مَعَ أصْدِقائی لِيَعْلَموا كَيْفَ يُمْكِنُ لَهُم أنْ يَنْجَحوا فی بَرامِجِهِم.

با دوستانم سخن گفتم تا بدانند چگونه برایشان امکان دارد که در برنامه هایشان موفّق شوند.

قالَ الْمُديرُ: إنَّ ا لِإمْتِحاناتِ تُساعِدُ الطُّلّابَ لِتَعَلُّمِ دُروسِهِم فَلْيَعْلَموا ذلِكَ وَ عَلَيْهِم أنْ لا يَخافوا مِنْها.

مدیر گفت: آزمون‌ها دانش آموزان را برای یادگیری درس‌هایشان کمک می‌کند و باید این را بدانند و بر آنان لازم است که از آن نترسند.

نکته‌ی ۳) حرف « لِـ » بر سر بیشتر ضمیرها به « لَـ » تبدیل می‌شود؛ مثال:

لَهُ ، لَها ، لَهُم ، لَهُنَّ ، لَهُما ، لَکَ ، لَکِ ، لَکُمْ ، لَکُنَّ ، لَکُما ، لَنا .

در « لی » این گونه نیست.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

نکته‌ی ۴) تاکنون با دو نوع حرف « لِـ » آشنا شده‌اید، یکی بر سر اسم (ضمیر نیز اسم محسوب می‌شود) و دیگری بر سر فعل مضارع می‌آید؛ تشخیص معنای هر یک فقط داخل متن امکان دارد:

۱ ـ « لِـ » بر سر اسم وارد شود:

« لِـ » به معنای « **مالِ ، از آنِ** » مانند « لِمَنْ تِلْکَ الشَّریحَةُ ؟ » ؛ یعنی « **آن سیم کارت مالِ کیست ؟**»

« لِـ » به معنای « **برای** » مانند «اِشْتَرَیْتُ حَقیبَةً لِلسَّفَرِ»؛ یعنی « **چمدانی برای سفر خریدم**».

« لِـ » به معنای « **داشتن** » مانند «لی شَهادَةٌ فی الْحاسوبِ»؛ یعنی «**مدرک رایانه دارم**».

۲ . « لِـ » بر سر فعل وارد شود:

« لِـ » به معنای « باید » مانند « لِنَتَوَکَّلْ عَلَی اللهِ » ؛ یعنی «**باید به خدا توکّل کنیم**».

« لِـ » به معنای «تا» مانند « ذَهَبْتُ إلَی الْمَتْجَرِ لِأَشْتَرِیَ بَطّاریَّةَ الْجَوّالِ»؛ یعنی «**به بازار رفتم تا باتریِ تلفن همراه بخرم**».

حرف « لِـ امر » پس از حرف‌هایی مانند « وَ ، فَـ » ساکن می‌شود؛ مثال:

فَ + لِـ + یَعْمَلُ = فَـلْـیَـعْـمَـلْ : **پس باید انجام دهد.**

إخْتَبِرْ نَفْسَكَ : ترجِمِ الْعِباراتِ التّالِیَةَ حَسَبَ الْقَواعِدِ.

۱ ـ ❊ اَلْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعالَمینَ ❊ اَلْفاتِحَة: ۲ — **ستایش از آنِ خداوند پروردگار جهانیان است.**

۲ ـ بُعِثَ النَّبیُّ لِـیَهْدیَ النّاسَ . — **پیامبر فرستاده شد تا مردم را هدایت کند.**

۳ ـ لِـنَسْتَمِعْ إلَی الْکَلامِ الْحَقِّ. — **باید به سخن حق گوش دهیم.**

۴ ـ لِـمَنْ هذِهِ الْجَوازاتُ ؟ — **این گذرنامه‌ها مال کیست؟**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

التَّمرينُ الْأوَّلُ: ضَعْ في الْفَراغِ كَلِمَةً مُناسِبَةً مِنْ كَلِماتِ مُعجَمِ الدَّرسِ.

۱ ـ كانَتْ شيمِل مُنذُ طُفولَتِها مُشتاقَةً إلَى كُلِّ ما يَتَعَلَّقُ بِالشَّرقِ وَ **معجَبَةً** بإيران.

شیمل از زمان کودکی‌اش مشتاق هر چیزی بود که به خاور مربوط می‌شد و شیفته‌ی ایران بود.

۲ ـ اَلدُّكتوراه **الفخْرِيَّةُ** هيَ شَهادَةٌ تُعْطَى لِشَخْصٍ تَقْديراً لِجُهودِهِ في مَجالٍ مُعَيَّنٍ.

دکترای افتخاری همان مدرکی است که به شخصی برای تقدیر از تلاشش در زمینه‌ی مشخّصی داده می‌شود.

۳ ـ إنَّ **أنقَرَة** ثاني أكبَرِ مَدينَةٍ في تُركيا بَعْدَ إسْطَنبول.

بعد از استانبول آنکارا دومین شهر در ترکیه است.

۴ ـ اَلشَّعْبُ الْباكِستاني يَتَكَلَّمُ بِاللُّغَةِ **الأُرْدِيَّة** . **مردم پاکستان به زبان اردو سخن می‌گویند.**

۵ ـ اَللُّغَةُ الرَّسميَّةُ في بريطانيا **إنجليزيَّة** . **زبان رسمی در بریتانیا انگلیسی است**

التَّمرينُ الثّاني: عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الَّتي لا تُناسِبُ الكَلِماتِ الْأُخْرَى.

۱ ـ اَلأسْبوع (هفته)	☐ اَلشَّهْر (ماه)	☐ اَلثَّقافَة (فرهنگ)	☒ اَلسَّنَة (سال)
۲ ـ اَلْأُرْدِيَّة (اردو)	☐ اَلْإنْجليزيَّة (انگلیسی)	☐ اَلْفَرَنْسيَّة (فرانسوی)	☒ اَلْفَخْرِيَّة (افتخاری)
۳ ـ اَلزَّميل (دوست)	☐ اَلْقَميص (پیراهن)	☒ اَلصَّديق (دوست)	☐ اَلْحَبيب (دوست)
۴ ـ اَلْقَرْيَة (روستا)	☐ اَلْمَدينَة (شهر)	☐ اَلْبِلاد (کشور)	☐ اَلنِّيام (شمشیر)
۵ ـ اَلشَّهادَة (گواهی)	☒ اَلطُّفولَة (کودکی)	☐ اَلشَّباب (جوانی)	☐ اَلْكِبَر (بزرگسالی)
۶ ـ اَلْقِطّ (گربه)	☒ اَلرُّمّان (انار)	☐ اَلتُّفّاح (سیب)	☐ اَلْعِنَب (انگور)

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمرینُ الثّالِثُ: اِقْرَأِ الْآیاتِ التّالیَةَ، ثُمَّ انْتَخِبِ التَّرجَمَةَ الصَّحیحَةَ.

۱ ـ ❊ ... عَلَی اللهِ فَـلْـیَـتَـوَکَّـلِ المُؤمِنونَ ❊ آل عمران: ۱۲۲

الف) مؤمنان تنها باید بر خدا توکّل کنند. ☐ **ب) مؤمنان فقط به خدا توکّل می‌کنند.** ☐

۲ ـ ❊ قالَتِ الْأعرابُ آمَنّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنوا وَ لکِنْ قولوا أَسْلَمْنا ...❊ اَلحُجُرات: ۱۴ **بادیه نشینان گفتند : ...**

الف) ... « ایمان می‌آوریم . » بگو : « ایمان نمی‌آورید؛ بلکه بگویید : در سلامت می‌مانیم » . ☐

ب) ... « ایمان آوردیم . » بگو : « ایمان نیاورده‌اید؛ بلکه بگویید : اسلام آوردیم » . ☐

۳ ـ ❊ أَوَ لَمْ یَعْلَموا إِنَّ اللهَ یَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ یشاءُ ... ❊ الزُّمَر: ۵۲

الف) آیا ندانسته‌اند که خدا روزی را برای هرکس بخواهد، می‌گستراند؟ ☐

ب) آیا نمی دانند که خدا روزی را برای هرکس بخواهد، فراوان می‌کند؟ ☐

۴ ـ ❊ قُلْ هُوَ اللهُ أَحَدٌ ❊ اللهُ الصَّمَدُ ❊ لَمْ یَلِدْ وَ لَمْ یُولَدْ ❊ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ کُفُواً أَحَدٌ ❊ سورةُ الإخلاص

بگو: او خداوند یکتاست، خدا بی نیاز است ...

الف) ... نمی زاید و زاده نمی شود و کسی همانندش نیست. ☐

ب) ... نزاده و زاده نشده و کسی برایش همتا نبوده است. ☐

۵ ـ ❊ ... فَـلْـیَـعْـبُـدوا رَبَّ هذَا الْبَیْتِ ❊ الَّذی أَطْعَمَهُم مِنْ جوعٍ وَ آمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ❊ قُرَیْش: ۴ ـ ۳

پس پروردگار این خانه را ...

الف) ... می پرستند؛ زیرا در گرسنگی خوراکشان داد و از ترس [دشمن] در امان نهاد . ☐

ب) ... باید بپرستند، همان که در گرسنگی خوراکشان داد و از بیم [دشمن] ایمنشان کرد . ☐

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمْرینُ الرّابعُ: ضَعْ فِي الْفَراغِ كَلِمَةً مُناسِبَةً.

۱ ـ تُسَمَّی مَظاهِرُ التَّقَدُّمِ فی میَادینِ الْعِلْمِ وَ الصِّناعَةِ وَ الْأَدَبِ **حَضارَةً** .	مِهرَجاناً	حَضارَةً
نشانه‌های پیشرفت در عرصه‌های علم و صنعت و ادب تمدن است.	**جشن**	**تمدن**
۲ ـ **أَشارَ** أُستاذُ الْجامِعَةِ فی حَدیثِهِ إِلَی فَضائِلِ آنه ماری شیمِل.	**أَشارَ**	أثارَ
استاد دانشگاه در سخنرانی‌اش به فضیلت‌های آنه ماری شیمِل اشاره کرد .	**اشاره کرد**	**برانگیخت**
۳ ـ **اَلثَّقافَةُ** هیَ الْقِیَمُ الْمُشتَرَکَةُ بَینَ جَماعَةٍ مِنَ النّاس.	اَلشَّهادَةُ	اَلثَّقافَةُ
فرهنگ همان ارزش‌های مشترک میان جمعی از مردم است.	**مدرک**	**فرهنگ**
۴ ـ أَلْقَی أُستاذُ الْجامِعَةِ **مُحاضَرَةً** حَولَ شیمِل.	مُحاضَرَةً	مُسَجَّلاً
استاد پیرامون شیمِل سخنرانی کرد.	**سخنرانی**	**ثبت شده**
۵ ـ **اَلزَّمیلُ** هوَ الشَّخصُ الَّذی یَعْمَلُ مَعَکَ.	اَلزَّمیلُ	اَلْمِضْیافُ
همکار همان کسی که با تو کار می‌کند.	**همکار، هم‌کلاسی، دوست / مهمان‌دوست**	

التَّمْرینُ الْخامِسُ: اِنْتَخِبِ الْجَوابَ الصَّحیحَ.

۱ ـ علَیکَ بِالْمُحاوَلَةِ، وَ **لا تَیْأَسْ** فی حَیاتِکَ.	أَنْ تَیْأَسَ	کَیْ تَیْأَسَ	لا تَیْأَسْ
تو باید تلاش کنی، و در زندگی‌ات نا امید نباش .	**که نامید شوی**	**تا نامید شوی**	**نا امید نباش**
۲ ـ أنا **لَمْ أُسافِرْ** فی السَّنَتَینِ الْماضِیَتَینِ.	لَنْ أُسافِرَ	لَمْ أُسافِرْ	لِکَی أُسافِرَ
من در دو سال گذشته سفر نکردم .	**سفر نخواهم کرد**	**سفر نکردم**	**تا سفر کنم**
۳ ـ أُرِیدُ **أَنْ أَذْهَبَ** إِلَی سوقِ الْحَقائِبِ.	أَنْ أَذْهَبَ	لَمْ أَذْهَبْ	إِنْ أَذْهَبْ
می‌خواهم که به بازار کیف‌ها (چمدان‌ها) بروم.	**که بروم**	**نرفتم**	**اگر بروم**
۴ ـ هو **لَنْ یَرْجِعَ** إِلَی الْمَلْعَبِ غَداً.	لَنْ یَرْجِعَ	ما رَجَعَ	لَمْ یَرْجِعْ
او فردا به ورزشگاه باز نخواهد گشت.	**باز نخواهد گشت**	**برنگشت**	**برنگشت**
۵ ـ مَنْ **یَجْتَهِدْ** یَنْجَحْ فی أَعْمالِه.	لا یَجْتَهِدُ	لا یَجْتَهِدْ	یَجْتَهِدْ
هر کس در کارهایش تلاش کند ، موفق می‌شود.	**تلاش نمی‌کند**	**نباید تلاش کند**	**تلاش کند**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمْرينُ السّادِسُ: عَيِّنِ البيتَ الفارِسيَّ الَّذي يرتَبِطُ بِالحديثِ في الْمَعنَى.

۱ ـ اَلْمؤمِنُ قَليلُ الْكَلامِ كَثيرُ الْعَمَلِ. اَلْإمامُ الْكاظِمُ (عليه السلامُ) **مومن کم‌حرف و پُر کار است.**

الف) کم گوی و گزیده گوی چون در تا ز اندک تو جهان شود پر (نظامی گنجوی)

۲ ـ اَلْعالِمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ. رَسولُ اللّهِ (صلَّى اللهُ عَلَيهِ وَ آلِهِ و سَلَّمَ)

دانای بدون عمل مانند درخت بدون میوه (بی ثمر) است.

ب) علم کز اعمال نشانش نیست کالبدی دارد و جانش نیست (امیر خسرو دهلوی)

۳ ـ أمَرَني رَبّي بِمُداراةِ النّاسِ كَما أمَرَني بِأداءِ الْفَرائِضِ. رَسولُ اللّهِ (صلَّى اللهُ عَلَيهِ وَ آلِهِ و سَلَّمَ)

پروردگارم مرا به مدارا کردن با مردم امر کرد همانطور که مرا به انجام واجبات امر کرده بود.

هـ) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است با دوستان مرّوت با دشمنان مدارا (حافظ)

۴ ـ عَداوَةُ الْعاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَداقَةِ الْجاهِلِ. اَلْإمامُ عَليٌّ (عليه السلامُ) **دشمنیِ عاقل بهتر از دوستیِ نادان است.**

و) دشمن دانا که غم جان بود بهتر از آن دوست که نادان بود (نظامی گنجوی)

۵ ـ الدَّهْرُ يَوْمانِ ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ. اَلْإمامُ عَليٌّ (عليه السلامُ)

روزگار دو روز است؛ روزی به نفع تو و روزی به ضرر توست.

د) روزگارست آن که گه عزّت دهد گه خوار دارد چرخ بازیگر ازین بازیچه ها بسیار دارد (قائم مقام فراهانی)

۶ ـ خَيْرُ الْأُمورِ أوْسَطُها. رَسولُ اللّهِ (صلَّى اللهُ عَلَيهِ وَ آلِهِ و سَلَّمَ)

بهترین کارها، میانه‌ترین آن‌هاست.

ج) اندازه نگه دار که اندازه نکوست هم لایق دشمن است و هم لایق دوست (سعدی)

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

أَكتُبْ عَنْ أَحَدِ هؤلاءِ الْمُستَشرِقينَ الَّذينَ خَدَمُوا اللُّغَةَ الْفارِسيَّةَ أَوِ الْعَرَبيَّةَ.

بنویس درباره‌ی یکی از این خاورشناسانی که به زبان فارسی و انگلیسی خدمت کردند.

«یوهان غوته» هوَ أَحَدُ أَشْهَرِ أُدَباءِ أَلْمانيا، وَ الَّذی تَرَکَ إرْثاً أَدَبيّاً وَ ثَقافيّاً عَظيماً لِلْمَكْتَبَةِ الْعالَميَّةِ.

«یوهان گوته» یکی از مشهورترین ادیبان آلمانی است، و کسی است که میراث ادبی و فرهنگی بزرگی برای کتابخانه جهانی به جا گذاشت.

«رینولد نیکلسون» هوَ مُسْتَشْرِقٌ إنْجِليزیٌّ. خَبيرٌ فی التَّصَوُّفِ وَ الْأَدَبِ الْفارِسیِّ، وَ يُعْتَبَرُ مِنْ أَفْضَلِ الْمُتَرْجِمينَ لِأَشْعارِ جَلالِ الدّينِ الرّومیِّ.

رینولد نیکلسون همان خاورشناس انگلیسی است. آگاه در زمینه تصوّف و ادبیات فارسی است و از بهترین مترجمان اشعار جلال الدین رومی به شمار می‌رود.

«هِنْری کوربین» فَيْلَسوفٌ وَ مُسْتَشْرِقٌ فَرَنسیٌّ اهْتَمَّ بِدِراسَةِ الْإِسْلامِ. أَسَّسَ فی فَرَنسا قِسْماً لِتاريخِ إيران.

«هِنْری کوربین» فیلسوف و خاورشناس فرانسوی است که به تحصیل در زمینه اسلام اهتمام ورزید. در فرانسه مرکزی را برای تاریخ ایران تاسیس کرد.

«إدوارد براون» مُسْتَشْرِقٌ إنْجِليزیٌّ نالَ شُهْرَةً واسِعَةً فی الدِّراساتِ الشَّرقيَّةِ وَ كانَ يَعْرِفُ الْفارِسيَّةَ وَ الْعَرَبيَّةَ جَيِّداً.

«إدوارد براون» خاورشناس انگلیسی است که به شهرت زیادی در زمینه مطالعات شرقی دست یافت و فارسی و عربی را خوب، می‌دانست.

«توشی هيكو إيزوتسو» أَوَّلُ مَنْ تَرْجَمَ الْقُرآنَ إلیَ اللُّغَةِ الْيابانيَّةِ. وَ كانَ يَعْرِفُ ثَلاثينَ لُغَةً مِنْها الْفارِسيَّةُ و الْعَرَبيَّةُ.

«توشی هیکو إیزوتسو» اولین کسی است که قرآن را به زبان ژاپنی ترجمه کرد و ۳۰ زبان از جمله فارسی و عربی می‌دانست.

«فلاديمير مينورسكی» مُسْتَشرِقٌ روسیٌّ. أُستاذٌ فی دِراسَةِ الْفارِسيَّةِ وَ الْكُرديَّةِ.

«فلادیمیر مینورسکی» خاورشناس روسی است. در مطالعات فارسی و کردی استاد است.

بسم الله الرحمن الرحیم

* اَلرَّحْمنُ * عَلَّمَ الْقرآنَ * خَلَقَ الْإنسانَ * عَلَّمَهُ الْبَیانَ * الرحمان : ۱ تا ۴

خدای بخشاینده ، قرآن را آموزش داد ، انسان را آفرید ، سخن گفتن را به او آموخت.

اِزْدادَ : **افزایش یافت** (مضارع : یَزْدادُ)	شارَکَ : **شرکت کرد** (مضارع : یُشارِکُ)
اِشْتَدَّ : **شدّت گرفت** (مضارع : یَشْتَدُّ)	مُعَرَّب : **عربی شده**
اِشْتَقَّ : **برگرفت** (مضارع : یَشْتَقُّ)	مُفرَدات : **واژگان**
اِنْضِمام : **پیوستن** (اِنْضَمَّ ، یَنْضَمُّ)	مِسْک : **مُشک**
بَیَّنَ : **آشکار کرد** (مضارع : یُبَیِّنُ)	نَطَقَ : **بر زبان آورد** (مضارع : یَنْطِقُ)
تَغَیَّرَ : **دگرگون شد** (مضارع : یَتَغَیَّرُ)	نَقَلَ : **منتقل کرد** (مضارع : یَنْقُلُ)
دَخیل : **وارد شده**	وَفْقاً لِـ : **بر اساسِ**
دیباج : **ابریشم**	یَضُمُّ : **در برمی‌گیرد** (ماضی : ضَمَّ)

تأثیرُ اللُّغَةِ الْفارِسیَّةِ عَلَی اللُّغَةِ الْعَرَبیَّةِ

اثرگذاری زبان فارسی بر زبان عربی

شکر شکن شوند همه طوطیان هند زین قند پارسی که به بنگاله می‌رود

اَلْمُفرَداتُ الْفارِسیَّةُ دَخَلَتِ اللُّغَةَ الْعَرَبیَّةَ مُنذُ الْعَصرِ الْجاهِلیِّ ،

واژگان فارسی از دوره‌ی جاهلی وارد زبان عربی شدند ،

فَقَدْ نُقِلَتْ إلَی الْعَرَبیَّةِ ألفاظٌ فارِسیَّةٌ کَثیرَةٌ بِسَبَبِ التِّجارَةِ وَ دُخولِ الْإیرانیّینَ فی الْعِراقِ وَ الْیَمَنِ ،

الفاظ فارسیِ بسیاری به علّت تجارت و ورودِ ایرانی‌ها در عراق و یمن به عربی منتقل شده است ،

وَ کانَتْ تِلکَ الْمُفرَدات تَرتَبِطُ بِبَعضِ الْبَضائِعِ الَّتی ما کانَتْ عِندَ الْعَرَبِ کَالْمِسکِ وَ الدّیباجِ .

و آن واژگان به برخی کالاها مربوط می‌شد که عرب نداشت مانند مُشک و ابریشم .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

وَ اشْتَدَّ النَّقْلُ مِنَ الْفارِسيَّةِ إِلَى الْعَرَبيَّةِ بَعْدَ انْضِمامِ إيران إِلَى الدَّولَةِ الْإسلاميَّةِ .

و این انتقال از فارسی به عربی بعد از پیوستن ایران به دولت اسلامی شدّت یافت.

وَ فی الْعَصرِ الْعَبّاسیِّ ازْدادَ نُفوذُ اللُّغَةِ الْفارِسيَّةِ حينَ شارَکَ الْإيرانيّونَ فی قيامِ الدَّولَةِ الْعَبّاسيَّةِ عَلَى يَدِ أمثالِ أبی مُسلِمٍ الْخُراسانیِّ وَ آلِ بَرمَک

و در دوره‌ی عباسی هنگامی که ایرانی‌ها در برپایی دولت عباسی به دست امثالِ ابومسلم خراسانی و آل (خاندان) برمک شرکت کردند ، نفوذ زبان فارسی افزایش یافت .

وَ کانَ لِإبْنِ الْمُقَفَّعِ دَوْرٌ عَظيمٌ فی هذَا التَّأثيرِ ، فَقَد نَقَلَ عَدَداً مِنَ الْکُتُبِ الْفارِسيَّةِ إِلَى الْعَرَبيَّةِ ، مِثلُ کَليلَة وَ دِمنَة .

و ابن مقفّع نقش بزرگی در این اثرگذاری داشت،[او]تعدادی از کتاب‌های فارسی مانندِ کلیله و دمنه را به عربی ترجمه کرد.

وَ لِلْفيروزآبادیِّ مُعْجَمٌ مَشْهورٌ بِاسْمِ الْقاموسِ يَضُمُّ مُفْرَداتٍ کَثيرَةً بِاللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ.

و فیروزآبادی لغت‌نامه‌ی معروفی به نامِ « القاموس» دارد که واژگان زیادی از زبان عربی را در برمی‌گیرد. (شامل می‌شود)

و قَدْ بَيَّنَ عُلَماءُ اللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ وَ الْفارِسيَّةِ أبعادَ هذَا التَّأثيرِ فی دِراساتِهِمْ،

و دانشمندان زبان عربی و فارسی ابعاد این اثرگذاری را در پژوهش‌های خود آشکار کرده‌اند(توضیح داده‌اند)،

فَقَدْ أَلَّفَ الدُّکتورُ التّونجیُّ کِتاباً يَضُمُّ الْکَلِماتِ الْفارِسيَّةَ الْمُعَرَّبَةَ سَمّاهُ « مُعْجَمَ الْمُعَرَّباتِ الْفارِسيَّةِ فی اللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ » .

پس دکتر تونجی کتابی گردآوری کرد که کلمات فارسیِ عربی شده را در بر می‌گرفت[و] آن را « مُعْجَمَ الْمُعَرَّباتِ الْفارِسيَّةِ فی اللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ» (= لغت‌نامه‌ی عربی شده‌های فارسی در زبان عربی) نامگذاری کرد .

أمّا الْکَلِماتُ الْفارِسيَّةُ الَّتی دَخَلَتِ اللُّغَةَ الْعَرَبيَّةَ فَقَدْ تَغَيَّرَتْ أصواتُها وَ أوزانُها، وَ نَطَقَهَا الْعَرَبُ وَفْقاً لِـألْسِنَتِهِم،

اما کلمه‌های فارسی که در زبان عربی وارد شد پس صداها و وزن‌هایش دگرگون شد و عرب‌ها بر اساس زبان خود آن (کلمات) را بر زبان آوردند ،

فَقَدْ بَدَّلُوا الْحُروفَ الْفارِسيَّةَ « گ، چ، پ » الَّتی لا توجَدُ فی لُغَتِهِمْ إِلَى حُروفٍ قَريبَةٍ مِن مَخارِجِها ؛ مِثْلُ :

پس حروف فارسیِ « گ، چ ، پ » که در زبانشان پیدا نمی‌شد را ، به حروفی نزدیک به مخارجشان تبدیل کردند؛

مانند: پَردیس ← فِردَوس / مِهرگان ← مهرَجان / چادَرشَب ← شرْشَف و ...

وَ اِشتَقّوا مِنها کَلِماتٍ أُخرَی، مِثلُ « یَکنِزونَ » فی آیَةِ * ... یَکْنِزونَ الذَّهَبَ وَ الفِضَّةَ ... * مِن کَلِمَةِ « گنج» الفارسیَّة.

و از آن کلمات دیگری را برگرفتند، مانندِ «یکنزون» در آیه‌ی * و طلا و نقره انباشته می‌کنند... * از کلمهٔ فارسیِ «گنج ».

عَلَینا أنْ نَعْلَمَ أنَّ تَبادُلَ الْمُفرَداتِ بَیْنَ اللُّغاتِ فِی الْعالَمِ أمرٌ طَبیعیٌّ یَجْعَلُها غَنیَّةً فی الْأُسلوبِ وَ الْبَیانِ،

ما باید بدانیم که تبادل واژگان میان زبان‌ها در جهان،امری طبیعی است که آن را در شیوه (اسلوب) و گفتار (بیان) پربار (بی‌نیاز) می‌سازد،

وَ لانَستَطیعُ أن نَجِدَ لُغَةً بِدونِ کَلِماتٍ دَخیلَةٍ ؛ **و نمی‌توانیم زبانی را بدون کلمات دخیل بیابیم ؛**

کانَ تَأثیرُ اللُّغَةِ الْفارِسیَّةِ عَلَی اللُّغَةِ الْعَرَبیَّةِ قَبلَ الْإسلامِ أکثَرَ مِن تَأثیرِها بَعدَ الْإسلامِ،

اثرگذاری زبان فارسی بر زبان عربی پیش از اسلام بیش‌تر از تأثیر آن در بعد از اسلام بود ،

وَ أمّا بَعْدَ ظُهورِ الْإسلامِ فَقَدِ ازْدادَتِ الْمُفرَداتُ الْعَرَبیَّةُ فی اللُّغَةِ الْفارِسیَّةِ بِسَبَبِ الْعامِلِ الدّینیِّ.

و اما بعد از پیدایش اسلام، واژگان عربی در زبان فارسی به دلیل عامل دینی افزایش یافت .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

أجِبْ عَنِ الأسئِلَةِ التّالیةِ مُسْتَعیناً بِالنَّصِّ .

۱ ـ لِماذَا ازْدادَتِ الْمُفرَداتُ الْعَرَبِیَّةُ فی اللُّغَةِ الْفارِسیَّةِ بَعْدَ ظُهورِ الْإسلامِ؟

چرا واژگان عربی در زبان فارسی پس از پیدایش اسلام افزایش یافت ؟

قَدِ ازْدادَتِ الْمُفرَداتُ الْعَرَبِیَّةُ فی اللُّغَةِ الْفارِسیَّةِ بِسَبَبِ الْعامِلِ الدّینیِّ.

واژگان عربی در زبان فارسی پس از پیدایش اسلام به دلیل عامل دینی افزایش یافت.

۲ ـ مَنْ هوَ مُؤَلِّفُ « مُعْجَمِ الْمُعَرَّباتِ الْفارِسیَّةِ فی اللُّغَةِ الْعَرَبِیَّةِ» ؟

گردآورنده‌ی « لغت‌نامه‌ی معربات فارسی در زبان عربی » چه کسی است ؟

الدُّکتورُ التّونجیُّ هوَ مُؤَلِّفُ « مُعْجَمِ الْمُعَرَّباتِ الْفارِسیَّةِ فی اللُّغَةِ الْعَرَبِیَّةِ». یا (مُؤَلِّفُهُ هُوَ الدُّکتورُ التّونجی .)

دکتر تونجی گردآورندهٔ « لغت‌نامهٔ معربات فارسی در زبان عربی» است.

۳ ـ مَتَی دَخَلَتِ الْمُفرَداتُ الْفارِسیَّةُ فی اللُّغَةِ الْعَرَبِیَّةِ؟ اَلْمُفرَداتُ الْفارِسیَّةُ دَخَلَتِ اللُّغَةَ الْعَرَبِیَّةَ مُنذُ الْعَصرِ الْجاهِلیِّ.

کی (چه وقت) واژگان فارسی در زبان عربی وارد شدند؟ واژگان فارسی از دوره‌ی جاهلی در زبان عربی وارد شدند.

۴ ـ أیُّ شَیءٍ یَجْعَلُ اللُّغَةَ غَنِیَّةً فِی الْأُسْلوبِ وَ الْبَیانِ؟ **چه چیزی زبان را در شیوه و گفتار پربار (ثروتمند) می‌سازد ؟**

تَبادُلَ الْمُفرَداتِ بَیْنَ اللُّغاتِ فِی الْعالَمِ یَجْعَلُها غَنِیَّةً فِی الْأُسْلوبِ وَ الْبَیانِ.

تبادل واژگان میان زبان‌های جهان، زبان را در اسلوب و بیان (شیوه و گفتار) پربار می‌سازد.

۵ ـ مَتَی ازْدادَ نُفوذُ اللُّغَةِ الْفارِسیَةِ فی اللُّغَةِ الْعَرَبِیَّةِ؟ فی الْعَصرِ الْعَبّاسیِّ ازْدادَ نُفوذُ اللُّغَةِ الْفارِسیَّةِ فی اللُّغَةِ الْعَرَبِیَّةِ .

چه وقت نفوذ زبان فارسی در زبان عربی افزایش یافت؟ در دوره‌ی عباسی نفوذ زبان فارسی در زبان عربی افزایش یافت.

۶ ـ ما هوَ الْأَصْلُ الْفارِسیُّ لِکَلِمَةِ «کَنْز»؟ أَصْلُها الْفارِسیُّ هُوَ «گنج».

اصل فارسی کلمهٔ «کَنْز» چیست؟ اصل فارسی آن همان «گنج» است.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

اِعـلَمـوا
مَعانِي الْأَفعالِ النّاقِصَةِ

فعل های پرکاربرد « **کانَ، صارَ، لَیسَ و أَصْبَحَ** » افعال ناقصه نام دارند.

کان چند معنا دارد :

۱ ـ به معنای « **بود** » ؛ مثال: کانَ الْبابُ مُغْلَقاً . **در بسته بود.**

۲ ـ به معنای « **است** » ؛ مثال : ❊ إنَّ اللهَ کانَ غَفوراً رَحیماً ❊ اَلْأحزاب:۲۴ **بی‌گمان خدا آمرزنده و مهربان است.**

۳ ـ کانَ به عنوانِ « **فعل کمکی سازنده‌ی معادل ماضی استمراری** » ؛ مثال : کانوا یَسْمَعونَ : **می‌شنیدند .**

۴ ـ کانَ به عنوانِ « **فعل کمکی سازنده‌ی معادل ماضی بعید** » ؛ مثال :

« کانَ الطّالِبُ سَمِعَ » و « کانَ الطّالِبُ قَد سَمِعَ » به این معناست : « **دانش‌آموز شنیده بود** » .

۵ ـ « کانَ » بر سر « **لِـ** » و « **عِنْدَ** » معادل فارسیِ « **داشت** » است ؛ مثال :

کانَ لـی خاتَمُ فِضَّةٍ. **انگشتر نقره داشتم .** / کانَ عِندی سَریرٌ خَشَبیٌّ. **تختی چوبی داشتم .**

✓ مضارع کانَ « **یَکونُ** » به معنای « **می‌باشد** » و امر آن « **کُنْ** » به معنای « **باش**» است.

✓ **صارَ** و **أَصْبَحَ** به معنای« **شد** » هستند. مضارع صارَ « **یَصیرُ** » و مضارعِ أصبَحَ « **یُصبِحُ** » است ؛ مثال :

ـ ❊ ... أَنْزَلَ مِنَ السَّماءِ ماءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً ❊ اَلحَجّ:۶۳ **از آسمان، آبی را فرو فرستاد و زمین سرسبز می‌شود.**

نَظَّفَ الطُّلّابُ مَدرَسَتَهُم ، فَصارَتِ الْمَدرَسَةُ نَظیفَةً. **دانش‌آموزان مدرسه‌شان را تمیز کردند و مدرسه تمیز شد.**

لَیْسَ یعنی «**نیست**»؛ مثال: ❊ ... یَقولونَ بِأَفْواهِـهِـم ما لَیْسَ فی قُلُوبِـهِم وَ اللهُ أَعْلَمُ بِما یَکتُمونَ ❊ آل‌عِمران:۱۶۷

با دهان‌هایشان چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست و خدا به آنچه پنهان می‌کنند داناتر است.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

إِخْتَبِرْ نَفْسَكَ : تَرْجِمْ هذِهِ الْآياتِ.

۱ ـ ❊ وَ كانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلاةِ وَ الزَّكاةِ ❊ مريم : ۵۵

و خانواده‌ی خود را به نماز و زکات امر می‌کرد.

۲ ـ ❊ أَوْفوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كانَ مَسْئولاً ❊ الإسراء : ۳۴

به عهد و پیمان وفا کنید ، قطعا از عهد و پیمان سوال می‌شود.

۳ ـ ❊ ... يَقولونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ ما لَيْسَ فی قُلوبِهِمْ ❊ الفتح : ۱۱

چیزی که در دلهایشان نیست بر زبان‌هایشان می‌گویند.

۴ ـ ❊ لَقَدْ كانَ فی يوسُفَ وَ إِخْوَتِهِ آياتٌ للسّائِلينَ ❊ يوسُف : ۷

قطعا در [سرگذشت] یوسف و برادرانش نشانه‌هایی برای پرسشگران است.

۵ ـ ❊ وَ اذكروا نِعْمَتَ اللهِ عَلَيْكُم إِذْ كُنتُم أَعداءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلوبِكُم فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْواناً ❊ آل‌عِمران : ۱۰۳

و نعمت خدا را بر خود به یاد آورید، آن‌گاه که دشمنان یکدیگر بودید، پس میان دل‌های شما الفت انداخت و در سایه نعمت او با هم برادر شدید .

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

حوارٌ
مَعَ الطَّبیبِ

الطَّبیبُ	اَلْمَریضُ
ما بِکَ ؟ **تو را چه می‌شود (چت شده) ؟**	أشْعُرُ بألَمٍ فی صَدری ، وَ عِنْدی صُداعٌ. **در سینه‌ام احساس درد می‌کنم و سردرد دارم .**
أ ضَغْطُ الدَّمِ عِندَکَ أمْ مَرَضُ السُّکَّرِ؟ **آیا فشار خون یا بیماری قند داری ؟**	ما عِنْدی ضَغْطُ الدَّمِ وَ لا مَرَضُ السُّکَّرِ. **فشار خون و بیماری قند ندارم .**
بَعْدَ الْفَحْصِ یَقولُ الطَّبیبُ : **پزشک بعد ازمعاینه می‌گوید :**	
أنتَ مُصابٌ بِزُکامٍ ، وَ عِندَکَ حُمَّی شَدیدَةٌ. أکْتُبُ لَکَ وَصْفَةً. **تو دچار سرماخوردگی شده‌ای، و تب شدیدی داری .** **برایت نسخه‌ای می‌نویسم.**	ماذا تَکْتُبُ لی، یا حَضرَةَ الطَّبیبِ؟ **ای جناب پزشک، برایم چه می‌نویسی؟**
أکْتُبُ لَکَ الشَّرابَ وَ الْحُبوبَ الْمُسَکِّنَةَ . **برایت شربت و قرص‌های مسکّن می‌نویسم .**	مِنْ أینَ أسْتَلِمُ الْأدْویَةَ ؟ **داروها را از کجا بگیرم (دریافت کنم) ؟**
اِسْتَلِمِ الْأدویَةَ فی الصَّیْدَلیَّةِ الَّتی فی نِهایَةِ مَمَرِّ الْمُسْتَوصَفِ. **داروها را از داروخانه‌ای که در انتهای راهروی درمانگاه است، بگیر(دریافت کن) .**	شُکْراً جَزیلاً . **خیلی ممنون .**
تَتَحَسَّنُ حالُکَ . **حالت خوب می‌شود .**	إنْ شاءَ اللّهُ . **اگر خدا بخواهد .**
مَعَ السَّلامَةِ . **به سلامت .**	فی أمانِ اللّهِ . **خداحافظ .**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

التَّمرينُ الْأَوَّلُ: عَيِّنِ الْجُملَةَ الصَّحيحَةَ وَ غَيرَ الصَّحيحَةِ حَسَبَ الْحَقيقةِ. ✓ ×

۱ ـ اَلْمِسْکُ عِطْرٌ يُتَّخَذُ مِنْ نَوعٍ مِنَ الْغِزلانِ . ✓

مشک ، عطری است که از نوعی از آهوان گرفته می‌شود .

۲ ـ اَلشَّرشَفُ قِطعَةُ قُماشٍ تُوضَعُ عَلَى السَّريرِ . ✓

ملافه (ملحفه) ، تکه پارچه‌ای که روی تخت گذاشته می‌شود .

۳ ـ اَلْعَرَبُ يَنطِقونَ الْكَلِماتِ الدَّخيلَةَ طِبقَ أَصلِها. ×

عرب‌ها کلمه‌های وارد شده را طبق اصل آن به زبان می‌آورند .

۴ ـ فی اللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ مِئاتُ الْكَلِماتِ الْمُعَرَّبَةِ ذاتُ الْأُصولِ الْفارِسيَّةِ. ✓

در زبان عربی ، صدها کلمه عربی شده دارای ریشه‌ی فارسی وجود دارد .

۵ ـ أَلَّفَ الدُّكتورُ التّونجيُّ كِتاباً يَضُمُّ الْكَلِماتِ التُّركيَّةَ الْمُعَرَّبَةَ فی اللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ. ×

دکتر التونجی کتابی گردآوری کرد که کلمات ترکیِ عربی شده در زبان عربی را در بر می‌گرفت.

التَّمرينُ الثّاني: عَيِّنِ الْعِبارَةَ الْفارِسيَّةَ الْمُناسِبَةَ لِلْعِبارَةِ الْعَرَبيَّةِ.

۱ ـ تَجرِی الرِّياحُ بِما لا تَشتَهِی السُّفُن . **بادها به سمتی که کشتی‌ها نمی‌خواهند، جریان دارند .**

برَد کشتی آنجا که خواهد خدای — وگر جامه بر تن دَرَد ناخدا
خدا کشتی آنجا که خواهَد بَرَد — وگر ناخدا جامه بر تن دَرَد

۲ ـ اَلْبَعيدُ عَنِ الْعَينِ، بَعيدٌ عَنِ الْقَلبِ. **کسی که از چشم دور است ، از قلب دور است .**

از دل برود هر آنکه از دیده رود.

۳ ـ أَكَلْتُم تَمْرِی و عَصَيْتُم أَمْرِی. **خرمایم را خوردید و از فرمانم سرپیچی کردید.**

نمک خورد و نمکدان شکست.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

۴ ـ خَیْرُ الْکَلامِ ما قَلَّ وَ دَلَّ. بهترین سخن آن است که کم و راهنمایی کننده (قابل فهم) باشد .

کم گوی و گزیده گوی چون دُرّ.

۵ ـ اَلصَّبْرُ مِفتاحُ الْفَرَجِ. صبر کلید گشایش است.

گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی.

ای دل فرو رو در غمش کالصبر مفتاح الفرج تا رو نماید مرهمش کالصبر مفتاح الفرج

۶ ـ اَلْخَیْرُ فی ما وَقَعَ. خوبی در چیزیی است که اتفاق افتد.

هر چه پیش آید خوش آید.

التَّمرینُ الثّالِثُ: تَرْجِمِ الْجُمَلَ التّالیَةَ.

۱ ـ لا تَکْتُبْ عَلَی الشَّجَرِ. روی درخت ننویس.

۲ ـ اُکْتُبْ بِخَطٍّ واضِحٍ. با خطی واضح بنویس.

۳ ـ کانوا یَکْتُبونَ رَسائِلَ. نامه‌هایی می‌نوشتند.

۴ ـ سَأَکْتُبُ لَکَ الْإِجابَةَ. برایت جواب را خواهم نوشت.

۵ ـ لَمْ یَکْتُبْ فیهِ شَیْئاً. در آن چیزی ننوشت.

۶ ـ لَنْ أَکْتُبَ جُمْلَةً. جمله‌ای نخواهم نوشت.

۷ ـ مَنْ یَکْتُبْ یَنْجَحْ. هر کس بنویسد، موفق می‌شود.

۸ ـ قَدْ کُتِبَ عَلَی اللَّوْحِ. روی تخته نوشته شده است.

۹ ـ یُکْتَبُ مَثَلٌ عَلَی الْجِدارِ. ضرب المثلی روی دیوار نوشته می‌شود.

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)

۱۰ ـ أخَذْتُ كِتاباً رَأَيْتُهُ. **کتابی را که دیده بودم(دیدم) گرفتم.**

۱۱ ـ كُنْتُ أكْتُبُ إجاباتی. **جواب‌هایم را می‌نوشتم.**

۱۲ ـ كُنْتَ كاتِباً دَرْسَکَ. **درسَت را می‌نوشتی.**

نکته : اسم فاعل و اسم مفعول و مصادر را می‌توان به صورت فعل معنا کرد.

التَّمْرينُ الرّابعُ: اِبحَثْ عَنِ الْأَسماءِ التّاليَةِ في الْجُمَلِ.

(اِسْمِ الْفاعِلِ، اِسْمِ الْمَفعولِ، اِسْمِ الْمُبالَغَةِ، اِسْمِ الْمَكانِ، اِسْمِ التَّفضيلِ)

۱ ـ ❊ ... يَمْشونَ فی مَساكِـنِـهِم ... ❊ طه: ۱۲۸ **در سراهای ایشان راه می‌روند.**

مساكِـنِ(وزن مَفاعِل)،مفردُهُ: مَسكَن (بر وزن مَفعَل): اِسْمِ الْمَكان

۲ ـ ❊ ... اِسْتَغْفِروا رَبَّكُم إنَّهُ كانَ غَفّاراً ❊ نوح: ۱۰ **از پروردگارتان آمرزش بخواهید قطعاً او بسیار آمرزنده است.**

غفّاراً (وزن فَعّـال): اِسْمِ الْمُبالَغَة

۳ ـ ❊ ... يُعْرَفُ الْـمُـجْرِمونَ بِـسيماهُم ... ❊ الرّحمن: ۴۱ **گناهکاران با چهره و سیمایشان شناخته می‌شوند.**

الْـمُـجْرِمونَ (مُـ ... ـِـ ...) : اِسْمِ الْفاعِل

۴ ـ إنَّكُمْ مَسْؤولونَ حَتّى عَنِ الْبِقاعِ وَ الْبَهائِمِ . اَلْإمامُ عَلِیٌّ علیه السّلامُ

قطعاً شما حتی درباره‌ی (در قبال) قطعه زمین‌ها و چارپایان مورد سوال واقع می‌شوید.

مسْؤولونَ (بر وزن مَفعول): اِسْمِ الْمَفعول

۵ ـ إنَّ أحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقُ الْحَسَنُ. اَلْإمامُ الْحَسَنُ علیه السّلامُ **قطعاًبهترین نیکی، خوی نیک است.**

أحْسَنِ (بر وزن أفعَل) : اِسْمِ التَّفضيل

۶ ـ يا رازِقَ كُلِّ مَرْزوقٍ. مِنْ دُعاءِ الْجَوشَنِ الْكَبيرِ **ای روزی دهنده‌ی هر روزی داده شده‌ای.**

رازِقَ (بر وزن فاعِل) : اِسْمِ الْفاعِل **مرْزوقٍ (بر وزن مَفْعولُ) : اِسْمِ الْمَفعول**

استاد :ابوالفضل مظهری

مبحث:جزوه جامع عربی یازدهم ریاضی وتجربی

Hamkelasi.ir

التَّمْرینُ الْخامِسُ: عَیِّنِ التَّرجَمَةَ الصَّحیحَةَ، وَ عَیِّنِ الْمَطْلوبَ مِنْكَ.

۱ ـ ❊ قالَ رَبِّ إنّی أعوذُ بِکَ أنْ أسْألَکَ ما لَیْسَ لِی بِهِ عِلْمٌ ❊ هود: ۴۷ **گفت: پروردگارا، من به تو ...**

الف) ... پناه بردم که از تو چیزی بپرسم که به آن علم ندارم. ☐
ب) ... پناه می برم که از تو چیزی بخواهم که به آن دانشی ندارم. ☐

الإِسْمَ النَّکِرَةَ: عِلْمٌ **و الْفِعْلَ النّاقِصَ: لَیْسَ**

۲ ـ ❊ ... وَ اسْألُوا اللّهَ مِنْ فَضْلِهِ إنّ اللّهَ کانَ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلیماً ❊ النّساء: ۳۲

الف) و از خدا بخشش او را بخواهید؛ زیرا خدا به هر چیزی داناست. ☐
ب) و از فضل خدا سؤال کردند، قطعاً خدا به همه چیزها آگاه بود. ☐

الإِسْمَ النَّکِرَةَ: کُلّ، شَیْءٍ، عَلیماً **و الْفِعْلَ النّاقِص: کانَ**

۳ ـ ❊ ... یَوْمَ یَنْظُرُ الْمَرْءُ ما قَدَّمَتْ یَداهُ وَ یَقولُ الْکافِرُ یالَیْتَنی کُنْتُ تُراباً ❊ النَّبَأ: ۴۰ **روزی که ...**

الف) ... آدمی آنچه را با دستانش پیش فرستاده است می نگرد و کافر می‌گوید: کاش من خاک بودم . ☐
ب) ... مرد آنچه را با دستش تقدیم کرده است می‌نگرد و کافر می‌گوید: من همانند خاک شدم. ☐

الْفِعْلَ الْمُضارِعَ: یَنْظُرُ، یَقولُ **و الْفِعْلَ النّاقِصَ: کُنْتُ**

۴ ـ کانَ الْأَطفالُ یَلْعَبونَ بِـالْکُرَةِ عَلَی الشّاطِئِ و بَعْدَ اللَّعِبِ صاروا نَشیطینَ.

الف) کودکان در کنار ساحل با توپ بازی می کردند و پس از بازی با نشاط شدند. ☐
ب) بچّه‌ها در کنار ساحل توپ بازی کردند و بعد از بازی پر نشاط خوشحال هستند. ☐

الْمَجْرورَ بِحَرْفِ الْجَرِّ: الْکُرَةِ ، الشّاطِئِ **و الْمُضافَ إلَیْهِ: اللَّعِبِ**

۵ ـ کُنْتُ ساکِتاً ما قُلْتُ کَلِمَةً ، لِأَنّی کُنْتُ لاأعْرِفُ شَیئاً عَنِ الْمَوضوعِ .

الف) ساکت شدم و کلمه‌ای نمی‌گویم؛ برای اینکه چیزی از موضوع نمی‌دانم. ☐
ب) ساکت بودم و کلمه‌ای نگفتم ؛ زیرا چیزی دربارهٔ موضوع نمی‌دانستم. ☐

الْمَفْعولَ: کَلِمَةً، شَیئاً **و الْجارَّ وَ الْمَجْرورَ: عَنِ الْمَوضوعِ**

Hamkelasi.ir : جامع ترین منبع دانلود جزوه ، آزمون ، امتحان ، سوالات کنکور سراسری و ... (به سایت ما سر بزنید)